

Kristian Grøntveds dagbøger

15. april 1880 til 1. november 1887

herunder om en godt 6 måneder lang militærtjeneste i 1887

Perioden 15. april 1880 til 12. februar 1881 er afskrevet fuldt ud af Edel Brogaard – findes separat.

Uddrag, foretaget af Arne Nielsen

Telefon 98971351

Mail: Arnebjergby@gmail.com

1880

19. april

Fader til strandingsauktion i Uggerby.

2. maj

Skrædder Ib har været her og har syet et par bukser til Andreas, en vest til mig og skåret mig et par lærredsbukser. Vendt faders kjolesæt.

12. maj

Auktion på Baggesvogn i forbindelse med Nyholms bortrejse. Fader købte adskillige ting, bl.a. en tobaksskæremaskine. Baggesvogn overtages af Glud, medens Nyholm rejser til Frederikshavn.

17. maj

Studentersangforeningen i Aalborg og Hjørring. Skovbal i Slotved skov

24. maj

Pastor Jakobsen har sommerkonfirmanderne for 1. gang. Julius var med.

29. maj

Jens og Kristian tog med toget til Aalborg og med dampskib til København, hvor de skal møde ved Livgardens kaserne som gardere.

30. maj

En gård i Snevre er totalt nedbrændt. Årsag: Aske, der blev lagt ud i møddingen, og så antændtes noget halm.

3. juni

2. auktion over herregården Odden. St. Hans og St. Olai sogneråd hat købt dyrlæge Mørchs gård i Skibsby til fattiggård for 54.400 kr.

5. juni

Grundlovsfest i Løkken og Hjørring. Rejsegilde på nye bygninger på nabo Niels' gård. Om aftenen hængte de en krans med en trepæglsflaske op – Nikolaj slog flasken i stykker. Alle stenene er leveret fra Baggesvogn teglværk.

Camillo Bruun død. Han overtog i 1843 udgivelsen af Hjørring Amtstidende, som han i 1869 solgte til redaktør Niels Vinter. Camillo Bruun har i de seneste år boet i København.

23. juni

Der var en del vågild (*bål*) i anledning af St. Hans aften. Nikolaj havde også et oppe i heden, hvor der var en tjæretønde, men der kom ikke ret mange.

25. juli

Jeg var i Hjørring for at høre pastor Birkedal i Sct. Catharinæ Kirke– jeg fik kørende en del af vejen.

I slutningen af måneden fylder Julius 14 år og Andreas 18 år. Fader fæstede mig til Niels Stokholm for næste år - han gav mig 50 øre i fæstepenge.

31. august 1880

Andreas Elholm, solgte Fælled til Niels Chr. Christensen fra Taars for 15.200 kr.

1. november

Skiftedag. Jeg flyttede op til Niels Kristian Pedersen af Stokholm, hvor jeg skal tjene et år for 56 kr.

Stokholm beskrives således:

Den ligger øst for Baggesvogn og er delt i to gårde, nemlig St. Stokholm, der ejes af Jens Larsen, der er gift med den forrige ejers enke. Lille Stokholm ligger nord for og har tidligere hørt til den ejendom. Lille Stokholm er en udflyttergård, som den nuværende ejer fik i arv efter sine forældre. Den er kun halv så stor som St. Stokholm og var til dels uopdyrket, da Niels Kristian overtog den. Han har arbejdet den op og opdyrket heden – han har endvidere købt et stykke jord, kaldet "Himmerige", der tidligere ejedes af en gammel kone.

Til gården hører 2 heste, 6 køer, 2 kvier og 3 kalve.

Chr. Grøntved skriver meget om de karle og piger, der har været på Grøntved og nabogårdene.

11. december

Der henvises til omtale i Vendsyssel Tidende om "Viktoria" stranding. Den var på vej fra Newcastle og kom ind i en voldsom storm, således at kaptajnen, der var lokalkendt, besluttede at lade skibet gå på land ved Hirtshals. Efter strandingen slog en voldsom brådsø ind over skibet, hvorved kaptajn Bak omkom. Den øvrige besætning blev reddet.

25. december

Min husbond, Niels Kristian, var i kirke.

26. december – 2. juledag

Jeg var hjemme. De har fået en ny hakkelsesmaskine til hestegangen. Den er købt hos Laurids Jensen, Hjørring, og har kostet 300 kr.

De store rotter, som har plaget egnen, er nu væk på Grøntved.

Tomine og Ottine var syge – dårlig hals.

1881**1. januar – nytårsdag**

Niels Christian og Ane var i Bindslev Kirke. Andrea i Sindal Kirke.

Under denne dato er der en beskrivelse af Grøntveds hjem før og nu:

Grøntved ligger i den nordøstlige del af Mygdal sogn og deles i 2 dele: Store Grøntved og Lille Grøntved. Grøntved har 4 gårde, nemlig: 1. Lars Andreasen, 2. Niels Andreasen, 3. Kresten Andreasen og 4. Jens Jensen.

Til Lille Grøntved hører Peder Eriksens gård og Søren Foldsteds hus.

Mit hjem Lars Andreasens er den største. Jeg ved ikke hvor mange tdr. land, der hører til den – det tror jeg ikke, at selv fader ved.

Til gården hører 4 bygninger, nemlig våningshuset, laden, tørvehuset og smedjen. Våningshuset ligger syd for laden og lidt øst for tørvehuset. Jeg ved ikke hvor gammel, den er. Hele søndre

side har været nede og er blevet bygget op igen. Der er stråtag på huset. Der er dagligstue, hvor der bl.a. er et langbord, hvor Niels Gjødegaard og Johan Portgaard havde siddet og tygget på lektierne, medens Jens Lassen var deres skolemester. Han var nok temmelig streng med dem. Dengang blev der holdt omgangsskole i den østlige del af sognet – med en dag i Grøntved, en dag i Kabbeltved, og en i Gjødegaard. Den egentlige skole var oppe i Mygdal. I dagligstuen er en stor og en lille boghylde. Der er flere skilderier på den nordre væg, f.eks.: Kong Knud den Store ved havet og Ansgar, der døber en dansk kvindes barn. Der er også et gammelt bornholmsk ur med sort skive. Der er 6 døre i dagligstuen, nemlig 1 til forstuen, 1 til saltkammeret, 1 til spisekammeret, 1 til sønderkammeret, 1 til soveværelset og 1 til køkkenet.

2. januar 1881

Jeg var ved sognefogden efter min skudsmålsbog. Urmageren ved Sindal station ville ikke købe mit ur.

9. januar

Jeg var i Bindslev Kirke til førstegudstjeneste.

8. februar

Voldsom snestorm.

1882

18. februar

Denne uge har været meget stormfuld med ustadigt vejr. Onsdag aften var der en meget stærk storm – jeg kan ikke huske, at der før har været så stærk en storm. Man kunne næsten ikke stå stille.

Vor nabo Niels Andreasen henter tømmer til at bygge med. Han vil have bygget 3 nye korngulve og en tærskelo til østre ende af sin lade.

3. marts

Der er kommet noget sne igen – og frost også.

24. marts

Jeg er meget urolig i sindet for tiden. Grunden dertil er den, at jeg kan ikke få nok tid til at ofre mig for mine bøger. Jeg kan ikke dæmpe min lyst til at læse og skrive. Jeg har meget stærk lyst til at komme på et seminarium. Jeg tror næppe, der er noget, fader har mere imod. Jeg sagde det til moder engang – hun er den eneste, jeg kan tale med om sligt. Hun sagde, at det kunne nok ikke nytte noget, thi der skulle mange penge til. Og det var en ansvarsfuld gerning, jeg så skulle få.

Den 22. kom Stine hjem – hun skal være hjemme i nogle dage, da vor lillebroder skal døbes.

1. påskedag

Om formiddagen fik jeg lov at gå i byen og blive væk i 2 dage. Jeg ville til Birkebakken, hvor jeg ikke har været længe. Jeg gik omkring Andreas og lånte hans ur. Så gik jeg til Sindal og kom meget for tidligt da toget først gik kl. 11.50. Jeg gik i ventesalen, og noget før toget kom, gik jeg hen og forlangte en billet: Tur/retur til Kvissel. Jeg fik en billet til 65 øre. Jeg kom så på toget – det er første gang, at jeg har prøvet det. Det gik stærkt – i løbet af 20 minutter var vi i Kvissel.

Jeg kom til Kvissel først på eftermiddagen, men da var de alle i kirke, undtagen Trine. De kom hjem lidt før kl. 3. Om aftenen fulgte vi en pige til Flade by – vi kom forbi den store herregård Knivholt. 2. påskedag gik Kristian og jeg op til Fladbjerg, hvor vi gik op på en høj, hvorfra der var en mageløs udsigt. Vi kunne se Skagen med fyrtårnene, og Aalbækbugten kunne vi også se. Vi kunne også se Gaardbo sø, Elling fattiggård og kirke samt naturligvis Frederikshavn med alle skibene, hvis master så ud som en granskov. Også Hirtsholmene, Læsø og Sæby kirke kunne vi se. Om eftermiddagen gik vi ned til Frederikshavn – det er første gang, at jeg har været der. Byen er lang og smal. Et sted var vi inde og få en halv bajer – de piger, der var med, fik limonade. Vi gik så ned til havnen, hvor jeg så en mængde skibe. Jeg har ikke set et skib før – de var meget større, end jeg havde troet. Jeg var om bord på et.

Jeg så også gasværket og en række andre bygninger i Frederikshavn, bl.a. metodistkirken, ligesom jeg så nogle søfolk. Jeg tog så en enkelt billet til Kvissel. Efter en times togkørsel kom vi til Sindal. Jeg gik så hjem og var godt træt, da jeg kom hjem. Jeg havde også set og hørt så meget, som var helt nyt for mig, der jo hver dag går og arbejder på det samme lille sted. Jeg tror også, at jeg har meget gavn af at komme ud og se mig om i verdenen, medens man er ung.

24. juni 1882

Iflg. sammendrag fra Vendsyssel Tidende: Et ret interessant arbejde sker i denne tid på Hjørring egnen og fortjener så meget mere påskønnelse, især fordi det udvikles af en mand, der ellers ikke har tilknytning til egnen. Vi sigter til den i hovedstaden boende overretssagfører Tvermoes' ihærdige virken for at rejse en falden storhed, et af Danmarks ældste herresæder. "Odden hin alde" er en gård, hvis stamtræ har rødder helt ned i hedenskabets tid. Den ligger på en odde, som skyder sig ud i en fjorddal. Mærkeligt nok har man i den sidste tid ved store dræningsarbejder og andre forbedringer, der er foretaget på en odde, fundet gamle byggegrunde med kæmpemæssige røde munkesten. I et gammelt vandhul er fundet en ejendommelig afrundet brøndsten eller hvælvingsten, der kan tappes ind i hinanden. Odden, hvis nuværende hovedbygning er opført for ca. 500 år siden, har gennemgået adskilligt. Ejerne, af hvilke især kan nævnes familien Lunge, der i lange tider har boet der, har rådet over mægtige stykker af Vendsyssel, lige fra Skagen til ned i Aaby sogn. De rige adelsmænd har kunnet låne kongerne penge.

Deres ejere har været vældige krigere, som bl.a. har kæmpet i 7-årskrigen, i hvilken en af dem, Christoffer Lunge, faldt i slaget ved Falkenberg. Det var strenge herrer, f.eks. Ove Lunge, der på kongens vegne hos bønderne udskrev de bedste kvæg og solgte kirkernes sølv for at få fødevarer til hæren.

Siden 1770'erne er Oddens historie en lang ødelæggelse, i alt fald hvad angår den historiske værd – kun kammerherre Græbert (?) nævnes som en, der har forbedret bygningerne og jorden. En ejer, auditør Skou (?), lod pigerne få det interessante arkiv. De fandt det ypperligt til at fyre op med. I 1820 solgtes gården for 4000 rdl. Og en senere ejer tog i den grad det ene minde og slog det andet ihjel med, d.v.s. han fyldte kæmpehøjen i voldgraven. I 1857 købtes Odden af konsul Rygaard for 105.000 rdl., og han ofrede ca. 15.000 rdl. på den, men i august for 2 år siden var gården udpint af forpagtere og kreditorer. Inventaret i hovedbygningen bestod i det

væsentligste af et lys i en flaske og et bord, der var "halt". Gården, der før lignede en møddingsplads, er forvandlet til et parkanlæg med dam. I stedet for den gamle kostald er der bygget en ny stald, indrettet efter de nyeste principper, hvor kreaturerne står med hovedet ind mod fodergang. Gårdens modsatte længe er indrettet til en ypperlig stald. Begge længer er på gavlen prydet med henholdsvis et kohoved og et hestehoved. I 1882 er alene drænet 20 tdr. land, ligesom 40 tdr. land eng er gjort brugelig. Endvidere er der opført vognremise og andre udhuse, ligesom der er gjort meget for at bringe markerne i en bedre gødningsstand. En ejendommelighed ved egnen er de mange "savgrave", der er fundet. Det er et fænomen fra skovslagernes tid. Man fældede stammerne i massevis og lagde dem over en grav på hvis bund, der stod en savskærer og hjalp en anden, der trak saven ovenfra. Så fældede og savede man træer, indtil man havde ødelagt skoven. "Savgravene" blev ofte en grav for egnens frugtbarhed.

Langs parkanlægget fører nu en smuk bred brolagt kørevej op til den 2-etagers hovedbygning, på hvilken det mærkelige byzantinske dobbeltkors over den gamle kapelfløj gør et minderigt indtryk, som forhøjes af den smalle port med tykke mure. De gamle værelser med de ærværdige parketgulve er nu møbleret tilfredsstillende – gamle malerier leder tanken tilbage i fortiden. Således Holger Rosenkrantz fra anno 1583 og den tidligere ejerinde af gården Sofie Brahe, der her har tilbragt nogle af sin 40-årige enkestand efter manden, Marsk Jørgen Lunge, som udåndede på "Birkelig" (?) svækket af et strengt krigerliv, under hvilken han bl.a. udmærkede sig i svenskekrigen. Til erindring om dette står en erobret svensk fane under hans hustrus billede. Der er i det hele taget udfoldet betydelig energi for at samle hvad, der ved tidernes ugunst er vandret ud mellem befolkningen – spredt under auktionshammeren, der – som folk siger – ofte slår hårdere slag end smedens forhammer. Adskilligt er det lykkedes at få fat på, så man kan mærke, at man er på minderig grund, når man står i de gamle værelser, fra hvis vinduer man kan se ud over ejendommen, der har døjet så mange skæbner, men nu under en ihærdig bestyrer med sans for sagen atter synes at skulle gå opad. En prægtig udsigt er der fra den tidligere riddersals vinduer. Derfra kan man se det frie blå hav, hvor der næsten stedse går brede stimer af sejlskibe og hurtigere dampere.

Der går nemlig den brede vandvej, til hvilken indenrigsminister og rigsdag har givet et løfte om at lægge en havn ved Hirtshals, der skjuler sig tæt under Horne bakker. Herfra skal så landet gøre sig havet nyttig på en smukkere måde end i hine dage, da Oddens velmagt rimeligvis hidrørte fra sørøveriet.

Oddens forvalter hedder Rodskjer. *Han købte senere Odden.*

1884

17. september

I dag fyldte jeg mit 20. år.

Noget om mine søskende:

Den ældste er Jens. Den næstældste er Kirstine – hun er født den 23. februar 1861. Hun er en flink, begavet og opvakt pige. Siden hun blev konfirmeret, har hun ikke haft et godt helbred –

hun har søgt lægen meget. Hun har ikke været ude at tjene før – undtagen at hun var i sylære i sommer i Hjørring. Siden 1. november har hun tjent gårdejer Zink i Høgsted. Den tredje er Andreas, der er født 1. august 1862. Han er en stor stærk karl. Han har heller ikke været ude at tjene før i år. Han tjener i Gl. Kabbeltved. Det er en god tjeneste, skønt manden Kristian er noget hidsig. Den 4. er mig. Min person vil jeg ikke omtale, da jeg er alt for hæderlig dertil. Jeg vil kun bemærke, at jeg er den af familien, der har været mest ude at tjene og har haft de fleste tjenester. Jeg er en underlig en – det ved jeg godt selv. Jeg har tjent i Stockholm, Sandager, Kabbeltved o.s.v. Jeg vil på et seminarium, en højskole, i købmandslære m.v. Frisk mod. Julius er født den 28. juli 1866. Han er en dygtig dreng. Der er ikke noget i vejen med ham. Han har ikke været ude at tjene.

Gertrud Regina født 5. september 1871

Tomine født 13. oktober 1873

Ottine

Søndag den 23. november 1884

Christian Grøntved tjener nu nok på Søndergaard v/Hjørring, der ejes af Mørck, som også ejer Vanggaard.

Om formiddagen blev jeg i et tov hejst ned i en brønd for at hente en spand op. I eftermiddag spillede vi trekort med 2 trumfer.

Mandag den 24. november

Vi fik malet korn på Gjurup mølle – der var også brød med hjem. Møllen ejes af bager Frederiksen, der bager godt brød.

Alle markredskaber blev bragt ind i huset i dag. I aften spillede vi i brudeseng - jeg vandt Vanggaards mejerske.

Søndag den 30. november

Jeg havde fået lov at låne en hest, så jeg kunne ride hjem. Jeg startede kl. 9½ og var hjemme i Grøntved kl. 11.

Sidst på eftermiddagen sad Andreas, Anders Kaultved og jeg og spillede skærvindsel. Kl. 8 red jeg tilbage til Søndergaard.

Tirsdag den 2. december

I aften er der Holberg-fest på hotel du Nord for børn og tjenestefolk. I morgen aften bliver der en større fest, da det er 200 årsdagen for Ludvig Holbergs fødsel.

Ude ved jernbanevejen opholder Cirkus Danmark sig for tiden med 40 personer og 30 heste.

Fredag den 5. december

Om aftenen kom vi til at tale om politik. Josva og jeg hører til højre – de andre er venstremænd. Vi råbte ret højt, da alle ville have ret. Vilhelm Carlsen (Vendsyssel Tidende) synes de nu er et herligt menneske – han skriver altid så fornøjeligt, skønt det meste af hans skriverseri er løgn.

Lørdag den 6. december

Jeg fik et brev fra broder Jens.

Søndag den 7. december

Jeg gik til Hjørring og var bl.a. i St. Hans Kirke og hørte pastor Gulstad. Der var ikke mange i

kirke, og kun 5 gik til alters

Mandag den 8. december 1884

Da jeg ved middagstid kom ind på mit kammer, stod den blå hest derinde. Den havde rigtig rodet i tingene. Den havde spist af halmen og havde væltet min lampe, der var gået i stykker. Det var også gået ud over det porcelænspebehoved, jeg havde fået af Jens.

Tirsdag den 9. december

Josva og Clara var i Hjørring for at se cirkus. Vi andre spillede femkort med indsats.

Søndag den 14. december

I aftes var der dans her - der var 2 fremmede karle og 2 fremmede piger. 2 skiftedes til at spille på harmonika.

Torsdag den 18. december

I aften gav Josva Jens og mig en dram brændevin til vor mellemmad. Det er første gang siden 1. november, at jeg har smagt brændevin. Jens Kristian, der også tjener her, er ivrig modstander af brændevin.

Lørdag den 20. december

I aften kom vi rigtig til at spille trekort – vi var 4. Da vi var færdige, havde jeg vundet 4 kr. 88 øre. Jeg fik 2 kr. 94 og har 1 kr. 78 til gode hos Josva og 16 øre hos Søren. Jeg vandt også en kniv.

Søndag den 21. december

Om eftermiddagen gik jeg til Hjørring, hvor jeg havde nogle ærinder. Jeg var også oppe hos min søster – hun var så mut.

Onsdag den 24. december – juleaften

Til frokost fik vi sigtebrød, kød, flæsk, knapost og anden ost, pølse, smør og kogt øl. Enhver kunne tage efter behag, og så fik vi brændevin dertil.

Medens vi sad og spiste, kom ejeren Mørck kørende og fortalte, at nu havde vi fri til 2. januar.

Om aftenen levede vi også rigtig flot. Vi fik først kødsuppe og kød med sigtebrød og smør, så fik vi kartofler og sovs samt kød. Til sidst fik vi risengrød med kanel, sukker og smør samt godt øl og brændevin efter behag. Derefter spillede vi kort til kl. 2, og tiden gik meget fornøjeligt for os alle. Vi fik også en tallerken af bager Frederiksen gode pebernødder.

Torsdag den 25. december – juledag.

Jeg og Jens Kristian gik til Harritslev Kirke – derefter besøgte vi Jens Kristians forældre i Harritslev, hvor vi fik brød, brændevin og chokolade.

Fredag den 26. december

Mørck og 2 andre sad og drak her – derefter ville de på jagt. Jens Christian gik op til Anders Thirup – der skal være bal der i aften.

Lørdag den 27. december

Jeg gik til Grøntved – da vi kom til Hjørring, var vi inde hos værtshusholder Chr. Jensen og købte 2 romtoddyer til 30 øre. Om aftenen var Andreas og mig en tur i Holtegaard – det lod til, at Kristiane havde længtes efter mig.

Søndag den 28. december

Om eftermiddagen gik jeg sammen med Jens ned til Niels Andreasens for at spille kort. Senere

var vi hos Laurits Jespersen, hvor vi også spillede kort. Jeg fulgtes med Kristiane både hen og hjem. Jeg tror for resten godt, hun kunne lide mig. Det er også en smuk pige. Hun ligner også en anden pige, som jeg har holdt meget af.

Mandag den 29. december 1884

Jens og jeg gik til Sindal, hvor vi tog en returbillet til Kvissel, hvor jeg ville besøge Birkebakken. Om aftenen gik jeg sammen med 2 andre først til Flade og så til Frederikshavn, hvor vi spillede 5-kort hos vognmand Laurits Jakobsen til kl. 1. Så gik vi tilbage til Birkebakken.

Tirsdag den 30. december

Jeg gik så til Kvissel, hvor jeg tog toget til Hjørring, hvor jeg købte tobak hos Obels tobaksfabrik og en kam til 20 øre hos Winkelmann.

Onsdag den 31. december – nytårsaften

Kl. 6 om aftenen kom der nogle for at spille kort. Vi spillede "Omkring Skagen" og "I brudeseng". Kl. 9 spiste vi aftensmad og så gik vi i byen

1885

Torsdag den 1. januar

Så begynder vi på et nyt år. 1884 har ikke været så mærkværdigt. Jeg har dog været med til adskillige ballader i Grøntved. Vi drak os somme tider en god tår, men det er ikke videre smukt, og vi endte heller ikke videre godt med det. Jeg drak afsked med pigerne kort før november – det endte jo på en pæn måde. Men da jeg drak lidt afsked med karlene, blev der nogen spektakel. Det var nu Peter Sorts skyld, men vi narrede ham, for da han var gået, kom alle de andre karle tilbage. Det blev Peter Sort så vred over, at han ikke har været i Grøntved siden.

Fredag den 2. januar

Nu er den glade tid nok forbi – nu skal vi til at arbejde igen. Nu har vi også holdt helligdag i 8½ dag. Vi begyndte at tærskes. Om aftenen spillede vi 3 kort.

Søndag den 4. januar

Jeg og Jens Kristian gik til Hjørring – han ville i kirke. Jeg var hos pibedrejerens og hos boghandleren, inden jeg gik ud til Taars-posten og akkorderede med hans kone om vask af mine skjorter – hun skulle have 12 øre pr. stk.

Da jeg kom hjem, sad broder Julius og Anders Kabbeltved i Søndergaard. De spiste sammen med os, og om eftermiddagen spillede vi kort.

Kl. 7 fulgte jeg Julius og Anders til Hjørring, hvor vi gik ned i Kjærsgaards kælder. Her drak vi romtoddyer og kaffe samt spillede 66.

Julius havde en pakke med til mig med 2 skjorter, 1 par underbukser og nogle klude til at sy på mine gamle bukser.

Mandag den 5. januar 1885

I aften er det Helligtrekongersaften. Til mellemmad fik vi et 3-armet lys på bordet samt hvedebrød.

Til aften fik vi hvidkål, kød, flæsk og risengrød – siden fik vi kaffe.

Fredag den 23. januar

Siden nytår har der været vinter med en hel del sne. Det daglige arbejde har meget været tærskning af korn. På nabogården Vanggaard har de 13 heste.

Søndag den 25. januar

Jens Christian og jeg gik til Hjørring for at gøre indkøb. Jeg var også ude hos Taars-posten for at hente mine skjorter. Min ene finger, som jeg fik i klemme først på måneden, er nu ved at være i orden.

Tirsdag den 27. januar

Vi havde fri om eftermiddagen for at gå til marked i Hjørring. Jeg traf mange, jeg kendte, bl.a. fader og Andreas.

Jeg var lidt uheldig. Jeg følte trang til at være alene. Jeg fandt en gård i Østergade, hvor der var en svinemødding, der var fuld af sne. Der kan du sætte dig, tænkte jeg – om forladelse da jeg ville til at sætte mig, faldt jeg omkuld i svinevandet, fik min egen støvle fuld og blev hæslig svinet til. Jeg fik rensed mig nogenlunde, og gik hen i en anden gård, hvor det gik mig bedre. Jeg mødte nogle bekendte, så vi gik i forsamlingsbygningen og fik nogle kaffepunche. Derfra gik vi til ølhandler Lauritsen i Hotel Skandinaviens kælder og senere fik vi kaffepunch hos Gutsen Jensen på stationsvejen. Nogle af os var igen hos ølhandler Lauritsen og senest hos Karl Hattemager. Det sidste sted sad vi og sang og sludrede, inden vi gik op på Søndergade, hvor vi sang så højt vi kunne, bl.a.: Dengang jeg drog af sted. Vi fortsatte rejsen i strålende humør, mærkeligt at vi ikke blev forstyrret i vor sang af betjentene.

Da vi gik ned ad bakken øst for Lundergaard, skred Senius omkuld og vi faldt ved siden af ham. Vi fulgte Senius til hans kammer, og så gik vi hjem, hvor vi var kl. 10. Jens var kommet hjem og lå i sin seng. Det er noget ærgerligt noget sådan at drikke sig fuld, man er altid så ilde tilpas bagefter og skammer sig over sine udskejelser.

Mandag den 2. februar

Det har regnet meget – i Lundergaard står karlekamrene under vand, så karlene er flyttet op i det nye våningshus, hvor de har et smukt kammer.

Fredag den 6. februar

Senius kom herud i aften. Vi kom straks til at spille 3-kort på 3 øre. Senius tabte 99 øre, så jeg vandt de 69 øre, som jeg skyldte Senius fra sidst.

Oppe hos Jens Wejen går der 4 søskende, der ikke er gift og vel heller ikke bliver det. Den ældste af pigerne er vanfør. Jens Wejen ejer gården – det er et meget kedeligt sted at tjene. De er altid bagefter med arbejdet, og så skal de altid blive ved med at arbejde sent. Nej, så er de store bøndergårde dog meget bedre at tjene på.

Lørdag den 7. februar 1885

I aften var bagerens folk, Malle og Jensen, her. Der blev spillet kort – Jensen spillede på harmonika, og der blev danset inde i pigekammeret. Jeg dansede en dans med Malle, som så sang viser for os. Jeg gik i min seng kl. 12 – de andre gik kl. 1.30. Jeg morer mig ikke nær så godt blandt de unge folk, der er her på egnen, som jeg gjorde nede i Grøntved. De er mere indbildske og naragtige end mine gamle kammerater – jeg længes lidt efter dem.

Søndag den 8. februar

Vi gik til Hjørring for at se på zigøjnere - de havde et telt østen for Vendia. Det var et koldt telt med store huller i. Inde i teltet sad der omkring et bål en kone med 5 – 6 halvnøgne småbørn. Da vi havde været der en times tid, gik vi ned for at se det nye svineslagteri. I eftermiddag kan alle få lov at se – i morgen skal det tages i brug.

Mandag den 9. februar

Der kom gæster om aftenen. Vi var inde i pigekammeret for at danse. Søren spillede på sin harmonika. Der blev danset til kl. 12, så var vi inde for at spille kort til kl. 1, så gik jeg i seng. De andre gik ind for at danse og blev ved til kl. 3. Karoline Ramløse er en rask pige, der danser godt. Albertine var i en sort og i en blå strømpe. Det er ikke godt at komme blandt disse folk for de, der ikke er gode til at danse

Torsdag den 12. februar

I dag tærskede vi alle sammen. I eftermiddag fik jeg et brev fra min broder Jens, som gerne ville have mig til at komme derud på søndag. Så ville han også have mig til at gå ind til urmager Koefoed og få mit ur med derud.

Lørdag den 14. februar og søndag den 15. februar

Jeg vil til Hjørring i aften og videre ud til min broder på Fjeldgaard. Jeg skal ud efter Taars, men når vejen slipper op, ved jeg ikke, hvor jeg skal gå hen. Der er ingen her, der ved, hvor Fjeldgaard ligger. Jeg hentede først min broders ur hos urmager Koefoed. I Ilbro så jeg Kristian Broens teglværk. Jeg fik kørende til Taars Kirke. Jeg fortsatte ud af vejen, og efter megen besvær fandt jeg Fjeldgaard. Jeg kunne så ikke finde Jens' kammer, men en pige kunne fortælle mig, hvor kammeret var, og at Jens var gået i byen. Jeg gik i hans seng – kl. 4½ kom Jens hjem – ind af vinduet, for at pigerne ikke skulle høre, når han kom. Kl. 8 kaldte Jens på mig, og vi gik ind og spiste davre.

Jens har et pænt kammer. Jens er avlskarl og får 220 kr. om året. Der er 7 karle og 4 piger på gården.

Kl. 12 spiste vi i folkestuen. Sødgrød og mælk og kartofler og flæsk. Lidt senere fik vi kaffe og 1½ fastelavnsbolle hver. Hen på eftermiddagen gik jeg tilbage.

Fastelavnsmandag den 16. februar

Lidt over middag kom der bud fra Høngaard, at Mørck sagde, at nu måtte vi godt holde fri.

Vi kom til at spille kort om boller. Der blev sendt bud til bageren for at købe for 1 kr. – det blev til 27 boller.

Om aftenen blev der danset til kr. 1 – jeg gik dog allerede i seng kl. 9½.

I dag var takseringsmændene, landbetjenten og en fuldmægtig i Vanggaard for at taksere den –

den skal sælges, hvis det kan lade sig gøre.

Fredag den 20. februar 1885

Gårdejer Christian Jensen af Nymark i Mygdal har solgt sin gård – matr. nr. 5a af Odden Mark – til sønnen, Jens Laurits Christiansen, for 6.000 kr. + aftægt til forældrene, kapitaliseret til 1.650 kr.

Lørdag den 21. februar

Jeg gik til Hjørring – jeg skulle have repareret et par støvler og afleverede 3 skjorter til vask hos Taars-posten.

Søndag den 22. februar

Midt på dagen kom broder Andreas og Andreas fra Sandager. De kom ind for at spise middag og senere spillede vi kort. Vi gik så til Hjørring, hvor vi var hos Gutsen Jensen for at få kaffepunche, og senere var vi oppe hos Kjærsgaards. Jeg var hjemme kl. 10.

Mandag den 23. februar

Fabrikant Heidemann i Hjørring er gået fallit. Josva skal til 1. april være bestyrer på Graverholt i Asdal, der ejes af prokurator Henrik Schmidt, Hjørring.

Tirsdag den 24. februar

Røde Mølle i Mygdal er mageskiftet med en ejendom i Vittrup. Den nye ejer hedder Niels Peter Nielsen.

Jeg går og overvejer at tage på højskole til vinter – evt. på Brønderslev Højskole, der skulle være bedre end Kvissel.

Torsdag den 5. marts

Mørck har akkorderet med distriktslæge Herfort om, at han skal kurere alle de folk, der hører til hans husstand for 30 kr. årligt. Den syge skal selv betale medicin. Der kommer jo os til gode, der tjener Mørck.

Lørdag den 7. marts

Kl. 2 gik jeg til marked i Hjørring sammen med Jens Christian. Vi var inde et par steder for at få kaffepunch m.v. I Høyruks gård traf jeg Jens Christian fra Kabbeltved, som lovede mig kørsel til Grøntved, hvor vi var kl. 9½ om aftenen. Jeg fik en god drik øl og et par skiver sigtebrød, og så gik jeg i seng.

Jeg mødte mange folk på markedet – det kostede mig kun 35 øre at være på marked. Det kan heller ikke gå at sætte mange penge til, når man gerne vil på marked hver gang.

Søndag den 8. marts

Kl. 6 rejste jeg mig og gik i stalden for at se på hestene. Længere hen på formiddagen gik Julius og jeg ind til Niels Andreasens, hvor vi gik ind i dagligstuen og spillede skærvindsel og 66. Karen Marie gav os en kop kaffe. Da det var middag, gik vi hjem igen. Vi gik en tur i skoven. Kl. 5 gik jeg hjemmefra – karlene fulgte mig hjemmefra op til Chr. Skomagars – der stod Peter Sort, der nu er totalafholdsmand. Kl. 9½ var jeg hjemme i Søndergaard.

Tirsdag den 10. marts

Jeg tærskede – som sædvanligt. Da vi havde spist davre, var jeg inde hos Hans og fik et par dramme – længere hen på dagen fik jeg en til.

Onsdag den 11. marts 1885

Søren Kristian af Nørmark i Bjergby har været hos bager Frederiksen i 10 dage for at lære lidt om bageri, da de vil have et bageri i Nørmark.

Lørdag den 14. marts

I aften blev der danset oppe i salen. Der skal ordentlig slides på den, medens den er tom. Når vi får havre af loen, skal det derind. Jeg deltog ikke. De blev med at danse til kl. 5.

Søndag den 15. marts

I eftermiddag spadserede jeg sammen med andre karle i plantagen

Mandag den 16. marts

Vi kommer op kl. 5 – spiser davre kl. 5,45 og holder først aften kl. 6,45. Segelcke i Lønstrup har 3 børn, bl.a. 1 søn, der i arv har fået Sejlstrupgaarden. Den er uden gæld. Og så har han en gård i Harritslev, hvor der kun er fedekvæg. Segelcke er gerrig. Han passer sin gård godt og holder sig til den – Han tager slet ikke del i det offentlige eller kommunale liv. Han er nok streng mod sine arbejdsfolk, især i begyndelsen.

Tirsdag den 17. marts

Vi spillede 3-kort – jeg vandt 20 øre. Da vi var færdige, begyndte Christian at synge viser. Josva og jeg lånte en bog, der hedder: Jorden rundt i 80 dage.

Søndag den 22. marts

Vi spillede kort – jeg tabte 70 øre – så lovede jeg mig selv, at jeg ikke ville spille kort mere, da jeg ikke tror, der er stort tjent, om også man vinder noget en gang imellem. Kortenspilpengene går let igen, når man vinder – og taber man, så får man dem ikke igen.

I dagbogen er der i marts skrevet meget om gårde og huse i området – bygninger, personer m.v.

Skærtorsdag den 2. april

Jeg gik hjem til Grøntved, hvor jeg var kl. 3. Fader og Julius var i kirke. Jeg fulgte med Anders Kabbeltved hjem – vi gik ned på Holtegaard, hvor vi var mange. Nogle spillede kort – jeg blev inde i pigekammeret med pigerne. Vi sad og passiarede til kl. halv tolv. Det er godt at sidde sådan og tale med pigerne, men man skal vogte sig for, at man ikke kommer til at holde for meget af dem. Jeg tror nok, at Kristiane er en ærbar pige, og netop derfor er det, at jeg kommer til at tænke så meget på hende, så det bliver let for meget. Jeg er ikke videre god til at se, hvor meget en pige holder af mig – for hvad de siger, tror jeg ikke på.

Langfredag den 3. april

Om formiddagen var jeg i Houen. Fader og moder var kørende til Johan Portgaards og i Asdal Kirke. Jeg besøgte flere

Påskelørdag den 4. april

Gine og jeg gik op til Sandager. Derfra fik jeg kørende til Hjørring, hvorfra jeg gik til Søndergaard. Samtaleemnet i Hjørring var, at Segelcke var faldet død om. Han ejede er brænderi samt 3 store gårde: Kjærsgaard i Tornby. Axelholm og Vittrupgaarden. En del af de 2 sidstnævnte gårde ejer Hjørring by.

Onsdag den 8. april

Vi hejste flaget i anledning af kong Christian IX' fødselsdag.

Torsdag den 9. april 1885

Vi kom op kl. 4.15, spiste davre kl. 5, red i marken kl. 5.30. – holdt mellemmadstid kl. 8.30.

Middagsmad kl. 11.30 med 2 timers pause. Mellemmadder kl. 4.30. Holdt aften kl. 7.30. *Det var en lang arbejdstid.*

Søndag den 19. april

Vi var først ude at stange ål – kun Jens Mørck tog en ål. Senere gik jeg til Hjørring. Jeg var omkring cirkus Leonard. Sammen med Johannes Post var vi inde hos Niels Svendsen og fik et par dramme og en tår øl – så gik vi ud til hans hjem, hvor vi også fik dramme og brød.

Mandag den 20. april

Jeg fulgtes med Hytte Anders hjem – han stammer fra et hus ved Myrbakken, der kaldes hytten. Anders er 63 år – sønnen hedder Peter Ravbjerg.

En af pigerne, Marianne, ville vide hvor meget, det ville koste at komme ud til den kloge kone i Løgstør – hun kaldes "Madam Vindblæs". 5 kr. mente man – 2 kr. med toget til Aalborg og så 3 kr. med dampskibet fra Aalborg til Løgstør.

Lørdag den 25. april

Clara er helt skøn mod mig i dag, men hun skal ikke tro, at jeg så let lader mig komme i hendes garn.

Mandag den 27. april

I dag bliver Christian Mørck 64 år. Der var placeret 60 tdr. korn i stadsstuen – nu er der kun 26 tilbage. Der var derfor stor fest – de sidste gæster gik først kl. 12 næste dag.

Tirsdag den 28. april

Peder fortalte, at den "kone", den gamle Rottbøll på Børglum Kloster, har, er søster til sygehuskone, Madam Hjørring, og at han havde 9 børn med hende, inden de blev gift.

Inspektør Rodskjer flytter fra Odden 1. maj – han har købt gård.

St. Bededag – fredag den 1. maj

I dag kom Mørck og gav os vor vinterløn. Jeg fik 150 kr.

Søndag den 3. maj

Jeg var i Hjørring for at gøre indkøb med den hvide for fjedervognen. Da vi havde sat den hvide ind i Martin Jensens stald, var vi inde og få en "bedsk" – *Det må være det oprindelige navn for en bjesk.* Da jeg kom hjem, gik jeg op til Jens Wejens. Hans søster inviterede mig ind på en bid brød og en dram – der viste sig, at jeg var kommet til begravelse. Jens Wejens søster var blevet begravet den dag.

Lørdag den 9. maj

Om middagen sidder jeg altid og skriver ½ times tid i denne bog. Når jeg er færdig med dette, lægger jeg mig på sengen og læser i Totalafholdsbladet eller i en bog.

Ved aftenstid kom min broder Jens, der var gået fra Fjeldgaard. Han havde mødt søster Mine i Hjørring. Moder er dårlig i sine ben.

Søndag den 10. maj

Broder Jens og jeg gik til Hjørring. Hos marskandiser Madsen i Nørregade købte jeg bl.a. et sæt sommerklæder for 29 kr. Vi var inde for at besøge søster Stine – hun havde det bedre. Jens tog

så med Taars-posten fra stationspladsen til Fjeldgaard.

Tirsdag den 12. maj 1885

Albertine og Mine var herude i aften. Vi kom til at spille Brudeseng og omkring Skagen med dem. Da de gik, fulgte Jens Christian og jeg dem hen til Høngaard.

Lørdag den 16. maj

I eftermiddag er der stort møde på Forsamlingsbygningen. Folketingsmand Jungersen og Madsen Mygdal taler.

Søndag den 17. maj

Jeg fik øl og brændevin flere steder. Det blev meget sent, inden jeg gik hjem. Jeg faldt et sted og slog min hånd, så det blødte. Jeg var først i Søndergaard kl. 8 mandag morgen og sov så til kl. 1, så det var ikke så godt.

Tirsdag den 19. maj

Alle vore kreaturer kom ud på græs i dag.

Peter Hansen fandt en gammel potte eller urne nede i tørvegraven. Der lå et rygben af et stort menneske deri. Der var en rand af sten derom. Potten slog han i stykker.

Fredag den 22. maj

I morges begyndte de at malke køerne kl. 2 – de kom så ud kl. 5 og ind igen til middag. Jeg har fået 27 gamle mønter – de 24 købte jeg af Johannes Post.

Lørdag den 23. maj

Kl. 6 om aftenen gik jeg fra Hjørring og ud til Grøntved. Jeg var inde hos høkeren i Bjergby og købte tobak, et glas øl og en dram. Derfra gik jeg tværs over til Mygdal, hvor jeg også var inde hos høkeren for at købe brystsukker.

Jeg var i Grøntved kl. 8½. De havde bagt den dag. Jeg var sammen med Julius ude at gå en tur.

Søndag, 1. pinsedag, der 24. maj

I dag blev den gamle Niels Christensen fra Grøntved begravet – han blev næsten 90 år.

De sidste år har han taget rundt og kureret folk og fæ. De holdt en stor begravelse, men den holdt ikke længere end til aften.

Det er en stor lettelse for Niels Andreassen, at han er død – han skulle have en stor aftægt. Flere af begravelsesgæsterne havde heste opstaldet hos os.

Jeg gik hen til Søren Willadsen og talte om et fæstemål, hvis ikke jeg blev på Søndergaard.

Fredag den 5. juni

Jeg gik til Hjørring og mødte bl.a. broder Julius. Der var grundlovsmøde i plantagen. Først talte borgmester Høst for kongen, dernæst talte skolelærer Wulf over grundloven og pastor Jakobsen, Bjergby, for Danmark. Jeg mødte mange mennesker, jeg kendte, også min søster Mine. Kristiane fra Holtegaard traf jeg et par gange. Vi fik os bl.a. en karruseltur, hvor vi sad baglæns i en stol. Det er den første karruseltur, jeg har fået. Så spadserede Kristiane og jeg i plantagen, inden vi satte os på en stol og passerede. Hun viste ikke, om hun blev i Holtegaard flere år. Hun syntes, at tjenesten var lidt streng. Hun får 80 kr. i løn i år. Hun fortalte, at hun var opfødt hos sin morbroder, købmand og sognefoged Niels Jensen, Retholt. Hun har tjent flere steder: i Odden Mølle hos Karl Olsen, så var hun i Krøgholt, så i Myrbakken hos forpagter Niels Nielsen. Nu var

hun i Holtegaard på andet år. Herfra gik vi hen og så på fyrværkeri og derefter ind i et telt, hvor jeg gav Kristiane limonade og mig selv en halv bajer. Vi sluttede af hos Martin Jensen, hvor folkene fra Holtegaard sad.

Denne grundlovsfest kostede mig 3 kr. 30 øre, som jeg brugte til ingen nytte, og så kan jeg ikke slippe med at stadig at tænke på Kristiane fra Holtegaard, som jeg er kommet til at holde meget af.

Søndag den 7. juni 1885

Jeg var til totalafholdsfest i Hjørring. Det var i plantagen, og indgangen kostede 35 øre. Der var flere talere: først lærer Hanghøj fra Vraa, så foreningens formand, løjtnant Tvede og folketingsmand Jungersen. Også ved den fest mødte jeg mange bekendte. Vi var nogle stykker, der gik over til skøjtølbersøen. Hvor vi så på et par svaner, der svømmede i søen. Man kunne også få en sejltur mod betaling. I dag brugte jeg 1 kr. 92 øre – heraf 1 kr. 54 øre til ingen nytte.

Mandag den 15. juni

Vi kører mergel i denne tid.

Fredag den 26. juni

I aften badede vi Liver å.

Lørdag den 27. juni

Til middag fik vi sild og kartofler. Sildene var ved at være ret gamle, så Kristian, Jens og jeg lod sildene komme ud i køkkenet igen.

Søndag den 28. juni

I dag ville jeg til Lønstrup. Oppe i Nørre Harritslev mødte jeg en vogn – på den sad 2 københavnere. Jeg besøgte Maren og Poul Møller (i Vester Krustrup i Maarup sogn?) – hun er en søster til min far. Hun fortalte, at min søster, Stine, har et dårligt ben. I et hus tæt ved bor en anden af min faders søstre, Ane Marie, og hendes mand Christian. Den yngste af deres børn, Andreas, fulgte mig ned til Lønstrup, der er en lang by med bakker på begge sider, der er en smuk gæstgivergård, hvori hr. Linnemann bor. Der er også en skole. Nede i byen mødte vi præsten – han skulle til Rubjerg, hvor der er fest i klitten i eftermiddag. Lidt østen for Lønstrup ligger en ny gård, der ejes af Færch, Overklit. Nede ved stranden var der 4 badehuse. Der var også nogle, der var ved at trække en båd i land.

Vi fik flæskepandekage og rødgrød, inden vi gik til festen i Rubjerg Klit. Der var faktisk 2 fester, der begyndte ved 4½ tiden. Den første, vi kom til, var totalafholdsfolkernes telt – det tilhørte Niels Peter fra Løkkens Vejkro. Der var dansegulv. Længere sydpå var det Martin Møllers telt. I dette blev der udskænket berusende drikke. Her var der også dansegulv – det var lidt større – det kostede 50 øre for både karle og piger. Her var der en talerstol. Da jeg kom, begyndte de at synge en sang af Zahle, der derefter begyndte at fortælle om Johannes Døbereren. Han er en god taler og taler meget ligefremt, således at det er let at fatte for ulærde folk. Derefter sang man: Altid frejdig, når du går, hvorefter Zahle fortalte en fortælling.

Herfra gik jeg hen til totalafholdsfolkene, hvor lærer Ishøj, Jelstrup, og skræddermester Christensen fra Hjørring talte. Derefter begyndte den muntre del af festen. Dansen kom i gang. Hjørring musik spillede i Martin Møllers telt – hos totalafholdsfolkene var der musik fra

Frederikshavn.

Den snedker, der har lagt dansegulvene ud, fik 60 kr. for arbejdet. Der var også fællesspisning i Martin Møllers telt. Zahle var sjælen i det hele, så gik han uden for og snakkede med folk. Når han snakkede med folk af den simple klasse, sagde han "a" og ville tale i bondesprog. Det er den mest ligefremme præst jeg har mødt. Han var også på dansegulvet. *Det må være Peter Christian Zahle (1825-1898), der var sognepræst i Rubjerg fra 1879-1881 og senere præst på Næstved-egnen. Han sad i 23 år i folketinget.*

Ved siden af Martin Møllers telt stod en mand med en kasse på et bord. Der kom toner ud af kassen – ligesom af en lirekasse. Der var også 2 bagere, der solgte brød fra telte.

Gjurup folk havde for 3 kr. lejet Jens Peter Thirup til at høre derop. Jeg snakkede med mange, jeg kendte, og fik også et par kaffepunche. Jeg købte hvedebrød hos bager Frederiksen og fik lov at køre med ham hjem. Bagersvenden og jeg måtte gå op til Lønstrupvejen. Her satte vi os op på hvedebrøds-kassen. Jeg var hjemme kl. 2½..

Onsdag den 1. juli 1885

I dag blev vi færdige med at køre mergel.

Søndag den 5. juli

Vi fik lov at køre til Lilleheden (Hirtshals) om eftermiddagen. Vi kørte om Hjørring, hvor vi hos ølhandler Lauritsen for 2 kr. købte 26 bajere, som vi satte i en kasse. Vi kørte op ad Strømgade, Stokbrogade, Torvet, Nørregade og ud til Hirtshalsvejen. Vi satte hestene i krogården, gik til stranden og var på molen. Vi spiste den medbragte mad og noget, som vi købte. Nogle af os gik op til fyret. Vi fik skældud for at være gået op i tårnet uden tilladelse, så vi måtte give lidt drikkepenge. Herfra gik vi til et signalhus, hvor vi gennem en kikkert så ud over havet. Vi var på værtshus og købte nogle kaffepunche. Vi var på dansegulvet, og jeg dansede med et par piger, inden vi skulle køre hjem. Det var en ret fornøjelig tur.

Onsdag den 8. juli

I denne tid går megen tid med at tække og med at passe tækkerne op. I middagspausen var vi i Liver å for at bade.

Fredag den 10. juli

Dyrskue i Hjørring. Jens trak til Hjørring med en tyr, men den blev ikke præmieret.

Søndag den 12. juli

Jeg gik til skyttefest i Hjørring, hvor jeg så på øvelserne. Først sprang de længdespring – så sprang de på tværs af træhesten og så på langs, og til sidst havde de luftspring. Derefter var der 6 skytter, der fægtede. Der blev etableret et optog, som gik gennem byen med musik og politi i spidsen. Da optoget passerede forsamlingsbygningen, gjorde de holdt og råbte hurra for nogle rigsdagsmænd, bl.a. Madsen-Mygdal, som stod i et åbent vindue.

Søndag den 19. juli

Jeg skrev 5 viser, som jeg havde lånt af Clara. De første skrev jeg efter Claras diktat.

Vi var hende for at se Peter Nørums nye hus – 12 alen bredt og 14½ alen langt. Der var mange mennesker hende for at se huset. Der var dans – bagersvenden spillede. Den sidste dans dansede jeg med Malle – det er første gang, jeg har danset med hende. Vi var 3 timer i huset og

morede os godt.

Lørdag den 25. juli 1885

I denne uge har vi slået hø, vendt det, stakket det og kørt det hjem. Vi går ikke i seng før kl. 10, men går ture i plantagen.

I aften gav jeg mig på vandring hjemad. Først til Hjørring – i Nørregade traf jeg Laurits Nyeng og fik lovning på at køre med ham hjem. Jeg kom til Grøntved kl. 12 og kom til at ligge ude i karlekammeret ved Andreas og Julius.

Søndag den 26. juli

Jeg stod op kl. 5 og gik ind og drak kaffe. Julius og jeg gik en tur over til Holtegaard, da jeg havde lyst til at komme over og hilse på Kristiane. Vi var ude i den nye plantage, der er anlagt vesten for gården. Kristiane kom jeg til at snakke med om aftenen. Vi spadserede i haven, og hun plukkede en rose til mig, som jeg kunne sætte i hatten. Senere lovede jeg Kristiane at skrive til hende.

På vejen til Søndergaard mødte jeg oppe ved Niels Vandkjærs Johan Portgaards datter, Andrea, og min søster Mine. Jeg gik så hele vejen til Søndergaard og kom dertil uden noget eventyr.

Lørdag den 1. august

Min broder Andreas fylder 23 år i dag – Julius fyldte 19 forleden dag. Vi kørte 2 læs tørv ind til Peter Hansen. Efter at vi havde læsset af, fik vi kaffepunche, sigtebrød og dramme.

Sidst på eftermiddagen gik jeg til Hjørring til Wandborg plantage. Der var fugleskydning og bal. Aftægtsmand Morten Grøn er død, 77 år gammel. Han er den 3. aftægtsmand der er død i Grøntved og Kaultved i sommer.

Fredag den 7. august

Nu har Laurits Degner forpagtet Enggaarden i Astrup fra 1. september.

Tirsdag den 11. august

Der høstes i denne tid – op til 5 par ad gangen.

Onsdag den 15. august

Vi begyndte at køre korn ind. Vi blev ved til kl. 8½ om aftenen.

Søndag den 16. august

Ejeren, Mørck, var herude og satte sig på en stol i kammeret og begyndte at fortælle om sine bedrifter. Han gik fra os over i svinehuset og så på en so, der havde fået 13 grise. Derefter gik han ind og lå ved Stine – efter hvad jeg har fået fortalt.

Lørdag den 22. og søndag den 23. august

Efter dagbogen har det været en ret "våd" weekend for karlene på Søndergaard – med besøg på Hjørrings værtshuse både lørdag og søndag.

Lørdag den 29. august

I middags kom Mørck kørende med landbetjenten, der var inde og slutte forhøret over hyrden. Hyrden erkendte, at han havde stjålet 1 kr. fra Hans og 3 kr. fra boghandlerens dreng samt nogle andre penge, men de penge, der tidligere var blevet borte fra Hanne, ville han ikke tilstå at have taget. Politibetjenten gav ham 6 a 7 slag med stokken – det er hele den straf hyrden får. Hyrden virkede ikke særlig forknytt - da Mørck og betjenten var kørt, sang og fløjtede han.

Søndag den 30. august 1885

Det var tørvejr, så vi skulle køre korn hjem. En af høstkarlene var fuld fra morgenstunden, så han blev permitteret og fik sin afregning. *Det var i øvrigt efter dagbogen en dag, hvor der blev serveret meget brændevin for høstfolkene.*

Onsdag den 2. september

I eftermiddag væltede jeg med et læs havre – Josva og jeg måtte skille vognen ad for at få den op igen.

Onsdag den 9. september

Vi kørte det meste af havren hjem i dag.

Søndag den 13. september

Kl. 4 gik jeg til Hjørring – jeg var først i plantagen for at høre musikken, så gik jeg ud til Johannes Post med mit vasketøj

Om aftenen fik Mørck indhøstet på Lundergaard, hvorefter han kom ud på Søndergaard. Han var nok lidt svirendes, så han gik i seng. Fiskeren sad inde ved enden af folkestuebordet og sang. Så bankede Mørck på væggen. Senius bad Stine gå ind og høre hvad, Mørck ville. Sine kom tilbage med den besked, at han ville have ro. Karlene gik ud – lidt efter gik fiskeren på sit kammer og fik Stine med, og de morede dem noget. Så kom Mørck derop og var lynende vred. Fiskeren og Mørck kom op og slås – de kradsede hinanden noget i ansigtet, og så måtte fiskeren af sted. Han gik ud i laden, og i morges rejste han til Lundergaard. Han kommer nok ikke til Høngaard mere.

Torsdag den 17. september

I de seneste dage har vi kørt møg ud – i går havde vi kørt 118 læs. I dag fylder jeg 21 år.

Søndag den 20. september

I formiddag var jeg nede på Lundergaard Teglværk, der er et stort teglværk, hvor jeg var oven på ovnene. Men jeg kunne ikke få besked fra arbejderne – de var tyske. Der var en dreng, der bagte pandekager over et fyrhul – en anden dreng gik rundt og solgte hvedebrød.

Senere gik jeg til Hjørring – jeg var i plantagen Christiansgave for at høre musikken.

Onsdag den 23. september

Vi er begyndt at så rug. I morgen er der marked ved Løkkens Vejkro.

Lørdag den 26. september

Vi pyntede os og tog til Hjørring. I Strømgade mødte jeg broder Andreas og Peder Sandager. Vi var inde hos Gutsen Jensen og drak kaffe. Jeg købte et navnestempel: Christian Larsen, Grøntved pr. Hjørring” til 2 kr. 75 øre. Jeg købte æbler på Springvandspladsen og gik så ned til karrusellen, hvor jeg fik en tur med en pige, der hed Sofie.

Jeg fulgtes med Josva hjem til Søndergaard – vi var hjemme lidt over midnat.

Søndag den 4. oktober

Min søster Gine blev konfirmeret i dag. Jeg var på Søndergaard hele dagen.

Tirsdag den 6. oktober

De blev færdige med at tærse med damptærskværket i Vanggaard i eftermiddag.

Fredag den 16. oktober 1885

Jeg gik til Hjørring og videre til Grøntved. I Hjørring købte jeg et vækkeur til 10 kr. Jeg var hjemme kl. 12½ og fik noget at spise. Moder fortalte, at Jens kom hjem til 1. november. Han tænker på at sætte bo og er forlegen for at købe en gård. Han er forlovet med en pige, der tjener i Fjeldgaard. Jens har tidligere været forlovet. Andreas går nogle dage om ugen hos Kristian Degnbøl – han har nok et godt øje til Martha.

Stines ben bliver hverken bedre eller dårligere – fader har kostet 100 kr. på hende.

Jeg var hos Søren Villadsen, Hoven, hvor jeg skal tjene fra 1. november. Efter at jeg havde spist til aften hjemme, gik Julius og jeg ind til Niels Andersen, hvor vi sad til kl. 12.

Lørdag den 17. oktober

Jeg kørte til Hjørring sammen med Søren Villadsen. Ved aftenstid traf jeg Kristiane fra Holtegaard – vi gik ned i Kjærsgaards kælder, hvor jeg gav kaffe. Hun fortalte, at alle folkene på Holtegaard var fotograferet hos Kirstine Lund. Vi fulgtes ad hen mod Martin Jensens butik. Her stod vi nogen tid og talte sammen, inden hun fulgte mig vesten ud af byen. Da vi kom noget ud af byen, stod vi og talte sammen. Jeg sagde da til hende, om det ikke var bedst, at det blev os 2 ad åre. Hun svarede, at det måske er sådan. Så skiltes vi. Da jeg kom hjem, satte jeg mig ind og spiste. Det var høstgilde – spillemændene var kommet. Der kom mange gæster. Hen ad kl. 1 gik jeg i seng – festen varede til næste morgen

Søndag den 18. oktober

Det havde været en smuk fest, men et høstgilde havde det nu ikke været, thi der var ingen af folkene, der havde hjulpet os i høsten, med fra husene. Og vi karle morede os ikke stort – det var kun Senius, der dansede.

Søndag den 1. november

I morges kl. 7 kom Mørck herud og gjorde afregning med mig – jeg fik 93 kr., og så skrev han i min skudsmålsbog om mig. Jeg havde i en hver henseende været til hans tilfredshed. Han gav mig hånden og bad mig hilse mine forældre. Jeg sagde også farvel til dem, jeg havde arbejdet sammen med. Andreas og jeg gik så til Hjørring. Vi gik ned til værtshusholder Kragelund i Stokbrogade, hvor vi købte kaffe og kaffepunche. Ud af Hjørring fik jeg kørende med en karl, der skulle til Skærping. Derfra gik jeg østen om Kobbesholt og ned til Nørskov. Der sagde Andreas og jeg farvel til hinanden. Jeg gik så ned til Houen, hvor jeg var lidt før kl. 11. Jeg fik besked på at gå ind i folkestuen – middagsmaden skulle straks være færdig. Vi fik hvidkål, flæsk, kød og brød. Laurids gav også et par drammer. Jeg fik så de to brune for den nye fjedervogn og kørte gennem Hjørring ud til Søndergaard, hvor jeg mit skab læsset på. Clara var i byen, men da hun kom hjem, kom hun springende og kyssede mig på kinden. Hun gav også brød og brændevin. Jeg kørte så og var i Houen klokken lidt over 7, hvor jeg fik mit klædeskab sat ind i gangen. Jeg kom ind og fik brød og et par dramme.

Mandag den 2. november

Jeg rejste mig og kaldte på pigen kl. 5½. Klokken 6 kaldte jeg på Jens Løth. Kl. 6½ fik vi davre – hvor vi får en dram. Kl. 7 gik jeg i arbejde. Klokken 11 holder vi middag, og klokken 5 holder vi op med at arbejde. Om aftenen får vi 2 drammer til mellemmaden.

I dag flyttede en karl ned til Peter Sortkjær i Bindslev – Peter ville ikke, at han flyttede i går, fordi han er hellig. I dag var der sognerådsvalg i fattiggården – der blev valgt 3 medlemmer for Mygdal og 3 for Bjergby. For Bjergby blev valgt: Peter Krog, Anders Baand, Snevre, og Lars Kristensen, Bjergby. I Mygdal valgtes: Karl Olsen, Odden Mølle, Niels Andersen, Kaultved og Christian Uslev. I aften var min broder Andreas heroppe – han havde været i Hjørring i går efter Jens og hans forlovede. I mit kammer bliver der fejet og strøet sand hver dag.

Torsdag den 5. november 1885

I dag fik vi grønkål og flæsk, kålrabi og gulerødder. Grøntsager ligger på en tallerken for sig, og flæsk og kød ligger på en anden tallerken. Så kan enhver tage så meget, han vil, og der er nok af det.

Søndag den 8. november

Efter davre gjorde jeg mig klar til at gå i byen, og efter at have spurgt Søren om lov, gik jeg og tog min skudsmålsbog med. Jeg gik først hjem og fik det tøjstof, Andreas havde købt til mig, og gik ned til skrædder Julius Nedergaard med det. Derefter gik jeg ned til sognefogden i Retholt og fik ham til at skrive i skudsmålsbogen.

Mads Snedker fra Vellingshøj kom kørende med sin 12-årige søn, der skal være hyrde her til sommer, og så skal han gå til Mygdal søndre skole herfra i vinter.

Onsdag den 11. november

Jeg kørte til Hjørring med 2 grise, der skulle på slagteriet. De blev betalt med 77 kr. 64 øre.

Vi staldede op i hotel Skandinavien, og jeg gik lidt rundt i byen sammen med broder Jens. Vi var inde hos Gutsen Jensen, hvor jeg købte 2 solbærtoddyer.

Det er mortensdag i dag – vi fik kalvesuppe til middagsmad med kød – stegt i en pande – og rødbeder til. Det var sku' godt.

Posten kom med et brev: Kære Kristian. Da jeg i dag er ene hjemme, synes jeg, at det kunne have været skønt, om du kunne komme herved, men den glæde skal jeg vel ikke have. Hvis du nu kan få tid, da er du vel nok så venlig at se ned i Holtegaard i denne uge. Du vil vel nok skrive et par ord til mig igen. Kærlig hilsen Kristiane Jensen

Således lød brevet, men om det er fra Katrine, eller det er karlene, der har skrevet det – det ved jeg ikke rigtig. I aften da posten kom, spurgte han mig, om jeg ikke ville have brev med nord ud, men jeg sagde nej. Jeg er bange for, at det er andre, der har deres fingre med i spillet, og så skal jeg nøje vogte mig for ikke at blive til nar på den måde. Jeg kan meget godt lide Kristiane, også fordi jeg tror, at hun er en meget ordentlig pige – men hun er også meget tilbageholdende, når jeg taler med hende. Men det er også i mine øjne en ære for hende.

Tirsdag den 17. november

Posten spurgte, om jeg ikke ville have bud med nordpå. Jeg sagde til ham, at han kunne hilse den, der havde skrevet brevet, fra mig, at jeg kom nordpå i aften. Så i aften, da jeg ville til at gå, kom min husbond Søren og sagde, at der var en fremmed karl, der ville tale med mig. Det var Julius Nedergaard fra Aagaard, der var ridende herop. Jeg trak hans hest ind, og så tog han mål af mig til en vest. Jeg gik så til Holtegaard, hvor jeg stod længe ved den søndre ende af stuehuset.

Så gik jeg ind i haven, hvor jeg så pigerne malke. Karlene var der også og ville drive løjer med pigen Mette.

Jeg gik så ind i folkestuen og sagde til Kristiane, at jeg gerne ville tale med hende. Hun bad mig gå med op på sit kammer – hun har fået et nyt klædeskab, som hun ville vise mig. Hun viste mig også nogle fotografier, deriblandt et, hvor alle Holtegaards folk var på. Hun sagde så, at hun ville følge mig noget på vej – jeg var inde i karlekammeret, hvor jeg fik en malurtbrændevin.

Så kom Katrine og så fulgtes vi ad – arm i arm – til Grøntved, hvor vi stod en stund og talte sammen. Brevet, jeg havde fået, var rigtignok fra hende. Da hun sagde farvel til mig, sagde jeg til hende, om hun havde tænkt noget over hvad, jeg sagde til hende sidste gang, vi talte sammen. Det sagde hun ja til – så sagde jeg, om det så skulle være, som jeg sagde den gang. Inden vi skiltes, havde vi bestemt at komme til kirke på søndag.

Torsdag den 19. november 1885

Jeg rejste mig kl. 3½ og kaldte på pigerne. De skulle tidligt op – der skulle bages. Der skulle også kærnes i dag.

Fredag den 20. november

I dag kørte Søren og jeg op til Fælled teglværk efter et læs brøndsten.

Søndag den 22. november

Jeg var i Grøntved og betalte bedstemor 1 kr. for noget, hun havde strikket til min moder.

Sammen med broder Julius fulgte vi ad til kirken for at høre pastor Jakobsen. Præsten kom ikke før kl. 2½, og vi kom ikke ud igen før kl. 4.

Senere gik jeg op til Holtegaard. Da pigerne skulle ud for at malke, fulgte jeg med. Vi gik så ind, og medens de spiste deres aftensmad, kom konen med en kop te til mig. Da Kristiane havde skiftet tøj, fulgtes vi ad op til Hoven, hvor Kristiane gik ind i mit kammer, hvor vi sad i nogen tid. Så fulgte jeg hende omtrent til Holtegaard. Hun fortalte mig, at hun var opfødt hos købmand Jensens forældre. Hendes forældre boede i Tversted, men hun viste knap nok hvor – hun havde ikke været dernede i mange år. Hun var 11 år, da hun kom til Mygdal.

Onsdag den 2. december

Jeg fik brev om, at Kristiane ville besøge mig i aften. Jeg trak derfor i mine helligdagsklæder og gik hende i møde. Jeg mødte hende syd for Grøntveds mergelgrave, og efter at vi havde talt noget sammen, fulgtes vi ad til Houen. Vi sad i mit kammer til kl. 11½. Hun sagde, at de var slemme til at drille hende i Holtegaard, fordi hun var kæreste med mig. Jeg fulgte hende ned til Holtegaard og kom hjem kl. 1.

Torsdag den 10. december

Jeg fik hyrden til at melde mig ind i læseforeningen i dag – han fik 1 kr., og så fik han 3 bøger med hjem. *Det er tilsyneladende lærer Pedersen, Søndre skole, der styrer læseforeningen.*

Søren kom og sagde, at jeg skulle køre til Hjørring i morgen med en klaverstemmer – han kom fra Kobbersholt.

Søndag den 13. december

Til middag fik vi syltet flæsk med peber og eddike samt risengrød og mælk. *Næsten hver dag omtales hvad, man spiser til middag.*

Kl. 4.10 kørte jeg klaverstemmeren til Hjørring, hvor jeg var kl. 6. Jeg staldede op i Kypers hotel, hvorefter jeg foretog en række indkøb for mig selv og for min husbond. Jeg var hjemme omkring kl. 10.

Søndag den 20. december 1885

Jeg gik til Grøntved – moder havde købt klæde m.v. til en ny kjole til mig – det kom til at koste 25 kr. Jeg traf Julius Nedergaard, som lovede at sy kjolen til mig.

Torsdag den 24. december – juleaften

Hen på eftermiddagen trak vi i vort helligdagstøj. Noget efter at vi kom ind, fik vi pillede kartofler, svinekød, sovs og rødbeder og bagefter risengrød med smør i og kanel på og sød øl til. Konen kom senere og gav os hver en pægl pebernødder. Så satte vi os til at spille kort til kl. 8, hvor jeg gik ud og røgtede hestene. Kl. 9 fik vi så mange sigtebrøds-klemmer, vi kunne spise. Så sluttede juleaften. Vi gik ud i kammeret, snakkede med pigerne og spillede i brudeseng. Omsider gik de andre, og jeg kunne gå i seng.

Til frokost fik vi grønne langkål med kød og flæsk. Det har ellers været skik den aften at have et juletræ, men i år havde vi ikke noget, og når folkene havde været inde at se træet, har de hver fået en gave.

Fredag den 25. december – 1. juledag

Da vi havde spist davre, gik jeg hjem med mit vasketøj. Fader var ond over, at jeg kom så tidlig, og sagde, at det passede bedst, at jeg blev hjemme sådan en højtidsmorgen, så jeg skyndte mig at gå igen.

Jeg tjente 35 øre ved at passe hestene fra Baggessvogn, medens folkene var i kirke. Jeg ofrede i dag: 10 øre til præsten og 10 øre til degnen.

I aften var Jens og jeg inde hos bedstemor for at trække dam.

Lørdag den 26. december

Efter at have spist davre: Kullefisk med sennep og sigtebrød til samt en kop kaffe, gik jeg op til Gjurup. På vejen var jeg inde hos skomageren for at se til min søster Stine. Hun sad i sovekammeret på en stol. Hun kan ikke gå. Jeg kan kun beklage hende meget, at hun kun kan sidde sådan som i et fængsel og ikke kan gå nogen steder. Dog klager hun ikke.

Jeg gik så til Søndergaard, hvor jeg bl.a. mødte Mørck. Jeg fik besked på at sætte mig, og så kom Klara med en flaske brændevin. Om aftenen var jeg en tur hjemme. Jens fortalte, at han og fader havde været i Lendum for at se på en gård.

Onsdag den 30. december

I aften kom Kristiane kl. 10. Vi sad inde i kammeret til kl. 12, og så fulgte jeg hende hjem.

Torsdag den 31. december – nytårsaften

Der var lidt nytårsløjer.

1886

Onsdag den 6. januar

I aften er der juletræ oppe i Mygdal søndre skole.

Torsdag den 7. januar 1886

Jeg var ude at kaste sne og senere kørte jeg til købmanden efter skatteligningsbogen.

Lørdag den 16. januar

Jeg kørte gennem Odden gård og mødte landposten, der havde en lille hvid hest for slæden. Jeg tog posten med til lærer Madsen.

Jeg skulle køre til Hjørring med garver Kaas' datter, Marie, samt en drittel smør, 2 kalveskind og 3 skinker, der skulle røges. Der var meget sne ved Dalsgaard, og fra Varbro mod Hjørring sneede det igen. Marie blev afleveret hos garver Kaas. Jeg var hos Henrik Nielsen for at aflevere smørret og indleverede skinkerne til røgning hos høker Pedersen.

Tirsdag den 26. januar

Sidste fredag rejste fader og Stine til Aalborg, hvor Stine blev indlagt på et sygehus for at blive opereret i det ene ben. Enden bliver nok, at benet skal sættes af. Lægerne siger, at det er benedder.

Fredag den 12. februar

Jeg havde besøg af Kristiane Holtegaard – jeg fulgte hende ned til Holtegaard og kom først i seng kl. 1.30.

Fredag den 26. februar

I aften var der politisk møde i Mygdal forsamlingshus. Det var nok for at få medlemmer til den demokratiske forening, som allerede tæller 40 medlemmer. Lærer Pedersen er formand for foreningen.

Tirsdag den 16. marts

I dag har sneen lagt sig på vestre side af kohuset, så vi ikke kan komme ind og ud på den side. I morges gik Mine ind ad den østre side, men der har også lagt sig meget sne, så i dag har vi ikke kunnet gå ind ad den vestre dør i laden. Til middag fik vi stegt flæsk og kartofler samt risengrød og mælk. Om eftermiddagen da vi spiste vor mellemmad drak Theodor og mig hver 4 dramme.

Mandag den 22. marts

Broder Jens købte en gård i Borup ved Taars – den er på 21 tdr. land – nok for 9.000 kr.

Onsdag den 24. marts

Snekastning – masser af sne – vi må hugge os gennem is og sne. Vi spiste vore mellemmadder hos smeden – Kristian fra Kaultved gav brændevin.

Søndag den 28. marts

Moder fortalte, at der næste søndag skal lyses 1. gang for broder Jens og hans forlovede. Hun har 2.500 kr., og så får hun 600 kr., når hendes moder dør. Fader har betalt 1.000 kr. i forbindelse med Jens' køb af ejendom.

Onsdag den 31. marts

Jeg kørte til Hjørring med 3 grise til slagteriet – de blev betalt med i alt 156 kr. Jeg gik op til tugthusudsalget og købte et par bukser og en vest for 22 kr.

Søndag den 4. april

Mine og mig har ikke snakket noget sammen af betydning i lang tid. Jeg tror næppe, at hun kan lide, at jeg snakker så meget med Kristiane. I går var hun også noget altereret over det brev, jeg

fik i går (*fra Kristiane*). Jeg har også den svage side, at jeg bliver forlibt i næsten alle de piger, jeg kommer i berøring med. Jeg er næsten ved at blive gal i hovedet over det. Ja gid man kunne holde sig fra pigerne, så ville der være meget vundet og lidt tabt.

Tirsdag den 6. april 1886

I aften kl. 9 gik jeg ud for at møde Kristiane. Jeg gik helt ud til Holtegaard, hvor jeg mødte hende, og så fulgtes vi ad op til Hoven. Hun var hos mig til kl. 3, så fulgte jeg hende op til Holtegaard igen.

Onsdag den 7. april

Jeg kørte til Odden Mølle. Jeg skulle have noget med og tog ikke skaglerne af hestene, der pludselig satte af sted i fuld firspring. De blev fanget af Niels Krag, som jeg lovede 1 kr. for hjælpen.

Onsdag den 14. april

Jeg var i Hjørring – da vi kom til Varbro mødte vi et helt læs trillebøre m.v. Broen skal nok repareres.

Torsdag den 15. april

Jeg kaldte på pigerne kl. 2.45, da de skal kerne og bage i dag.

Fredag den 16. april

Kl. 3½ kom min broder Julius og vækkede mig. Jeg gik straks i gang med at gøre mig færdig, så jeg kunne komme med. Andreas var kørt op til Degnbøl efter Martha. Kl. 4 var vi klar til at køre – ved Sandager tog vi Andreas Sandager op. Vi kørte så gennem Sindal by, vesten om Gravensten, forbi Linderumbaard og Tidemannsholm og op til sæbyvejen ved Sæsing, hvor vi holdt ved købmanden. Andreas og Martha var inde og ville handle – men købmanden havde ikke noget af det, de havde brug for. Vi kørte videre til Torslev og videre til gården Rapperheden. Vi kom ind og fik brød og brændevin samt kaffe og kage. Kl. 1½ satte bryllupsoptøget sig i bevægelse. Brudens broder og jeg red foran. Der var 7 vogne i optøget til Volstrup Kirke, hvor der er en stald, som hestene blev sat ind i. Vi var inde i et gravkapel, hvor der stod nogle store gravkister, der havde relation til Sæbygaard. Pastor Eriksen gik først ind i kirken, så kom en spillemand, der blæste på en klarinet. Efter vielsen var vi oppe ved alteret for at ofre. Jeg gav 35 øre til både præst og degn. Der var også barnedåb med Alfred Rasmussens barn. Vi skulle nu køre mod bryllupsgården – spillemanden sad på en vogn og blæste hele tiden. Da vi nærmede os bryllupsgården, satte vi to ryttere vore heste i galop. Da vi kom hjem i gården, kom der en kone ud og bød os et glas brændevin. Vi kom nu ind og spiste, til det blev aften. Så begyndte spillemanden at spille, og der blev danset til lørdag formiddag. Brudgommen Jens dansede den første dans med sin kone Marie, men derefter dansede han næsten slet ikke. Jeg dansede slet ikke i begyndelsen, men så kom Marie og tog mig og så måtte

jeg med. Siden dansede jeg næsten hver gang, der blev spillet op til en hamborg. *Jens' forældre var åbenbart ikke med til sønnens bryllup.*

Torsdag den 22. april 1886 – skærtorsdag

I formiddags gjorde jeg rent i mit kammer. Jeg fik nyt halm i sengen og fejede spindelvæv ned. I dag fik posten sin middagsmad her.

Søndag den 25. april – påskedag

Førstegudstjeneste i Mygdal Kirke. Jens og jeg gik til kirke. Der var mange folk i kirke – jeg havde offersedlerne med. Jens og jeg lagde hver 10 øre i en seddel. Pigerne ville ikke lægge noget. Der var 2 barnedåb - Niels Pedersen fra Kabbeltved fik døbt en dreng, og Odden smeden fik døbt en pige.

Jeg var hjemme i Grøntved. Til middagsmad fik vi syltet flæsk, peber og eddike samt risengrød med kanel og smør på. I eftermiddag fik vi kogte æg og smørrebrød.

Mandag den 26. april

Jeg gik til Gjurup – fik dog kørende fra Fælled til Hjørring. Jeg gik til Høngaard, hvor jeg mødte Mørck – han gav en rompunch. Han fortalte, at han havde lånt 36.000 kr. i Landmandsbanken på Søndergaaard. Flaget var oppe på Høngaard – Mørck holder fødselsdag – han fylder dog først år i morgen. Jeg fik også kørende en del af vejen hjem. Jeg var hjemme kl. 10½.

Onsdag den 28. april

Jeg såede havre omkring Tingstedet.

Torsdag den 29. april

Om aftenen kom Kristiane på besøg. Da hun var kommet ind i kammeret, spurgte hun, om at det var rigtigt, at pigerne havde været i kammeret hos mig sidste lørdag og bl.a. havde ligget i min seng. Jeg sagde, at de ikke havde været herinde. Hun blev hos mig til kl. 2½. Så fulgte jeg hende ned til Holtegaard.

Fredag den 30. april

Lotte fra Knurborg var på besøg hos vore 2 piger. Jeg røgtede hestene, og da jeg gik ind i mit kammer blev jeg var, at alle 3 piger lå i min seng. Jeg gik så ud, og da jeg gik ind igen, lagde jeg mig hos Mine, som lå yderst, men så sprang pigerne ud af sengen. Jens og mig fulgte dem hen til Knurborg. Jens gik forrest og havde om halsen på Mine, og Lotte, Caroline og jeg gik arm i arm bagefter. Vi gik tilbage til Hoven, gik Caroline og mig ind i mit kammer, og vi lukkede døren efter os – men Caroline gik kort tid efter.

Søndag den 16. maj

Pigerne kom ud i kammeret til mig. Enden blev, at vi kom i seng med hinanden. Laurits og Mine lå yderst i sengen – Caroline og mig lå inderst, således gik det til kl. 11.

Onsdag den 19. maj 1886

I dag hjalp jeg de tækkemænd, der arbejder her.

Mandag den 24. maj

Karoline er vred på mig i dag. Hun er for resten ikke andet end et barn i sit væsen, skønt hun påstår det modsatte. Jeg vil sku ikke have noget med hende at bestille – det vrøvlehoved. Hun er også temmelig koket

Onsdag den 26. maj

Fra i dag bliver der kærnet hver dag.

Torsdag den 27. maj

I formiddags kørte Søren og Marie op til lærer Pedersen for at tage dem med til Hjørring. De skulle til bryllup med Niels Dal (Christian Dals søn fra Bjergby) og Jakob Møllers datter fra Bindslev.

Lørdag den 29. maj

Vi var oppe hos folkene i Holtegaard i aften. Mine og Karoline opførte sig ikke videre honnet – de lå i sengen ved karlene. Mine måtte desværre gå ene hjem – der var ingen, der havde lyst til at følges med hende. De piger er så slemme til at snakke om mig, så det er en gru. Jeg ved ikke af, at jeg nogensinde har fornærmet dem.

Søndag den 30. maj

I eftermiddag prædikede pastor Jakobsen kl. 3 og kl. 5½ i Mygdal kirke. Kl. 2 kom Baggsvogn kuskene kørende med 3 fruentimmer, men da de kom for tidligt kørte kuskene til Houen med dem, og så gik de til kirke. Jeg fik 35 øre i drikkepenge.

Søndag den 6. juni

Kl. 10 kørte vi til Hjørring. Jens og mig sad i den forreste stol. Pigerne og Theodor sad i den bageste. Vi var i Hjørring kl. 12. Jeg gik op til Peter Hansen, hvor vi drak øl og brændevin. Senere var jeg nede at købe 2 billetter a 35 øre – den ene var til Kristiane. Da jeg traf hende, havde hun også købt 2 billetter. Jeg fulgtes med Kristiane en del om aftenen. Vi var hjemme kl. 2,15.

Der er ingen optegnelser fra 10. juni til 9. august.

Mandag den 9. august

Jeg kørte til Hjørring med 6 svin til svineslagteriet. Jeg fik 205 kr. 23 øre for dem.

Torsdag den 12. august

Søren Uggerhøj kom kørende med 1 sergent og 2 menige fra generalstaben, der skal bo hos os i nogen tid.

I eftermiddag var jeg nede i heden for at pløje i det opbrækkede areal. Jens gik bagefter og kastede sten op.

Fredag den 13. august 1886

Jeg fik besked om at komme hjem – der var en familie, der gerne ville have mig fra 1. november, men moder ville hellere, at jeg kom hjem eller kom på højskole. Jeg skal jo til session til efteråret.

Et par dage senere gik jeg op til Jens Taagaards enke og fæstede mig som enekarl for 190 kr.

Lørdag den 14. august

I aften var jeg i Holtegaard. Kristiane er fæstet yderligere et år – hun skal nu være i køkkenet og have 80 kr. i årsløn.

Søndag den 29. august

Bjergby-Mygdal skytter var her og ude i haven – de skulle videre til Baggessvogn, hvor der var møde. Lærer Pedersen var med dem.

Onsdag den 8. september

Jeg var til session i Hjørring. Der var mødt 11 fra Mygdal, deriblandt 7 værnepligtige. Jeg blev taget til ingeniørerne med lodtrækningsnummer 2177.

Lørdag 18. september

Jeg kørte til Hjørring med 4 svin – de kostede 200 kr. Jeg gjorde forskellige indkøb. Jeg mødte Peter Vandkjær var inde ved Kjærsgaards, hvor han gav 1 glas brændevin og 1 tår øl. Senere mødte jeg Anders Kaultved – vi var inde ved Gutsen Jensen, hvor jeg gav kaffe med brød. Det kostede 40 øre.

Søndag den 26. september

Jeg betaler 1 kr. og 80 øre i kommuneskat i år.

Lørdag den 2. oktober

I dag spiste vi ikke davre (*morgenmad*) før kl. 6.

Søndag den 3. oktober

Jeg gik til Grøntved og var ind for at se Niels Andersens nye stuehus. Der var mødt en del mennesker. Der er 3 skorstene på stuehuset.

Kypers hotel i Hjørring er ved tvangsauktion blevet solgt til Segelcke fra København for 55.000 kr.

Onsdag den 6. oktober

Der er dans hos Caroline Hjelm i Uggerby i aften – vore piger er dernede. *Pigerne kom ikke hjem før kl. 4½.*

Søndag den 10. oktober

Der blev lyst til ægteskab for min broder, Andreas, og Peder Degnbøls datter, Martha, der er 28 år gammel.

Søndag den 17. oktober 1886

Jeg gik op til lærer Pedersen, hvor jeg først fik en kop kaffe. Derefter gik vi op i skolestuen, hvor jeg skrev titlerne op på alle læseforeningens bøger. Jeg lånte 4 bøger af læseforeningen. Pedersen fortalte, at han holdt foredrag i aften kl. 6 i Mygdal nordre skole. Det var om Ansgar. Der var ikke ret mange mennesker. Da han var færdig med foredraget, sagde han, at de, der var i demokratisk forening, kunne blive. Jens Grøntved spurgte om, der var nogle, der ville meldes i demokratisk forening. Jeg rejste mig og gik.

Søndag den 24. oktober

Jeg var hjemme i Grøntved. Moder fortalte, at Andreas kan blive ejer af Degnbøl, når han vil.

Tirsdag den 26. oktober

Kristiane fortalte mig søndag aften, at sidst hun havde været hos købmand, havde købmandens kone fulgt hende noget på vej, og så havde hun sagt til Kristiane, at der måtte da være noget om al den snak, der blev sagt om Kristian og hende. Så ville købmandens kone have, at jeg skulle følges med Kristiane derved søndag aften – men det ville jeg ikke love. Kristiane fulgte mig over til Grøntved, og så fulgte jeg hende til Holtegaard igen. Kristiane lovede at komme op til Houen fredag aften, så kommer vi vel til at tales nærmere ved.

27. oktober

I eftermiddag var min søster Ottine oppe med et par underbukser, som jeg skulle i, medens jeg får de gamle vasket.

Kristian Kusk blev meget godt tilfreds, da vi spiste vor mellemmad – jeg skænkede godt for ham. Efter aftensmaden gik jeg ned til Kristianshede, hvor jeg delte en flaske kirsebærvin og ½ flaske malurtbrændevin med karlene. Derefter spillede vi kort og sang nogle sange.

Lørdag den 30. oktober

Jeg gik over på Holtegaard, hvor der var 9 karle samlet. Vi købte 2 pletter mjød, 2 flasker brændevin og noget hvedebrød. Jeg gav 25 øre for min del – jeg gik hjem kl. 11.

Søndag den 31. oktober

Jeg har haft en god tjeneste i Odden, men den kunne have været bedre, når pigerne ikke havde været så slemme – de har beredt mig mange ubehageligheder, men Theodor og Martin fra Holtegaard har også haft del deri.

Mandag den 1. november

Jeg fik hvad, jeg havde til gode af min løn – 84 kr. Jeg lånte fader 70 kr. Broder Andreas var i Holtegaard i anledning af legatsagen og lod Kristen vide, at han og Martha godt ville modtage en portion.

Jeg fik Andreas til at hjælpe med at hente mine sager på Holtegaard, klædeskab og hængeskab, og køre dem til mit nye arbejdssted.

Tirsdag den 2. november 1886

Jeg gik til min broders bryllup i Degnbøl. Jeg var der kl. 10. Først fik jeg i dagligstuen et glas vin og nogle småkager – derefter var der dækket koldt bord i storstuen. Kl. 1½ var alle gæsterne samlet og var klar til at gå til kirke. Inden fortalte jeg dem i hvilken orden, de skulle ofre.

Efter vielsen var der ofring – jeg gav 35 øre til præsten og 35 øre til degnen.

Pastor Jakobsen talte ved bordet om aftenen nogle ord over et glas vin. Han blev siddende til langt ud på natten. Madsen (*landstingsmanden*) var også med den vej fra kirke, men han biede ikke ret længe. Flere naboer flagede.

Onsdag den 3. november

I formiddag rejste alle gæsterne fra Degnbøl. I morges var vi inde og spise, og så fik vi punch bagefter. Jeg gav Andreas 2 kr. i bryllupsgave – jeg gav kogekonen 50 øre.

Det var sågu ikke så ilde et bryllup

Torsdag den 4. november

Lauretta (*enken, der ejer gården, der må ligge i den nordlige del af Astrup sogn i nærheden af Skrædderholt*) hjælper altid med til at skære hakkelse – hun passer også svinene og er altid rede til at hjælpe.

Der er ikke så ordentligt inde i stuehuset, men der er jo også nogle børn. Den ældste, Kristian Peter, er oppe hos Laurettas broder. Han går til præst i vinter – han skal være en vild krabat. Så er der en pige, som er i Hjørring hos Laurettas forældre. Så er der 3 piger og en dreng hjemme. Den ældste pige hedder Mine, den mellemste hedder Tine. Den yngste Otilia – drengen hedder Jens. Børnene er nogle vilde krabatter. Laurettas forældre bor i Hjørring – faderen hedder Jens Peter Høyrup – moderen hedder Gitte – de har tidligere boet i Skibsby. Lauretta har 3 brødre, der alle har en gård i Skibsby. Den ene hedder Jens – han er Laurettas lavværge. Hun har også en broder, Niels Kristian Høyrup, der har en prægtig butik på torvet i Hjørring. Han har forpagtet butikken af sin fader, grosserer Hans Høyrup, der er en pengemand.

13. november

Skattelisterne for Bjergby Mygdal er afskrevet for året 1887. På kommunens 350 tdr. hartkorn er lignet 8.000 kr., dvs. godt 20 kr. pt. tønne hartkorn. På formue og lejlighed er linet i alt 4.000 kr.

De største skatteydere er: Thomas Søren, Pilgaard 275 kr., Christen Christensen, Træholt 220 kr. og Søren Villadsen, Houen (min tidligere husbond) 220 kr. Pastor Jakobsen 121 kr.

Mandag den 15. november 1886

Søren Holtegaard var her i dag og "bøjede" mig til at møde ved Mølskovgaard onsdag formiddag med heste og vogn og køre fyld på vejen.

Der var brev fra Kristiane i Holtegaard – hun vedlagte sit fotografi. Laretta og mig kom til at snakke om kærestefolk. Hun sagde, at hun var nødt til at gifte sig.

Tirsdag den 16. november

I dag var Laretta syg. Jeg malkede derfor køerne i morges.

Lørdag den 20. november

Jeg kørte til Hjørring med Laretta. Jeg mødte min broder, Andreas. Han skulle have skøde på Degnbøl i dag.

Lørdag den 27. november

Kristen Kusk var her for at sprede mergel.

Søndag den 28. november

Da jeg var færdig med morgenarbejdet, fik jeg kaffe, inden jeg gik i byen. Jeg gik til Degnbøl, hvor jeg traf Andreas, som klippede mig. Jeg fik både brød, brændevin, øl og kaffe. Andreas viste mig en gradestok fra den tid, de selv brændte brændevin. Derfra gik jeg til Grøntved. I mørkningen gik jeg over til Holtegaard – pigerne var i kirke. Jeg var der til kl. 7½ - vi spillede skærvindsel – Kristiane og jeg var makkere. Jeg var med Kristiane oppe i pigekammeret – hun sagde, at de havde travlt med at snakke om mig, folkene i både Houen og Holtegaard. Jeg gik så til Houen, hvor jeg sammen med gårdens folk gik op til Mygdal by, hvor vi skiltes.

Torsdag den 2. december

Snevejr. Jeg kørte op til skolen for at hente Mine og Martine, der var i skole. Jeg fik yderligere 2 med.

Lørdag den 4. december

Jeg kørte til Skibsby for at hente 2 skrædderpiger. Den ene hedder Mette og er pukkelrygget og er mester. Den anden hedder Sine. Jeg kan ikke rigtig med dem – de er temmelig meget hjemme her – Sine sagde til mig, at hun ville ind og lægge ved mig i nat.

De blev kørt hjem onsdag.

Søndag den 5. december

Sidst på dagen kørte jeg til Hjørring sammen med Laretta. Vi havde Laurettas datter, Caroline, med hjem – et par drenge kørte også med os. Vi kørte fra Hjørring kl. 6½.

Fredag den 17. december

I aften var jeg ovre ved Peter Skrædderholt efter aviserne.

Lørdag den 18. december

Jeg kørte til Hjørring – jeg kørte over Astrup Kirke. Jeg mødte broder Jens – han gav en

kaffepunch hos Kjærsgaard.

Fredag den 24. december 1886

I aften er det juleaften

Lørdag den 25. december

I morges, da jeg havde givet kørerne, lagde jeg mig til at sove, da jeg havde siddet ved en so, der fik 13 grise, hele natten.

Søndag den 26. december

Jeg gik til Grøntved. Andreas og Martha var der også. Jeg var også omkring Houen. På vejen tilbage, gik jeg vildt. Jeg kom op til Bukhuset og spurgte om vej. Jeg gik så forbi Pedersens og op mod Kobbersholt.

Mandag den 27. december

Jeg fik brev om, at jeg skal møde i Aalborg 31. marts for at aftjene min værnepligt som infanterist.

Tirsdag den 28. december

Vi var 4, der ville en tur til Taars. Vi tog fjedervognen. Da vi kom til Grimmeshave, skiftede vi til en kane. Jeg spændte fra hos Kristian Skrædderholts i Taars, hvor vi fik noget at spise. Jeg gik så ud til min broder Jens i Hvidsted med de 30 kr., han skulle låne. Senere kom 2 af de andre også derud, og vi blev enige om at blive der til i morgen. Vi spillede kort om aftenen.

Onsdag den 29. december

Vi kørte over Hjørring hjem – min broder, Jens, tog med til Hjørring. Vi spændte fra i Høyrups gård.

Torsdag den 30. december

I eftermiddag er der møde i Astrup Skole angående oprettelse af et andelsmejeri i Astrup. Lærer Henriksen fra Vrejlev taler.

1887

Lørdag den 1. januar

Jeg gik til Astrup Kirke sammen med Peter Skrædderholt. Der var mange folk i kirke. Peter og jeg var oppe på koret. Der er varme i kirken. Da jeg gik fra kirken, forlangte Kristen Nørskov 12 øre, som Laretta skal betale i kvægtiende.

Søndag den 2. januar

Jeg red til Hjørring, hvor jeg var på apoteket. På vejen hjem var jeg forbi Søren Holtegaard for at betale Larettas kommuneskat og kongelige skatter. I kommuneksat giver hun 15 kr. hvert fjerdingår – i kongelige skatter betaler hun 24 kr. 67 øre.

Onsdag den 5. januar 1887

Senius var her for at hjælpe med at tærse – det er han jævnligt. Hans kone Mine er her ofte for at malke.

Tirsdag den 18. januar

Der var brev fra Kristiane. Nu begynder solen at dale for mig dernede, efter hvad jeg kan forstå, men det piner mig nu ikke stort. Kristiane fordrer streng besked af mig. Det skal hun også få, skønt jeg må tilstå, at hun har opført sig mere honnet over for mig, end jeg har over for hende. Alligevel tror jeg, at vort kæresteri skal have en ende, da jeg ikke synes, at der er nogen udsigt for mig med det – andet end slid og slæb.

Fredag den 21. januar

I dag, da jeg havde givet køerne 2 gift, barberede jeg mig og trak i andre klæder. Så kom Senius herover, og vi fulgtes ad til Baggesvogn skov til skovauktion. Der var mange folk. Fader og min broder, Andreas, var også derude. Senius købte 3 bud graner og grantoppe. Sagfører Høst var auktionarius. Fader købte hvedebrød og brændevin og gav Anders og mig en kage og en dram. Senere købte jeg en kage til 5 øre

Søndag den 23. januar

Der kom en del gæster, bl.a. for at købe grise. Laretta solgte 10 for i alt 80 kr.

Fredag den 28. januar

Folketingsvalg over hele landet. Kl. 8 var jeg færdig til at køre til Hjørring – Laretta og Svit Else skulle med. Valghandlingen foregik på torvet. Madsen-Mygdal, sagfører Jakobsen og venstres kandidat, gårdejer Jungersen talte. Ved kåringen havde Jungersen flest stemmer - der blev herefter forlangt skriftlig afstemning. Jeg var først med Johannes Post hos Kjærsgaard, hvor vi fik et par drammer og et glas øl. Senere var broder, Andreas, og jeg hos Gutsen Jensen for at drikke kaffe. Vi var hjemme kl. 6.

Søndag den 30. januar

For Anders Overgaard kørte jeg til Baggesvogn for at hente træ, som blev transporteret til Anders, som traktede med brød, brændevin og kaffe. Vi drak temmelig mange drammer.

Da jeg kom hjem, gik jeg over til Mølbak stedet og røgtede køerne for Senius.

Tirsdag den 1. februar

Jeg var hos Glud, Baggesvogn, for at høre hvor meget, Laretta skal betale i kirketiende. I dag er der hestemarked i Hjørring, og i aften er det kyndelmisseaften.

Onsdag den 2. februar

Jeg kørte til Baggesvogn sammen med Anders Overgaard for at betale kirketiendet. Jens Peter Skarndal og Kristian Degnbøl skal lave de nye stole og pulpitur til Mygdal kirke.

Lørdag den 12. februar 1887

Kl. 9 kørte jeg til Hjørring sammen med Laretta. Thomas Hjulskov og jeg gik ind på Afholdshotellet, hvor jeg gav 2 kopper kaffe med brød for 40 øre, og så sad vi og læste nogle blade. Senere gik vi op i Nørregade ved værtshusholder Chr. Jensen, hvor Thomas gav 1 kaffepunch.

Søndag den 13. september

Kl. 11½ kørte jeg til Stokholm med Laretta og Tine – vi var der til kl. 5. Da jeg kom, fik jeg brød, brændevin og kaffe, og da jeg skulle af sted, fik jeg brød, brændevin og te.

Lørdag den 19. februar

Sammen med 2 andre kørte jeg tørv for Marianne Dahl – de skulle til Hjørring, hvor hun får en lejlighed oven på slagter Ejstrups hus på Hirtshalsvej. Vi fik temmelig meget spiritus i dag. Senius var noget kåd.

Søndag den 20. februar

Hen på eftermiddagen gik Senius og jeg op til Kobbersholt. Vi havde brændevin og kortspil med, så vi spillede kort til kl. 9. Der var 3 piger på gården, som fulgtes os på vej ned til broen.

Tirsdag den 1. marts

I dag holdt jeg flyttedag. Først på formiddagen gik jeg op til Grøntved, og så snart vi havde spist middagsmad, kørte vi for at hente mine sager. Fader var med op til Sandager. Da jeg kom derop, sad Jens Peter Højrup der. Jeg fik sendt bud efter Senius til at hjælpe mig med at læsse skabet i kassevognen. Da jeg kørte, sagde Laretta til mig om at komme derop, inden jeg kom i Kongens Klæder.

Lørdag den 5. marts

I dag tærskede Julius og jeg havre. Jeg var i Holtegaard for at spille kort.

Tirsdag den 8. marts

I dag blev Christian Jacobsen og Blik Oles datter, Sine, viet i Mygdal Kirke. Da præsten havde talt til dem i nogen tid, gik han op til alteret for at hente en bog, før han skulle vie dem. Medens han var oppe efter bogen, gik Kristian og Sine ned og ville ind i stolene. De havde nok troet, at vielsen var færdig, men så måtte de op igen. Provst Nielsen fra Elling var i Mygdal Kirke i dag for at prædike og holde altergang. Der var mange folk i kirke, bl.a. fader og Julius.

Lørdag den 12. marts

Jeg kørte til Hjørring med fader, broder Andreas og Madsens søn, Johannes. *Han blev senere direktør for Ø.K.* Da vi kom forbi Hejlehans' hus, fortalte Johannes, at den kvinde, der havde købt ejendommen, får en stor sum penge af greve Holsteinborg, da hun har en søster, der er frille hos greven. Der var mange folk i Hjørring i dag – der var hestemarked.

Fader tabte sin tegnebog med 20 kr. i Hjørring i dag – den blev fundet og indleveret på byfogedkontoret, hvor fader gav 5 kr. i findeløn.

Søndag den 20. marts 1887

I morges gik jeg og Julius ned til Sindal station, hvor vi tog toget til Frederikshavn. Vi ville besøge Lavrits Jakobsen. Efter at have fået kaffe gik vi en tur gennem byen. Vi så plantagen og kirkegården. Efter middagsmaden gik vi til havnen, hvor vi var et par timer, inden vi gik op til Jens Birckbak, hvor vi overnattede.

Mandag den 21. marts

Efter morgenmad gik vi op til Fladbjerg, hvor Kristen Birckbak har bygget et stuehus sidste sommer. Senere fulgte vi ad ned til Kristen Hald, hvor vi fik brændevin, punch og bajere. Vi gik nu til stationen og tog toget til Sindal.

I dag blev landstingsmand Madsen søn, Jakob Peter Madsen, begravet på Mygdal kirkegård. Der var nok 200 til begravelsen. Der var 23 vogne i følget. Niels Grøntved kørte med kisten i faders vogn. Baggsvogns kusk var kørende med provst Nielsen fra Elling. Kapellan August Kristensen var også kørende herhen – han og provsten talte over Jakob i skolen, medens pastor Jakobsen talte over ham i kirken og kastede jord på ham.

Tirsdag den 22. marts

I dag slog Julius og jeg lyng. I dag blev den gamle aftægtskone fra Mølbak stedet begravet på Mygdal Kirkegård. Hun har de sidste år boet hos Lars Uslev, som er gift med hendes datter. Hun har også boet hos Anders Overgaard. Det bliver en lettelse for Niels Præstegaard, da han nu bliver fri for den aftægt, der har hvilet på hans gård. Niels skulle egentlig have bekostet begravelsen, men han gav Lars Uslev 5 kr. for at klare det. Det var ikke for meget.

Onsdag den 23. marts

Der er mange unge karle, der rejser til Amerika i disse år. Nu skal de nok rejse langt ind i Amerika, inden der er noget at tjene.

I dag fik fader et brev fra broder Jens, hvori han meddelte, at hans kone havde født ham en datter sidste mandag. Begge befinder sig efter omstændighederne vel. Men nu ville han gerne have en af mine søstre til at komme derud i påske, da Marias moder, der er der nu, så ville ned til Volstrup.

Torsdag den 24. marts

I dag fik vi brev fra Stine, der fortalte, at jeg godt kunne få kvarter, hvor hun bor, når jeg kommer til Aalborg. De havde haft besøg af en sergent, der skulle godkende et kvarter, og de havde anbefalet mig og givet ham mit nummer.

Lørdag den 26. marts

I dag kørte jeg til Hjørring med fader og moder. Da vi kom til Hjørring, kørte fader og

moder ud til broder Jens i Taars.

Jeg var på byfogedkontoret og fik 1 kr. 80 øre i marchpenge. Jeg var også på kvægmarkedet og mødte Peder Wejen fra Søndergaard – vi fulgtes ad hen til Segelckes bygning, hvor jeg gav 3 kaffepunche. Derfra videre til Anders Bidstrup, hvor Peder gav kaffepunche. Jeg købte flere ting, bl.a. en flaske brændevin til 23 øre.

Tirsdag den 29. marts 1887

Jeg mødte Andreas ved kirken og fulgte med ham hjem til Degnbøl, hvor vi fik brød, brændevin og kaffe. Andreas gav mig en knapsaks og pudsepomade, som jeg skal have med til Aalborg.

Onsdag den 30. marts

Nikolaj Godsk' søn, Lars, der rejste til Amerika for nogen tid siden, var kæreste med en 17-årig pige, datter af Ole Munch i Uggerby. De ville have haft forlovelsesring på, før Lars rejste, men det nægtede pigens fader. Nogen tid efter at Lars var rejst, var Ole på havet. Da han kom hjem, var hans datter borte. Nikolaj Godsk havde kørt hende til Hjørring, og hun var så rejst bagefter Lars til Amerika.

Torsdag den 31. marts

I dag kørte vi resten af mergeldyngen ud. Provst Nielsen fra Elling er blevet kaldet til præst på Lolland. Det vil blive til sorg for egnens grundtvigianere.

Fredag den 1. april

Pastor Jakobsen fra Bjergby holdt et møde for den konservative klub i Hjørring dag – det var kun besøgt af 60 mennesker. Jakobsen har nu ikke held med sig til at samle folk, hverken når han optræder som prædikant eller som foredragsholder. Han skulle beflitte sig på at tale kortere. Han står altid og taler så vidtløftigt. Folk bliver jo tætte af at høre på ham. I kirken er der mange, der får sig en blund under hans prædikener.

Lørdag den 2. april

I eftermiddag var Julius og jeg oppe at grøfte i brakmarken, hvor vi blev færdige med at grøfte oppe ved heden.

Tirsdag den 5. april

I dag kørte fader til Hjørring – Mine var med – hun skal ud til Jens i påsken.

Onsdag den 6. april

I formiddags spredte Julius og mig de 63 læs mergel, der stod på Rødland.

Torsdag den 7. april (skærtorsdag)

Jeg gik op til Sandager. Jeg var der det meste af eftermiddagen. Karen er meget dårlig – Peder tvivler på, at hun kan leve foråret over. Karen gav mig en god ost – Peder gav mig 3 kr.

Fredag den 8. april 1887

Førstegudstjeneste med altergang i Mygdal Kirke. Jeg var i kirke, hvor der var mange folk.

Om aftenen spillede vi kort hos Niels Andersen – vi var 2 hold, der spillede skærvindsel

Lørdag den 9. april

Søren Villadsen har – efter posten – solgt Houen til en broder af lærer Pedersen i Mygdal søndre skole. Søren skal have købt en grund på Bryggergade i Hjørring af garver Kaas.

Tirsdag den 12. april

Jeg stod op kl. 1½ og gjorde mig klar til at tage til Aalborg. Kl. 3½ kørte fader med mig – vi tog Niels med undervejs. Vi var i Hjørring kl. 6 – der var stor trængsel på stationen i Hjørring den dag. Endelig blev vi pakket ind i vognene – det var et stort tog. Vi var i Aalborg omkring kl. 8. Jeg gik straks til min søster i Jernbanegade nr. 7, da jeg ventede at få kvarter der. Høker Kristensen måtte fortælle mig, at jeg ikke kunne få kvarter der, da folkene i den enhed, jeg skulle i, skulle bo andetsteds.

Klokken lidt over 1 mødtes vi på eksercerpladsen, hvor vi blev råbt op. Jeg kom til 1. kompagni og fik nr. 325. Vi blev så synet af lægen, og derfra kom vi på munderingskammeret og fik 1 sæt blå klæder, kappe, bukser og frakke samt hvide benklæder og trøje samt 1 brødpose og 1 feltflaske. Vi skulle så til vort kvarter – jeg skulle på Juls kaserne i Slotsgade. Om aftenen var jeg henne ved høker Kristensen med mit civile tøj, da hans kone havde lovet at opbevare det for mig i sommer.

Onsdag den 13. april

I morges kl. 6½ stillede vi i gården, og så marcherede vi til den lille eksercerplads, hvor vi først øvede os i at stå ret og rør og lignende nyttige øvelser. Derfra kom vi ind i gymnastikhuset, hvor en sekondløjtnant læste noget op af en bog for os om lydighedspligt og respektpligt og lagde os på sinde at købe en lærebog. Til sidst fortalte han, at regimentschefen var oberst Bartels, bataljonschefen var oberstløjtnant baron Wedelsborg og kompagnichefen var kaptajn, kammerjunker Schleppegrell – en søn af general Schleppegrell, der faldt i den første slesvigske krig. Vor premierløjtnant hedder Jørgensen, sekondløjtnanten hedder Klejn – stabssergenten hedder Wiese.

Da vi kom ud på pladsen, fik vi løn for 3 dage 1 kr. 65 øre. Vi fik dog kun 1 kr. 60 øre – de 5 øre går til en lille lærredsstrimmel med 11 numre på til hver mand. Så marcherede vi til en bager og fik hver et 4 pundes brød. Vi var igen på kasernen kl. 11½. Kl. 2½ stillede vi igen ude i gården, og så marcherede vi ud på den store eksercerplads, hvor vi var til kl. 6½. Om aftenen skulle vi købe en del pudsésager. Jeg var ved min søster både i middags og i aften. Kl. 10 visiterede en underkorporal os – vi er 45 mand på Juls kaserne. 25 mand

i bygningen ud til gaden, og 20 mand i bygningen ind i gården. Det er en rigtig grim gammel kasse.

Torsdag den 14. april 1887

I dag var vi ude på den store plads for at eksercere. Vi var derude fra kl. 7 til kl. 11½ og fra kl. 2½ til kl. 6½. I dag fik vi søndagstøjet udleveret. 30. bataljon består af 4 kompagnier – hvert kompagni består af 4 delinger. Hver deling består af 2 korporalskaber, og hvert korporalskab består af 2 troppe, hver på 8 mand, som har en troplærer.

Min troplærer hedder sergent Christiansen – han er tillige korporalskabsfører. Han er husmandssøn fra Tornby – faderen hedder Jens Kusk. Somme tider har han er underkorporal til hjælp - han hedder Christensen. Troplæreren ved 7. trop hedder underkorporal Jensen. I eftermiddag fortalte en oversergent os om orden i kasernen og på kvarteret. Det jeg døjer mest med at lære er march, især når vi skal følges ad 2 og 2.

Fredag den 15. april

Sne morgen og formiddag. Vi var inde og hørte om den riffel, vi skal have. Den kaldes riffel af model 1867, men den blev fornyet i fjor, således at det er et helt nyt gevær, der kun har været brugt i 30 dage. Vi hørte også om vagttjeneste samt om lydigheds- og respektpligten. Vi gik så på våbenkamret, hvor vi fik udleveret gevær og bajonet samt en flaske til olie. Vi skulle hver købe olie og blår for 18 øre.

Senere havde vi først øvelser med håndvægte på eksercerpladsen, inden vi havde øvelser i gymnastiksalen, hvor vi havde gymnastiksko på og var i hvide trøjer.

Lørdag den 16. april

I morges kl. 6½ stillede vi i gården med gevær ved fod, hvorefter vi marcherede over til den store eksercerplads, hvor vi havde øvelser med gevær og andre øvelser. Vi prøvede også at tage sigte med et gevær. Vi kom hjem lidt før kl. 12 – fra i torsdags spiser jeg hos P. C. Pedersen, Søndergade 11, der er et søskendebarn af Kristian Molsen fra Bjergby. Vi er 8 soldater der spiser der – 2 retter varm mad for 25 øre. I eftermiddags pudse vi tøj m.v. Jeg blev ikke færdig med at pudse mine knapper. Om aftenen var jeg hos min søster – jeg fik det øl, jeg kunne drikke samt en stor kop kaffe. I mørkningen drak jeg en kop te på kasernen – det kostede 5 øre.

Søndag den 17. januar

Kl. 8.15 marcherede vi ud på den lille eksercerplads. Da vi gik ud af porten, faldt mine hvide bukser af mig – ned i en vandpyt, hvor de blev dygtigt snavsede. Om eftermiddagen besøgte jeg Niels Ramløse i hans kvarter – dernæst gik vi ned i Kairos (*nok Kajerødsgades*) kaserne, hvor Anders Kaultved har sit kvarter. Senere hørte vi regimentsmusikken på Nytorv, inden jeg var en tur på Højskolehjemmet, hvor jer er

medlem.

Mandag den 18. april 1887

Da vi kl. 6½ marcherede ud på den store eksercerplads, brølede oversergenten så grueligt af os, fordi vi ikke kunne holde trit, og særligt på mig, som han stillede en 3 timers ekstratur på søndag i udsigt.

Jeg fik en skomager (rekrut på kasernen) til at forsåle mine støvler – det tog han 2 kr. 25 øre for. I aften gik jeg på Højskolehjemmet for at skrive – jeg skrev bl. a. til Kristiane Holtegaard.

Tirsdag den 19. april

I formiddags var vi ude på den store plads for at marchere. Jeg fik en kort tid lov til at gå og marchere uden for de andre, fordi jeg ikke kunne følge fodslag godt nok med de øvrige. Om aftenen var jeg på Højskolehjemmet.

Onsdag den 20. april

Kl. 6½ marcherede vi ud på den store plads. Så snart vi har march, skal jeg marchere uden for troppen, fordi jeg ikke kan følge med. Sergenten tror nok, at det kan pine mig slemt, men det kan det ikke. I dag spiste jeg ikke til middag i Søndergade, idet jeg var hos høkeren og købte 1 flaske øl samt hvedebrød for 15 øre.

Når vi marcherer ud, tager jeg altid 2 mellemkøder og ½ fl. øl til 3 øre med.

Birkedommer Kampmann på Samsø er udnævnt til byfoged i Hjørring og herredsfoged i Vennebjerg herred.

Torsdag den 21. april

I eftermiddag var vi igen ude på den store plads for at eksercere – i dag kunne jeg godt følge trop med de andre.

Sergenten fortalte os i dag, at 9. regiment ligger i Viborg, og at 9. og 10. regiment tilsammen udgør 2. jyske brigade. Brigadechefen hedder general Lorentzen og bor i Viborg.

Fredag den 22. april

I dag havde vi teori både formiddag og eftermiddag på et loft inde i byen. Vi var derefter ude at marchere, men så begyndte det at regne stærkt. Vi havde derfor lidt mere arbejde med at gøre geværet rent, da det var blevet vådt.

Lørdag den 23. april

Vi havde eksercits på den store plads, hvor vi bl.a. lærte nogle geværgreb – derefter havde vi teori. Om eftermiddagen var vi i gymnastikhuset til sundhedsparade.

Sergenten truede mig med, at jeg skulle være underkorporal – jeg tror dog ikke, at jeg er rigtig skikket dertil.

Søndag den 22. april 1887

Kl. 8.45 stillede vi til parade ude i gymnastikhuset. Vi var i det gamle tøj og havde gevær, sabel samt brødpose med.

I morges lod jeg konen, der kommer her for at vaske for rekrutterne, tage min skjorte med til vask.

I eftermiddag var jeg og nogle flere oppe på Skovbakken, hvor vi var henne ved billedstøtten for Schleppegrell. Sammen med Anders Kaultved var vi på museet og nede i Nyhavn og Teglgårdshavnen. Da jeg kom tilbage til kasernen, var der drikkeselskab. Der blev drukket kraftigt. Nr. 10 blev meget fuld og brækkedes sig i sin seng. I mørkningen var jeg henne ved min søster og fik hende til at sy noget på min frakke.

Mandag den 25. april

Vi stillede til gymnastik kl. 6,45. Først var vi inde i huset for at springe over snore og træhesten samt klatre i tove. Dernæst var vi ude på pladsen til sidelæns og baglæns løb. Jeg var henne hos min søster. Fik brev fra Kristiane, der fyldte 22 år i går, og som bl.a. fortalte, at Ane Willadsen, Houen, er meget syg. Mine ben var dygtigt trætte – det er nok af gymnastikken.

Jeg var også på Højskolehjemmet, hvor der er mange blade og aviser at læse.

Tirsdag den 26. april

I dag var vi på den store plads både formiddag og eftermiddag. I dag er mine ben dårlige. Jeg døjer meget med at løbe. Sergenten sagde, at jeg kunne komme til læge, men jeg sagde, at jeg ikke var meget for at komme på sygehuset.

Jeg var hos min søster i aften. Hun havde skrevet et brev hjem – jeg havde også skrevet et, som kom i samme kuvert, og så betalte jeg frimærket.

Onsdag den 27. april

Regn en stor del af dagen. Vi var derfor en del inde, bl.a. i gymnastikhuset. Her øvede vi os i at hoppe over hesten, klatre i tovene og gå på en bom samt at springe. I eftermiddag meddelte stabssergenten, at nr. 286 var blevet straffet med 24 timers mørk arrest, fordi han ikke mødte til appel sidste søndag.

Torsdag den 28. april

I formiddags eksercits på den store plads – om eftermiddagen havde vi læsning (*teori*).

Vi blev beordret til at gøre geværene godt rene, da vi i morgen skulle til bøssemagereftersyn. Jeg sagde til sergenten, at jeg ikke troede, at jeg kunne være med i morgen. Han sagde så, at så kunne jeg melde mig til lægen i morgen. Jeg var hende ved min søster og sige hende farvel – hun er bestemt på at rejse hjem i morgen.

Fredag den 29. april

Vi fik geværene efterset. Så snart mit gevær var efterset, fulgtes jeg med en

underkorporal hen på militærhospitalet, hvor jeg blev undersøgt af en læge, som gav mig en erklæring på, at overanstrengelse havde gjort mine knæ dårlige.

Jeg var med til eftermiddagens program, men når der skulle løbes, stod jeg og så på.

Lørdag den 30. april 1887

Sergenten sagde, at jeg skulle tage den med ro under løbeture. Fader kom ind i gården kl. 1½ og stod og snakkede med mig en times tid. Han var ude for at hente min søster – de var begyndt at så derhjemme.

Sidste fredag blev Benzons datter og Martin Rævbak viet – dagen efter rejste de til Amerika.

Kl. 3 til 6 pudsede vi. Senere var jeg på Højskolehjemmet og afskrev en sang. Jeg var også på Svaneapoteket bl.a. for at købe blyvand. Bagefter var jeg hos høker Kristensen for at hente en ost, som fader havde haft med til mig. I aften vaskede jeg mine knæ i blyvand.

Søndag den 1. maj

I aften stillede vi til parade kl. 8.35 i eksercerhuset. Det gik meget heldigt for mig. Så snart vi var blevet eftersat, fik vi vor løn, 2 kr. 75 øre til hver. Derefter marcherede vi ned i Kattesundet, hvor vi fik vores brød. Kl. 11.35 stillede vi til appel. Da vi kom hjem og havde fået noget at spise, satte jeg mig til at skrive.

I dag begyndte konen, der sælger kaffe til os, at rede sengene og gøre rent heroppe. Hun skal have 10 øre af hver rekrut hver lønningdag. Ovre i det andet hus i gården bor Christen Steen fra Asdal. Min sidemand er fra Guldager i Vrejlev sogn. Han er jævn og ligefrem. Han står og griner af sergenten, når han gør noget forkert.

Om aftenen var Anders Kaultved og jeg på Højskolehjemmet, hvor vi drak en dram.

Det er ikke kaffekonen, der skal til at gøre rent, men derimod P. Christiansens forlovede. Hun skal være en rar pige.

Mandag den 2. maj

I dag har vi været til eksercits på den store plads hele dagen. Ind imellem havde vi teori. I aftes fik vi 3 patroner, som vi havde med ud på pladsen i dag. Jeg lånte en bog, kaldet Bibelnøglen, af nr. 314, der nok hører til indre mission – han er en stille og alvorlig karl. Jeg har været på Aalborg Museum, der består af 2 afdelinger: Aalborg Kunstforening og Historisk Museum.

Tirsdag den 3. maj

Gymnastik om formiddagen. Spring over snore og over træhesten. Jeg stod hele tiden og tog imod.

I eftermiddags var vi ude på den store eksercerplads. Underkorporalen sagde, at jeg gjorde bedst i at melde mig til lægen og så komme på sygehuset. Det var bedre for mig end at gå og pines, når jeg skulle følge med.

Onsdag den 4. maj 1887

I formiddags var vi på den store plads. Kaptajnen kom til os og sagde, at vi blev dårligere dag for dag, og at vi alle sammen ville blive straffet, hvis vi ikke gjorde os mere umage. Jeg er holdt op med at købe hvedebrød, da jeg ikke tror, at det kan betale sig, og det heller ikke er noget, man får flere kræfter af. Mine knæ bliver bedre - jeg tror, at det er blyvandet, der virker.

Om eftermiddagen var vi igen ude på pladsen – smed Jens Christians søn fra Snevre fik sig en stropetur, medens vi andre holdt hvil.

Efter at have pudset geværet og drukket te gik jeg hen på Højskolehjemmet for at læse og skrive.

Torsdag den 5. maj

Eksercits på den store plads. Vi lærte at tage geværet an som skildvagt. I eftermiddag var der gymnastik og bajonetfægtning. I gymnastikhuset havde vi håndvægtsøvelser og spring over hest samt til sidst anstandsøvelser. I aften var 317 og jeg ude at spadsere på Algade, der er det sted, hvor flest spadserer. Vi så, hvorledes politiet tugtede gadedrengene. 317 er en sjov fisk at spadsere med – han vil gerne skubbe mig over på damerne.

Fredag den 6. maj – St. bededag

Efter at have fået løn og brød gik 316, 317 og jeg i Frue Kirke, hvor vi hørte en prædiken af pastor Lorentzen. Vi var et par stykker, der gik i Peder Barksesgade, hvor vi spiste middag. Vi fik rabarbersuppe, kartofler og kød – det kostede 25 øre. Jeg og 5 andre var på glaspusteriet og så hvorledes, det gik til med at lave skibslanterner, flasker og glas. Der var en skrækkelig hede derinde.

Lørdag den 7. maj

I morges stillede vi til gymnastik kl. 6.35. Senere var der bajonetfægtning og skydning. Mine skud var ikke særlig gode. I middags var jeg sammen med nogle andre på torvet og fik lovning på svinetæer mandag. I eftermiddag pudsede vi.

I aftes var der en vældig ståhej, da vaskekonen var oppe med rene skjorter. De fleste var gået i seng.

Søndag den 8. maj

Om formiddagen var der parade m.v. Vi skulle stille i vort bedste sæt tøj. I middags spiste jeg i Peder Barksesgade – rabarbergrød, kartofler, kød og sovs samt ½ flaske øl for 25 øre. Om aftenen gik 317 og jeg ud til Kilden og så den store kirkegård og jødekirkegården.

Mandag den 9. maj

Gymnastik på den store eksercerplads – derefter bajonetfægtning og militær anstand. I dag har jeg fulgt trop hele tiden. På Højskolehjemmet lånte jeg bogen Erasmus

Montanus af Holberg. Jeg fik fortalt, at Anders Kaultved var kommet på sygehuset. I Nordjyllands Folkeblad stod den 3. maj:” Naturlig gas. Ved Skeen Stampeværk i Mygdal lod den tidligere ejer, Chr. Jensen, for 14 – 15 år siden foretage en del boringer for at skaffe mere vand i mølledammen. Han nåede ned til ca. 80 fod uden at komme til vand og tog da en del af rørene op igen. Siden den tid er der stadig opsteget luftarter fra søens bund. Den nuværende ejer, P. Jakobsen, gjorde forleden et ejendommeligt forsøg. Han satte en tragt over den opstigende gas, tættede langs tragtens bund og førte en brændende tændstik til munden. Der brændte straks en flamme som et almindeligt lampeblus. Det brændte fra kl. 5 eftermiddag til kl. 10 om aftenen, hvor man slukkede ilden, inden man gik til ro”.

Tirsdag den 10. maj 1887

Vi var på eksercerpladsen hele dagen. Ind imellem havde vi teori. Om aftenen var jeg på Højskolehjemmet, hvor jeg lånte en bog med 2 komedier af Holberg. Henrik og Pernille og Den pantsatte bondedreng.

Onsdag den 11. maj

Gymnastik og senere forberedende øvelser med bajonettægtning. Senere salonskydning, hvor oversergenten sagde, at jeg skød meget godt i dag. Nogle var på museet i dag. I eftermiddags havde vi eksercits på den store plads. Senere skulle vi lægge os ned og sigte.

Da jeg gik på Højskolehjemmet i aften mødte jeg en pige, der hilste på mig. Jeg kunne ikke kende hende, men hun sagde, at hun hed Martha og havde tjent i Kaultved. Jeg kom så i tanker om, at det var Skrædderhannes datterdatter. Hun tjente i Hjørring i vinter og flyttede herud den 1. maj. Hun ser rask ud. Det er nok en rigtig købstadsfrøken.

Torsdag den 12. maj

Vi var på eksercerpladsen hele dagen.

Nogle af signalerne ved Aalborg Garnison.

10. regiment Først så rendte de morsingboer, så de forrædere fra Thy,
tilbage stod de vendelboer, de ville ikke fly

30. bataljon Hører I hornets klang. Nu er det eder, der gælder

9. bataljon Her kommer jeg med mine mænd. Det er niende, min ven.

Fredag den 13. maj

Meget af formiddagen gik med at pudse vor gamle frakke samt kappen.

I eftermiddag stillede vi til gymnastik kl. 2.35. Da vi var færdige, oplæste stabssergenten 2 straffe over soldater fra 9. bataljon Den ene fik fængsel på vand og brød i 14 dage – den anden strengt fængsel. I dag blev 11 soldater fra bataljonen kasseret.

Den ene blev kasseret på grund af dårlige øjne – han gav drikkevarer for 9 kr. Nogle drak

mange bajere, og så gik de i byen. Da de kom hjem, var de dygtigt fulde.

Lørdag den 14. maj 1887

Om formiddagen eksercits – om eftermiddagen pudsning. Jeg var nede for at se dampskibet H. P. Priors afgang. Der var et mylder af folk.

Søndag den 15. maj

Appel kl. 8.35. Statssergenten oplæste en del straffe over rekrutter fra 2., 3. og 4. kompagni – der var ingen fra mit kompagni. Da vi var færdige med paraden, gik 317 og jeg i Budolfi Kirke og hørte en prædiken af stiftsprovst Pedersen. Efter gudstjenesten stillede vi igen til appel kl. 11.35. Herfra gik vi til Peter Barkesgade for at spise: rabarbergrød samt kartofler og kød. Så gik jeg hen på Nytorv for at høre regimentsmusikken. Herfra gik 317 og jeg på Højskolehjemmet – der var et brev til mig fra søster Stine. Hen på eftermiddagen gik 309, 317 og jeg en tur ned til fjorden, hvor vi var om bord på flere skibe. Om aftenen spadserede vi igen. Vi gik ud til Kilden, hvor vi mødte underkorporal Jensen og Jens Christian, der var 3. karl i Søndergaard, medens jeg var der. Vi gik med Jensen hjem – der gav jeg 5 bajere til 40 øre.

Jeg nåede også at besøge Anders Kaultved på sygehuset. Han var oppe og måtte gå ud i haven.

Mandag den 16. maj

Vi var på eksercerpladsen både formiddag og eftermiddag. En sergent blæste signaler for os – vi havde også afstandsbedømmelse.

Vi har adskillige underkorporaler, bl.a. ovennævnte Jensen, der er husmandssøn fra Dronninglund, og Heidemann, der er søn af fabrikant Heidemann, Hjørring.

Tirsdag den 17. maj

Om eftermiddagen gik vi i Gabels Gaard, hvor vi blev vaccineret, inden vi marcherede til gymnastikhuset. Derefter salonskydning og bajonETFægning – sidstnævnte er den værste øvelse, vi har.

På hjørnet af Fjordgade og Kattesundet bor der en detailhandler, der hedder Lars Peter Larsen, der har en stærk søgning af soldater. Lars Peter kender Hans Kristian fra Skarndal og Frederik Uslev, der begge var soldater sidste år. Hans Kristian skyldte normalt Hans Peter 4 – 5 kr. Hans Kristian kunne aldrig blive færdig med at pudse – han var altid så langsom i sit væsen. Frederik Uslev var de nok slemme ved.

Onsdag den 18. maj

Afstandsbedømmelse på eksercerpladsen. Bøssemageren efterså geværene – han sagde intet om mit. I eftermiddag havde vi teori – vi lærte også at gå med meldinger og anmodninger.

Torsdag den 19. maj 1887 – Kristi Himmelfartsdag

Jeg var på soldaterhjemmet, hvor jeg så Hjørrings aviser for april og maj. Jeg var også på det militære anlæg for at høre musikken, som spillede fra kl. 5 til kl. 7. Der var mange folk – der var også nogle, der øvede sig i boldspil. Senere gik vi op på Skovbakken, hvor der også var musik.

Fredag den 20. maj

Så har vores kaptajn igen overtaget kommandoen, hvilket vi kunne mærke. 314, 328 og en underkorporal blev kaldt hen til ham, fordi en sergent havde anmeldt dem for ikke at være i kvarteret kl. 10.

I eftermiddag havde vi teori oppe på Luplaus loft. Sidste på eftermiddag havde vi eksercits i et stykke tid sammen med 2 andre delinger.

Lørdag den 21. maj

Eksercits og skydning i regnvejr. Jeg gik i seng allerede kl. 7½.

Søndag den 22. maj

Ved paraden kl. 11.35 spurgte stabssergenten os, om der var nogle, der ville være spillemand eller trommeslager. 7 ville gerne, bl.a. Andersens søn fra Gravensten. På Højskolehjemmet mødte jeg Anders Kaultved, der kom ud af sygehuset i går. Jeg hørte musik både på Nytorv og i Frederikskilde. Jeg så Hans Isbaks datter derude. Jeg kørte ½ pund smør til 40 øre og noget hestekød. Det bliver galt med lønnen, når man skal købe ekstra mad. Værst er det på helligdage, når man går og driver og gerne vil have det lidt bedre end på hverdage. Jeg var også på soldaterhjemmet for at se Hjørrings aviser.

Mandag den 23. maj

Vi stillede til gymnastik kl. 6.35. Vi havde håndvægtsøvelser og bajonetfægtning. Om eftermiddagen var vi på den store plads til eksercits. Kaptajnen inspicerede os, da vi tog geværgreb. Han spurgte sergenten hvem, der var den dygtigste. Sergenten sagde, at de 3 på venstre fløj var lige gode, men at den, der står næstsidst på højre fløj, var den dårligste. Av for pokker – det skar i mig – det var mig. I middagspausen var vi 4, der spillede kort – 66. Jeg tabte hver gang. Jeg er uheldig i alt herude. Skal det vare ved, så frygter jeg for fremtiden. Jeg har ikke haft nogen glæde af mit soldaterliv hidtil – men det soldaterliv får vel også nok en ende.

Tirsdag den 24. maj

I dag har vaskekonerne travlt. Her i gården hænger der næsten tøj overalt. I eftermiddagen var vi ude på den store plads til eksercits – vi var ved at lave noget, der skulle ligne en præsentation.

På Højskolehjemmet var der et brev til mig fra Kristiane Holtegaard, hvor der bl.a. stod,

at Madam Madsen (*landstingsmandens kone*) havde været i Aalborg for at besøge Anders Kaultved.

Onsdag den 25. maj 1887

Kl. 6.55 stillede vi i det bedste tøj. Oberstløjtnanten og hans adjutant kom og inspicerede os. Han var godt tilfreds. Vi fik af kaptajnen at vide, at hvis vi ville gøre os flid i eftermiddag, så skulle nogle af os få lov at rejse hjem i pinsen. Kl. 2½ stillede vi så til gymnastik. Kl. 3 kom bataljonschefen, og så begyndte øvelserne. Der var højde- og længdespring – jeg stod og tog imod. En deling viste bajonetfægtning. Da bataljonschefen rejste kl. 4, kom vi ind og løb rundt om pladsen i 5 minutter. Derefter blev vi opstillet på linje, og så begyndte kaptajnen at holde komedie. Han spurgte så, om nogle ønske at få orlov. Straks trådte hele kompagniet frem. Enden blev at 96 af kompagniet fik orlov – jeg var heldig at være der imellem, skønt jeg var ved at tvivle derpå. Derefter var vi nede på Kajerød kasernen, hvor vi mødte Andreas Kaultved, der også har fået orlov. Han ser dårlig ud.

Torsdag den 26. maj

I formiddags var der eksercits og skydning med løse patroner. I pausen i dag klippede 306 flere – det fik han en del bajere for. Jeg fik også min del deraf – han brugte nemlig min saks. Jeg gik ned til høker Christensen og fik 10 kr. af de 30 kr., han opbevarede for mig. Jeg købte så en kasket for 3 kr. 11 øre.

Fredag den 27. maj

Vi var til gymnastik i huset. Vi skulle øve os i at gøre tilløb og springe op at stå på hesten. Jeg kunne slet ikke komme af sted med at tage rigtigt tilløb. Jeg var ved at være dygtig ked af det, men jeg vil da håbe, at jeg kommer efter det.

I aften er der mange rekrutter, der glæder sig til pinseferien – det bliver kedeligt for de syndere, der skal være herude i pinsen.

I dag brændte den stråtækte hovedgård Havreholm i Vrejlev sogn. Selv om der kom en sprøjte fra Vrejlev Kloster, nedbrændte alle bygninger.

Lørdag den 28. maj

Vi stillede på den lille plads kl. 6½ og herefter marcherede vi ud til den store eksercerplads. Kl. 11 sluttede vi og løb op til den lille plads. Kl. 3.10 gik vi hen til bataljonens depot, hvor vi afleverede gevær og det tøj, som vi ikke skulle have med os. Herefter fik vi vort orlovsbevis. Da vi havde fået det, skyndte vi os tilbage til kasernen for at hente de sager, som vi ville have med hjem. Derefter til stationen, hvor der var en masse folk, især soldater, der skulle med toget. Vi var i Hjørring kl. 5½. Jeg gik så op til Høyrups gård, hvor fader ventede på mig. Jeg købte noget hvedebrød, som jeg straks spiste. Vi var 7 på vognen til Mygdal. Vi kom hjem i mørkningen, og efter at have

indtaget et solidt måltid gik jeg i seng. Jeg kom til at lægge noget blødere, end jeg var vant til på Juls kaserne. Alt er nok ved det gamle i min hjemegn. Det er rart at komme hjem en gang imellem – man ånder så frit, når man kommer ud på landet.

Jeg snakkede med min broder Jens - han sagde, at datteren var dårlig.

Søndag den 29. maj 1887 – 1. pinsedag

Jeg stod op kl. 6 og gav mig til at pudse min livrem og mine knapper, og så gik jeg til kirke. Der var mange folk i kirke – der var altergang, og så var der begravelse. Jeg fulgtes med min broder Andreas fra kirke og til Degnbøl, hvor jeg spiste middag – vi fik kødsuppe. Da jeg gik ned til Grøntved, gik Martha og Andreas med.

I aften gik jeg til Holtegaard. Kristiane var det eneste kvindemenneske, der var hjemme. Hun gav mig brød og brændevin. Noget efter kom Kristen og Marie – de havde været oppe i Kobbersholt. Jeg hilste på dem begge og blev i Holtegaard.

Pinsen begynder med et meget smukt vejr – herude på landet kan man da mærke, at der er vejr og vind.

Mandag den 30. maj – 2. pinsedag

I formiddags gik jeg hjemme og daskede. Så snart vi havde spist, gik jeg ned til Niels Andersens for at fortælle Anders Kabbeltved, at Julius kørte til Hjørring kl. 5½.

Jeg fik 4 pund smør, 1 ost, 1 pølse og nogle æg med til Aalborg, hvor jeg naturligvis kom sammen med en del soldater i toget – Kristian Krattet havde en harmonika med, som der blev spillet på. Det gik noget muntert til – flere var lidt berusede.

Det er med blandede følelser, at man ser Aalborg igen – nu begynder det hele forfra. Det er også kedeligt, at man skal til gymnastik i morgen. De fleste af rekrutterne er noget tavse i aften. Det er vist ikke mange, der er videre glade ved at komme til Aalborg igen.

Tirsdag den 31. maj

Kl. 6.10 marcherede vi ned på våbenkammeret for at hente vort tøj og vort gevær.

Allerede kl. 6.35 marcherede vi ind i gymnastikhuset. Først havde vi bajonetfægtning.

Senere skulle vi springe over hest og gå på bommen. Senere på dagen var vi på skydebanen. Jeg skød 5 gange og fik 18 points.

Onsdag den 1. juni

Vi stillede kl. 5.55 og marcherede ud til skydebanen på Vesterkær. Vi skød stående – jeg fik 14 points for 4 skud. Om eftermiddagen var vi til gymnastik medbringende geværer.

Vi havde også spring over hest og bajonetfægtning.

Om aftenen gik jeg ned til høker Christensen med en kurv, jeg havde med hjemmefra.

Jeg fik et glas øl for det.

Torsdag den 2. juni

Kl. 6½ marcherede vi ud til den store plads til eksercits hele formiddagen. Senere havde

vi felttjeneste.

307 har fået tilladelse til at leje sig et kvarter ude i byen. Han vil nok bo hos sin fætter på Søndergade. Sidste tirsdag aften var der politisk møde i Frederikskilde. Stabssergenten sagde, at korporaler, underkorporaler og rekrutter ikke måtte gå ud og høre på talerne. Det er et venstremøde, og de er vel bange for, at vi skulle blive venstresindet af at høre på talerne. Jeg synes i grunden ikke, at det kunne gøre noget. Jeg kunne godt have lyst til at komme derud og høre på venstremændene.

Fredag den 3. juni 1887

Vi var i gymnastikhuset. Vi havde bl.a. bajonetfægtning, hvor vi havde handsker og maske på.

Om eftermiddagen var vi på skydebanen – jeg fik 15 points. Da vi havde skudt, skulle gevæerne gøres rene. Der var flere, der kun havde forbiere.

Lørdag den 4. juni

I dag marcherede vi ud i bakkerne ved Hedegaard, hvor vi havde øvelser. Da vi gik tilbage til byen, sang vi hele tiden.

Om eftermiddagen pudsede vi 3 timer, og så begyndte vi at drikke bajere. Jeg købte 5 bajere og gav dem til underkorporalerne.

Søndag den 5. juni

Grundlovsfest på Skovbakken og i Blegkilde. Vi stillede til renlighedsparade 8.35 og marcherede så til gymnastikhuset.

Vi fik nattegn til kl. 12 og måtte gå til festen på Skovbakken, men ikke i Blåkilde. Sidst på eftermiddagen gik jeg ud til Skovbakken. Der var mange mennesker – jeg løste billet til 25 øre. Der var en græsselig støj. Der blev holdt taler og afsunget sange for kongen, grundloven og fædrelandet. Der var mange telte, især beværtningstelte og kageboder, samt 2 karruseller. Kl. 10½ var der fyrværkeri og taler igen.

Mandag den 6. juni

Eksercits ude på den store plads. De kom kørende med en rekrut fra et andet kompagni – han skulle på sygehuset og havde efter det oplyste brækket sin ryg i gymnastikhuset. En underkorporal skal være død af en "dårlig" på sygehuset.

Premierløjtnanten havde ½ times eksercits med hele kompagniet. Kaptajnen kaldte 334 ud af opstillingen, og så fortalte han vi andre, at vi skulle vare os for ham, da han ville drikke os fulde, hvis han kunne se sit snit dertil.

Tirsdag den 7. juni

Formiddagen gik med gymnastik, bajonetfægtning m.v. Vi sluttede med, at hele kompagniet skulle løbe rundt om pladsen og bl.a. springe over en grøft.

Om eftermiddagen var der skydning på skydebanen i Vesterkær. Vi skød 5 skud på 300

alens afstand – jeg fik 14 point, og delingen skød meget bedre i dag end tidligere. Oversergenten roste mig, fordi jeg kunne sige, hvor skuddet traf. Ind imellem var jeg markør.

Onsdag den 8. juni 1887

Vi havde øvelser i geværgreb med kaptajnen, men han er dårlig til at kommandere. I eftermiddag havde vi felttjeneste i bakkerne ved Hedegaardene. Ind i mellem havde vi teori. Kl. 6 holdt vi op, og så marcherede vi hjem, medens vi sang af fuld kraft.

Torsdag den 9. juni

Vi stillede til skydning kl. 5½ - vi skulle bære materiale ud.

I dag skulle hver skyde 5 skarpe skud – og de tæller til skyttetegnet. Jeg fik 15 points. Om eftermiddagen var der først bajonETFægtning og senere længde- og højdespring. Til sidst sprang vi på langs af træhesten – jeg kunne naturligvis ikke komme over, men jeg var heller ikke blandt de dårligste. Vi kom hjem kl. 6.10. I aften gav 305 en bajer til alle på stuen – han fyldte 23 år. 311 gav solbærrøm. Vi holdt en grumme kommers på kammeret – nogle sad og spillede kort.

Fredag den 10. juni

Kl. 6.30 stillede vi og gik ud på den store eksercerplads, hvor vi var hele formiddagen. I eftermiddags havde vi felttjeneste. Vi marcherede så fra den lille plads op over Nytorv, Bispensgade ned over Kattesund og hen over pontonbroen, hvor vi skulle gå i 2 geledder – en i hver side af broen. Derefter gennem Nørre Sundby til Sundby Bakker, hvor vi havde felttjeneste. Kaptajnen førte for første gang selv kompagniet. Kl. 5 havde vi hvil og derefter teori om felttjeneste. Sergenten fortalte os i aften, at kaptajnen havde sagt, at hvedebrøds-konen ikke mere måtte komme med hvedebrød.

Lørdag den 11. juni

I formiddags havde vi øvelser i og ved gymnastikhuset. 314 meddelte i formiddags, at han ville til læge, og nu er han på sygehuset. Han havde stødt sit ben på hesten, men han er nok også fnattet – han skal i hvert fald have sine sengeklæder med.

I eftermiddag havde vi sundhedsparade, hvor lægen efterså os. Jeg har nu mere arbejde med at pudse end i den første tid herude. De er nemlig meget nøjeregnende med geværene.

Søndag den 12. juni

Vi stillede til parade 8.35 og marcherede til gymnastikhuset, hvor geværene blev eftersat. Derefter gik jeg hen til frøken Federspiel, hvor jeg blev fotograferet – jeg betalte 3 kr. for 6 portrætter.

Efter at have spillet 66 gik vi hen i en beværtning på hjørnet af St. Hansgade og Kattevad, hvor vi fik en kop kaffe til 15 øre for hver. Vi gik senere hen og så

totalafholdsbevægelsens procession, der gik fra Graabrødretorv op til Skovbakken, hvor jeg hørte en tale. Musikken spillede fra kl. 7 til kl. 9. Jeg var på Højskolehjemmet og senere hos høker Christensen, hvor jeg hævede 10 kr. Nu har jeg kun 10 kr. tilbage.

Mandag den 13. juni 1887

Kl. 6 gik vi til skydning. Vi skød hver 5 skud – jeg fik igen 14 points. Jeg fik repareret mine sko og støvler hos en skomager. I eftermiddags havde vi gymnastik til kl. 5½. Senere gik vi til depotet, hvor vi fik vort tornyster udleveret – vi skulle pudse det, da vi kom hjem.

Tirsdag den 14. juni

Vi var på skydebanen, hvor vi skulle lære at sigte på 600 alen. Der var også en musikanter, der blæste for os – vi skal lære signaler.

I eftermiddag marcherede vi over pontonbroen til øvelse i bakkerne. Da vi gik tilbage, var broen åben – der var et skib, der skulle igennem.

Nu tager kaffekonen hvedebrød med både morgen og aften – det er nogle store 10 øres kager, hun har med. Jeg køber en kop te og en 10 øres kage hver aften.

Onsdag den 15. juni

Kl. 6.35 stillede vi til gymnastik. Først ½ times forberedende øvelser for hele kompagniet. Vi var så i huset, hvor vi klatrede i tove og sprang over hesten. Bøsseeftersyn – bøssemageren sagde ikke noget til mit gevær.

Om eftermiddag skydning og felttjeneste.

Torsdag den 16. juni

Eksercits det meste af dagen – dog ind i mellem teori.

Om aftenen var jeg på Højskolehjemmet for at bytte bøger – der var et brev fra Kristiane Holtegaard til mig.

Fredag den 17. juni

Allerede 5.55 stillede vi for at marchere til skydning i Vesterkær – der varede lidt, inden vi kom til at skyde – der lå flere sejlere uden for skydebanen.

Jeg har nu i alt 45 points – den bedste er nok 324, der har 52 points.

I eftermiddag havde vi gymnastik og senere bajonetfægtning. Kl. 6 marcherede vi ud til svømmepladsen, hvorfra vi kom i vandet. Det var ligegodt en sær fornemmelse at få, da vi sprang ud i vandet og blev ved med at synke, men vi blev da snart trukket op igen, og så sad vi og vaskede vore fødder. Så snart vi havde vasket os og klædt om, skyndte vi os hjem. Jeg var ude i Kilden og hørte musik i aften.

Lørdag den 18. juni

Kl. 6½ stillede vi til eksercits – mod slutningen fik vi en lang løbetur. Derefter havde vi teori – først stod vi ude på pladsen, men så rykkede vi ind under træerne. Der var en, der besvimede. Vi pudsede fra kl. 3 til kl. 6, bl.a. fordi vi skal have tornysteret med til

paraden i morgen. Der har været en meget stærk varme de sidste dage. Bliver det sådan ved, skal vi nok til at rykke ud tidligere om morgenen. Det er meget trykkende med eksercits hen på dagen.

Søndag den 19. juni 1887

Parade kl. 8.35 – vi fik udgangstilladelse til kl. 12 om aftenen. Skulle dog stille til appel 11.35 formiddag. I eftermiddag var der stor sommerfest ude på den store plads arrangeret af Arbejderforeningen. 317 og jeg var til festen – vi måtte betale 25 øre for at komme ind. Der var bl.a. 11 ryttere, der red væddeløb, både i trav og i galop. Jeg mødte bl.a. Niels Andersen og konen samt Martine fra Grøntved.

Regimentsmusikken spillede under hele festen – kl. 10½ blev der afbrændt et smukt fyrværkeri. Der var også tombola herude samt en del beværtningstelte og kageboder.

Mandag den 20. juni

Vi stillede til felttjeneste kl. 6½ og gik ud til Uglsig Huse. Da vi marcherede derud, blev premierløjtnanten vred på os, fordi vi ikke rigtig kunne holde fodslag. Han kommanderede derfor gevær i hvil, og så måtte vi gå således til øvelsespladsen. Ja – vi fik endda en lille løbetur for vor genstridighed. I eftermiddag gjorde jeg underkorporal Jensens gevær rent. Om eftermiddagen havde vi eksercits og teori. Jeg skrev breve til min søster Stine og til Jens Birkbak.

Tirsdag den 21. juni

Kl. 4.40 marcherede vi til skydning – først til Gabels Gaard og derefter til skydebanen. Vi skulle stille telte op. Vi skød 5 skud på 800 alen. Jeg skød en forbier i dag – det har jeg ikke gjort før, men fik dog 11 points.

I eftermiddags havde vi gymnastik, bl.a. med længde- og højdespring samt bomspring. I aften var jeg på Højskolehjemmet.

Onsdag den 22. juni

Om formiddagen havde vi eksercits, bl.a. sammen med kaptajnen. I eftermiddag var der felttjeneste i bakkerne ved Uglsig Huse. Vi var først hjemme kl. 6.10. Aftenen gik med rengøring af gevær og sabel samt pudning af rem og spænde.

Torsdag den 23. juni

Om formiddagen havde vi øvelser i gymnastikhuset. I eftermiddag var der skydning – vi skød på 1.000 alen.

Kl. 6½ var der politisk møde på den lille eksercerplads ved Holstein Ledreborg og statsrevisor Lars Dinesen. I aften var det Sct. Hans aften, men jeg var slet ikke ude at se mig om.

Fredag den 24. juni

I dag har vi Sankt Hansdag. Det bliver ved med den stærke varme. Der bliver nok en

simpel rughøst i år – flere steder begynder rugen at blive vissen .

Om eftermiddagen eksercits på den store plads. Kaptajnen roste os for, at vi holdt en god retning, og bad os om at lukke vore øjne og øren op – så skulle det nok gå godt. Da vi kom hjem, gik vi i gang med at pudse, da vi skal til bataljonseksercits i morgen. Vi skal have feltflasken med – der er blevet mere at pudse, efter at vi har fået tornyster. Sidste mandag kom Anders Kaultved på sygehuset igen.

Lørdag den 25. juni 1887

Vi stillede kl. 6½ til bataljonseksercits. Vi havde først kompagnieksercits, hvorefter vi havde hvil, medens regimentsmusikken spillede. Jeg tjente 5 øre ved at hente et par halve bajere til oberstløjtnantens adjudant.

Kl. 9 begyndte bataljonseksercitsen under baron Wedel-Jarlsbergs ledelse – medens vi marcherede, spillede regimentsmusikken. Vi havde 30. bataljons fane i spidsen. På vejen tilbage red bataljonschefen i spidsen. Han sagde i øvrigt, at vi marcherede godt.

Om eftermiddagen stillede vi til badning fra svømmeflåden. Der var høj sø i dag, men vandet var dog varmt. 8 mand har meldt sig som frisvømmere – de var først i vandet og skulle svømme omkring flåden og tilbage. De fleste af dem bestod prøven. Korporal Pedersen holdt rebet, medens jeg var i vandet. I dag pudsede jeg til kl. 9½.

Søndag den 26. juni

Vi stillede til parade kl. 8. Stabssergenten gik og gav os et slag for brystet. De, hvis frakker kunne støve, blev trukket frem. Jeg var dog ikke imellem de mange, der blev trukket frem. Da vi var færdige gik jeg på Højskolehjemmet og senere hen til fotografen for at hente mine fotografier.

Derefter gik jeg til stationen og så de konservative klubber marchere fra toget og op i byen. Jeg så Kristen Holtegaard og hans kone.

Senere på dagen var jeg på Skovbakken, hvor de konservative klubber holdt fest. Jeg ”stjal” mig ind fra venstre side. Der var flere talere – jeg hørte krigsministeren og redaktør Wulf fra Hjørring. Jeg traf Martin Klodske, som gav mig og et par andre en halv bajer. Han fortalte, at Peder Taagaard var kommet fra Laretta, og at Senius er kommet i hans sted. Kl. 10 blev der afbrændt fyrværkeri, hvorefter man med regimentsmusikken i spidsen marcherede ned til banegården.

Mandag den 27. juni

Om formiddagen var vi ude på den store plads – afstandsbedømmelse, eksercits og teoretisk felttjeneste.

Om eftermiddagen stillede vi kl. 2 i gården og så marcherede vi ud på Annebergvej – forbi den nye latinskolebygning – og derfra til skydebanen. Jeg kom nu ikke til at skyde, men så havde vi eksercits, meldingstjeneste og militær anstand. Da vi marcherede hjem,

I formiddags, da vi stod ude på den store plads, stod sergent Christiansen og underkorporal Jensen og snakkede om mig. Sergenten sagde, at han ikke kunne forstå, at jeg ikke var bedre til eksercits, da jeg dog havde en god forstand. Underkorporalen sagde så, at jeg dog ikke var den dårligste til eksercits, hvad sergenten var enig i.

Tirsdag den 28. juni 1887

Først havde vi eksercits, hvorefter skydelæreren skulle have teori med os. Han gik i grunden rundt og spurgte om, hvor mange points vi havde. Der var 26, der havde 45 point og mere – jeg var der imellem.

I dag var der folketingsvalg på den lille eksercerplads – justitsråd Plesner blev valgt. Om eftermiddagen havde vi afstandsbedømmelse m.m. på den store plads. Jeg var på Højskolehjemmet – der lå et brev fra Kristiane Holtegaard, der skrev, at hun måske kom herud den 10. juli.

Onsdag den 29. juni

Vi var på den store plads til eksercits, hvor vi fra 10½ havde bataljonsøvelse. Med musikken i spidsen marcherede vi så ind til byen.

Om eftermiddagen havde vi samlet fægtning mod rytteriet. Derefter bl.a. længde- og højdespring, inden vi marcherede til badning.

Jeg var på Højskolehjemmet og fik et brev med hjem til 317. Da han havde læst det, lod han mig læse det. Det var fra en pige, der hed Maren Christensen, der ville vide om, han ville holde hende for nar – da han ikke havde skrevet til hende i sommer.

Torsdag den 30. juni

Vi stillede til felttjeneste kl. 6½. Gik over pontonbroen og Lindholm ud til Vorbjerggaaard. Vi skulle øve sikring under march. Anders Kaultved var til kassation. Han blev hjemsendt, men skal møde til session til efteråret.

Vi var hjemme hen på eftermiddagen. Om aftenen var jeg på Højskolehjemmet og senere på Kajerøds kaserne for at se til Anders Kaultved. Han var i dårligt humør – han kunne ikke forstå, at det var lovligt, at han skulle på session igen, da han havde været inde så lang tid. Han havde været fuldkommen bestemt på at slippe for yderligere soldatertjeneste. De andre soldater trøster ham nu heller ikke særlig godt.

Fredag den 1. juli

Vi stillede til gymnastik m.v. kl. 6.35. I dag skulle vi også springe over hestens bagdel uden at røre ved den.

Under bajonetfægtning skulle vi prøve at gå imod hinanden, ligesom vi skulle prøve at springe og klatre over palisader samt springe over en grav.

Om eftermiddagen var vi på skydebanen, men jeg kom slet ikke til at skyde. Vi marcherede først hjem kl. 6.15.

I dag begyndte dyrskuet på den store eksercerplads.

Lørdag den 2. juli 1887

I dag var der felttjeneste omkring Lindholm – vi øvede os i at afsøge huse. Vi marcherede så hjem – vi skulle stille til sundhedsinspektion kl. 2.55, og så havde vi fri resten af dagen.

Søndag den 3. juli

I dag skulle vi pudse fra kl. 6 i morges. Vi stillede til parade kl. 8.35. Paraden varede ½ time, der blev ikke sagt et ord til mig.

Kl. 11.35 stillede vi til appel. Ved appellen blev de, som skal på vagt i morgen, bl.a. mig, kaldt frem.

Stabssergenten fortalte, at det skulle være en stor parole i morgen, og så skulle vagtmandskabet stille på den lille plads kl. 11½. I aften har hele kompagniet udgang til midnat.

Kl. 4 begyndte forsvarssagsfesten på Skovbakken. Jeg var deroppe. Det kostede 25 øre. Der var lagt et stort dansegulv ud, hvor der blev vist fægteøvelser, spillet komedie. Jeg mødte en pige fra Hvorup, som jeg også mødte på grundlovsdagen – hendes forældre var døde. Jeg fulgte hende ned til pontonbroen, og så gik jeg hjem. Jeg var hjemme i seng kl. 10½.

Mandag den 4. juli

Jeg kom alligevel ikke på vagt – den blev overtaget af et andet kompagni.

Om formiddagen havde vi kompagnieksercits – mod slutningen havde vi teori, bl.a. ved skydelæreren.

På grund af festen på Skovbakken havde vi eftermiddagen fri, og vi udgangstilladelse til kl. 12. Kl. 11 var der fyrværkeri, men ellers var det det samme gøgl som i går. Vor kaptajn var også deroppe - i civil.

Tirsdag den 5. juli

Om formiddagen havde vi øvelser i gymnastikhuset. Jeg venter på brev der hjemmefra – der kommer ingen. Jeg forstår ikke grunden dertil, men jeg vil håbe, at jeg ikke har grund til at frygte, at de er vrede på mig. Jeg er ikke videre godt tilpas i disse dage. Jeg har fortrudt min levetid hidtil. Jeg har båret mig dumt ad, men den tid, der er gået, kan ikke lade sig forandre – gid min fortid kun havde været en drøm.

I eftermiddag var vi ude i Vesterkær for at skyde – jeg kom dog ikke til at skyde. Vi havde så geværgreb, meldingstjeneste og militær anstand. Vi var først hjemme kl. 7½.

Onsdag den 6. juli

Eksercits det meste af formiddagen. I dag er der årsdagen for Fredericia slaget. Ved forsvarsfesten de sidste par dage er der indkommet 7.000 kr.

I eftermiddag marcherede vi til felttjeneste i Lindholm. Kl. 5 holdt vi hvil, og derefter

marcherede vi hjem. Da jeg kom på Højskolehjemmet, stod der en kurv fra mine forældre.

Jeg kom ikke på Højskolehjemmet så tit, som jeg gjorde i den første tid, men grunden dertil er, at jeg ikke har lyst til at gå så meget ud, som jeg gjorde i den første tid, jeg kom til Aalborg.

Torsdag den 7. juli 1887

Vi var til eksercits på den store plads – vi havde også afstandsbedømmelse og geværgreb. I middags vaskede vi alle vinduerne på kasernen. I eftermiddag var vi i gymnastikhuset. I den kurv, jeg fik fra mine forældre i går, var der smør, ost, flæsk og kød. Så snart jeg kom hjem, sendte jeg et brev til min fader.

Fredag den 8. juli

I formiddags var generalmajor Lorentzen på inspektion. Hele kompagniet eksercerede for ham. Da han red fra os, sagde han, at det var godt, det vi havde præsteret. Vi var i det bedste tøj og i blanke støvler. I eftermiddag havde vi felttjeneste ved Uglsig huse, hvor vi havde fægtningsøvelse. Da vi var færdige med øvelserne, gav oversergenten os en løbetur med svingninger og spring over huller og sådan noget skidt – det blev vi noget trætte af. I aften var jeg på Højskolehjemmet for at læse aviser.

Lørdag den 9. juli

Vi var i gymnastikhuset, hvor vi måtte sætte os ned, medens vi havde teoretisk våbenlære. Så fik vi skæld ud af stabssergenten. Efter hans mening var der ikke spor af kvarterorden på kasernen. Der blev så udtaget 8 mand, bl.a. jeg, der måtte med tilbage for at gøre orden på kasernen. Da vi kom tilbage, var der teori.

Om eftermiddagen var jeg på Højskolehjemmet.

Søndag den 10. juli

Parade 8.35. Sergenten sagde, at jeg var god til at pudse knapper, men at jeg ikke måtte give min patrontaske selvblankning.

Hen på formiddagen klædte jeg mig om og gik på Højskolehjemmet, hvor der lå et brev fra Kristiane, hvor hun fortalte, at hun kom til Aalborg i dag. Jeg mødte så hende og købmand Jensens datter, Martine, oppe ved Budolfi Kirke. Vi gik ned i det militære anlæg ved pontonbroen, hvor vi traf Kristian Krattet og andre fra Bjergby. Vi var i en afholdsrestaurant, hvor jeg gav kaffe. Så fulgtes Kristiane og mig ud i Kilden og op på Skovbakken. Da vi igen gik ned i byen, mødte vi Martine. Martine og Kristiane fik hvert et foto af mig. Vi var i museet og senere var vi i kælderen under Hotel Phønix, hvor jeg gav bajer og limonade. Kl. 7.10 tog de toget, og da øsede det ned.

Mandag den 11. juli

Vi stillede til skydning kl. 5 – min deling skulle nemlig bære materialer ud og stille dem

op. Jeg skød på 1.200 alen for første gang – 3 træffere og 2 forbiere. I middagspausen pudsede jeg, da jeg skal på vagt i eftermiddag. Om eftermiddagen havde vi gymnastik, bajonetfægtning, spring, bl.a. over palisader. Kl. 5.45 om eftermiddagen stillede vagtmandskabet ude på den lille plads – korporal Jensen skulle være vagtkommandør. Vi marcherede så til hovedvagten – jeg fik kommandoen over afløsningen. Jeg skulle op i Møllegade 8 efter vagtkommandoens skrivematerialer, og derefter hentede jeg et dusin bajere til Rosenkilde hos Lars Peter. Fra kl. 8 til kl. 10 gik jeg som post for gevær ude på fliserne. Kl. 10 blæstes retræten uden for hovedvagten – der blev patruljeret 2 gange. Jeg var med den sidste gang – vi var ikke længere end i Gabels gård.

Tirsdag den 12. juli 1887

Vi fik feltråbet i aftes. Det var "Holst". I nat var jeg skildvagt fra kl. 2 til kl. 4. Kl. 6 var jeg hjemme og drak kaffe, og så var jeg ved høkeren med 12 tomme flasker. Fra kl. 8 til kl. 10 stod jeg atter post for gevær. Jeg hentede middagsmad til vagtkommandøren i Hr. Oves Gyde nr. 6. I middags, da jeg skulle til at sove, bad vagtkommandøren mig hente 3 bajere. Fra kl. 2 til kl. 4 var jeg på fliserne sidste gang. Kl. 6 kom afløsningen. Ved afløsningen tog korporal Pedersen fra 4. deling 324, som stod på fløjen, ud, men korporal Jensen bad mig gå ud i stedet – det ærgrede vist 324.

Da jeg kom hjem, pudsede jeg mine knapper, mit livgehæng og mit spænde, og så gik jeg i seng.

Onsdag den 13. juli

Vi havde eksercits hele formiddagen, sluttende med bataljonseksercits. Om eftermiddagen var der skydning, teori og forskellige øvelser. Vi øvede også meldinger – sergent Christiansen siger, at jeg er den bedste til meldingstjeneste.

Vi har en streng varme i disse dage – det piner vi arme rekrutter.

Torsdag den 14. juli

Vi stillede kl. 6½ og havde først afstandsbedømmelse og derefter eksercits. Derefter havde vi teori – heldigvis måtte vi sætte os ned.

I eftermiddags havde vi feltøvelse i området mellem signalbakkerne og Uglsig huse. Vi var også ude at undersøge landsbyen Øster Sundby

Fredag den 15. juli

Skydning. De første skulle stille kl. 5.40. Vi skød på 800 alen. Jeg fik 14 points – jeg havde en forbier, men så skød oversergenten en 2'er for mig. Den blev talt med!!

Så skulle vi skyde på 1.000 alen – her fik jeg 13 points.

Herefter skulle nogle aflevere rifler til bøsse-makeren, ligesom vi fik løn. Jeg skulle nu ned for at markere sammen med 322.

Vi var hjemme kl. 2½ og skulle stille til gymnastik kl. 4 og kl. 6 til badning.

Lørdag den 16. juli 1887

Vi havde eksercits, bl.a. bataljonseksercits – oberstløjtnanten var ikke helt tilfreds.

3 fra kompagniet er blevet indmeldt til bataljonen – de har ikke holdt deres geværer godt nok.

Jeg var på Højskolehjemmet og så bl.a. i Aalborg Vejviser fra 1887 – den er meget bedre end den fra 1886.

I går vi var til svømning, ville underkorporal Pedersen have mig til at svømme. Jeg prøvede også, men jeg var ved at kæntré, så gymnastiklæreren bad underkorporalen om at tage mig op.

Søndag den 17. juli

Kl. 8.35 stillede vi til parade og kl. 11.35 til appel. I mellemtiden var jeg både på Højskolehjemmet og på soldaterhjemmet. Ved appellen blev der oplæst straffe for 2 af de, der ikke havde geværene i orden. Den ene fik 12 timers mørk arrest – den anden fik 24 timers vagtarrest.

Sammen med et par andre gik jeg til havnen, hvor vi lejede en båd for 1½ time for 25 øre. Vi sejlede gennem både pontonbroen og den faste bro, hvor vi så toget køre over den faste bro. Vi gik så hjem og spillede kort – vi spillede "66" 27 gange. Gevinsterne brugte vi til at købe en fl. brændevin for. Derefter gik 317 og jeg ned til premierløjtnanten og fik nattegn til kl. 11½. Vi gik så i Blegkilde, hvor den civile musik spillede – vi gik og daskede og fik også set vandværket.

Mandag den 18. juli

Kl. 6½ marcherede vi ud på den store plads. Hele kompagniet kom til at løbe her – kaptajnen ville give os en stroppetur, fordi oberstløjtnanten havde klaget over os. Vi fik også udleveret 8 løse patroner, der skulle skydes af.

I eftermiddag var vi til felttjeneste – vi marcherede ud til Uglsig huse. Hjemturen foregik i regnvejr.

Tirsdag den 19. juli

Igen på skydebanen uden at jeg nåede at få skudt. I eftermiddag stillede vi til gymnastik. Vi kom blandt til at springe på langs over hesten.

Om aftenen spillede vi igen "66" om øl og brændevin, så der blev et farligt postyr. 317 var nok mest medtaget. Da han var gået i seng, stod han op og pissede ud af vinduet til Fjordgade. Stabssergenten klagede dagen efter over vor kaserneordning.

Onsdag den 20. juli

Bataljonseksercits om formiddagen – i eftermiddag havde vi felttjeneste i området ved Sohngaardsholm mark.

Torsdag den 21. juli 1887

Om formiddagen var vi i gymnastikhuset med en række forskellige øvelser. I eftermiddag havde vi skydning – vi skød på en figur af en soldat på 200 alen. Jeg traf 4 af 5 gange.

Fredag den 22. juli

Vi havde forskellige slags eksercits på formiddag og eftermiddag. 352 skal have 24 timers mørk arrest for ikke at have været i kvarteret, da retræten blev blæst.

Da vi kom hjem, pudsede vi først, og derefter spillede vi kort. Jeg drikker en kop kaffe hver morgen og en kop te hver aften – det koster 13 øre.

Lørdag den 23. juli

I formiddags eksercits – sluttende med bataljonseksercits, hvor vi havde geværgreb i kolonne og på linje og derefter revy march. I eftermiddags blev der pudset fra kl. 3 til kl. 6.

Sidste fredag aften fik Kristiansens forlovede vort hvide tøj at vaske, da det skal være vasket inden mandag eftermiddag. Nogle vasker deres tøj selv, men det gør jeg ikke, da jeg ikke synes, at det kan blive hvidt nok – og så bliver det heller ikke rullet.

Søndag den 24. juli

Som sædvanlig parade kl. 8.35 og appel kl. 11½. Om eftermiddagen var vi nogle, der gik ned til havnen, hvor vi lejede en båd. Jeg styrede roret. Da vi skiftede roere, kom 317 til at ruge kasketten af mit hoved, så den faldt i vandet. Vi fik jo travlt med at fiske den op, men til sidst blev den helt borte for os. Så var der en, der stod på broen, som sprang i en båd og fiskede min kasket op på østre side af broen. Vi sejlede nu tilbage og var ved dampskibsbroen ved Nørre Sundby. Da vi kom tilbage, stod manden med kasketten og ventede på os.

Kl. 4 gik vi op på Skovbakken, hvor der var fugleskydningsfest. Der var mange folk deroppe – især mange unge folk fra landet. Jeg mødte Stine fra Hvorup - hun fulgte mig hjem i kasernens gård og så gik hun.

Mandag den 25. juli

37 års dagen for slaget ved Isted. Kl. 6.45 marcherede vi til gymnastikhuset. I eftermiddag var der skydning. Vi skød på 400 alen på figurer. Senere havde vi teori og geværeksercits. I aften var der en kaptajn, der på soldaterhjemmet holdt foredrag om slaget ved Isted. I de kommende uger trækkes der 25 øre af vor løn, i alt 1 kr. 50 øre, der skal gå til præmier præmieskydningen.

Tirsdag den 26. juli

Om formiddagen gik vi ud ad Hadsundvejen, hvor vi havde forskellige øvelser i felttjeneste.

Om eftermiddagen havde vi eksercits. Der blev oplæst et par straffe for os. Om den ene

sagde oversergenten, at det var den første her i garnisonen, der havde fået den straf. Han fik 2 gange 5 dages fængsel med vand og brød, og så skal han fjernes fra afdelingen. Det var en søn fra en herregård, og han skal være godt lært, men han er blevet så gruelig forfalden og ligegyldig.

Onsdag den 27. juli 1887

Bataljonseksercits om formiddagen. Om eftermiddagen gymnastik og derefter badning. Om aftenen var jeg på Højskolehjemmet for at bytte en bog.

Torsdag den 28. juli

Eksercits kl. 6½. 7 mand meddelte, at de ville til læge. Herover blev kaptajnen helt desperat – han ville vide, om de var kommet til skade ved gymnastikken. Så var der en, der trådte ind i geledet igen. I eftermiddag var vi igen til felttjeneste ud ad Hadsundvejen. I eftermiddag, da vi marcherede hjem, sang oversergenten og 1. deling en sang – det var noget af det morsomste, jeg har hørt. Jeg skrev et brev hjem til min fader – rughøsten er begyndt omkring Aalborg.

Fredag den 29. juli

Øvelser i gymnastik om formiddagen. Vi havde bl.a. håndvægtsøvelser under sergent Jensen – det var en drøj tur.

Om eftermiddagen var vi til skydning på 1.200 alen. Det er ikke gået for godt i de sidste skydninger – nu er jeg overbevidst om, at jeg ikke bliver pladeskytte. 324 er en forbandet karl til at skyde – oversergenten siger, at han vist er bataljonens bedste skytte.

Lørdag den 30. juli

Bataljonseksercits om formiddagen. I eftermiddag var der sundhedsinspektion – derefter var der pudsning. Jeg var på jernbanestationen og sendte min smørkrukke hjem – det kostede 20 øre. Det er noget småt med lønningen – kaffekonen får 60 øre – rengøringskone får 10 øre, og der går 25 øre til skydepræmier. I formiddags roste oberstløjtnanten os for, at vi var gode til at eksercere.

Søndag den 31. juli

Først parade kl. 8.35 – så spillede vi kort, inden vi skulle til appel kl. 11.35. Derefter sov jeg, var på Højskolehjemmet og senere spadserede jeg sammen med 306 i de små gader. Vi var også henne ved hospitalet for gamle folk (*det må være Aalborg Kloster*). Om aftenen var vi i det militære anlæg for at høre musikken.

Mandag den 1. august

Kl. 6½ stillede vi til geværeftersyn og gymnastik. Min riffel blev noteret, fordi skyderen sidder løs på visiret.

Vi har aldrig haft det så godt, når vi har været til gymnastik som i dag, men premierløjtnanten var også en inspirerende officer i dag – gid han var det hver dag. Om

eftermiddagen var der skydning på 200 alen og derefter lidt meldingstjeneste.

Tirsdag den 2. august 1887

Kl. 6½ marcherede vi til felttjeneste i Hvorup området. Om eftermiddagen eksercits på den store plads samt en del teori, bl.a. om felttjeneste. Mod slutningen havde kaptajnen hele kompagniet til eksercits. Vi kom hjem efter kl. 6 og skulle bruge aftenen til at pudse.

Onsdag den 3. august

Vi havde bl.a. bataljonseksercits, men oberstløjtnanten var noget gnaven på delingsførerne. Om eftermiddagen gymnastik. De, der kunne springe over hesten med en sadelpude på, kom til at springe over en hest med 2 puder. Senere havde vi bajonETFægtning.

I aften gik jeg på Højskolehjemmet, hvor der var et brev fra min broder Julius, der ville komme herud på søndag. I aften var der måneformørkelse.

Torsdag den 4. august

Vi havde eksercits i terrænet ude ved Bakkegaarden. Jeg snakkede med karlene. Jeg fik det mælk, jeg kunne drikke, et stykke brød og en skrå. Kaptajnen var i dårligt humør i dag, fordi bataljonschefen havde skældt kompagniet ud i går. Om eftermiddagen var vi ude i terrænet ved Uglsig hede.

Fredag den 5. august

Gymnastik om formiddagen – om eftermiddagen skydning både på 400 og 600 alen. Nu har jeg 147 points – 324 har 190 points – han fik en ½ bajer af sergent Jensen, fordi han fik 19 points på 400 alen.

Lørdag den 6. august

Bataljonseksercits om formiddagen. I dag roste bataljonschefen kompagniet til stor glæde for kaptajnen. Om eftermiddagen stillede vi til badning – der blev læst en del straffe op. En underkorporal blev f. eks degraderet til menig. Da jeg var færdig med at pudse kom broder Julius med en kurv med en krukke smør, 2 oste, nogle æbleskiver og mellemmadder. Vi gik så ud i byen og så dampskibet. Derefter var vi Frederikskilde, hvor det var smukt med lys.

Søndag den 7. august

Kaptajnen var til stede ved paraden kl. 6.45. Han beordrede 1. geled til at tage venstre støvle af og så træde ud på pladsen, hvor han efterså os. Senere gik jeg hen til værten og betalte for Julius' logi, hvorefter Julius og jeg gik ind i brandstuen og drak kaffe. Derfra gik vi rundt i byen, Højskolehjemmet, Skovbakken, Kilden, pontonbroen og glaspusteriet. Vi spiste til middag hos høkeren i Slotsgade. Så gik vi til militæranlægget og sad i lysthuset og snakkede om forholdene derhjemme, inden vi gik på museet. Kl. 7.18 tog Julius med toget. Der var flere fra Bjergby i Aalborg i dag. Da toget var gået, gik jeg op på

Skovbakken og hørte på musikken. Jeg kom ikke hjem før kl. 11, da jeg havde nattegn.

Mandag den 8. august 1887

Felttjeneste om formiddagen, hvor vi var i Hvorup Bakker. Vi var hjemme kl. 11.20, da havde vi nogle slemme geværer at gøre rene – det regnede nemlig.

Kl. 3 stillede vi så til eksercits. Her blev de, der skal være underkorporaler udtaget – der var ikke mange, der meldte sig frivilligt. *Det viste sig senere, at en af dem ikke skrev godt nok, så han blev ikke udtaget.*

Tirsdag den 9. august

Kl. 6.35 stillede vi til gymnastik – det gik formiddagen med. Kl. 11½ marcherede vi ud på skydebanen, hvor vi skulle skyde på 1.000 alen. Vi stoppede dog på grund af vejret – der blev kun forbiere. Derfra marcherede vi gennem byen til grusgraven ved sydsiden af Skovbakken, hvor vi havde geværeksercits. Om eftermiddagen havde vi også teori i det fri.

Sidste søndag var nogle af vore skabe brækket op, og der var stjålet smør og ost. Kun en enkelt soldat var hjemme, så mistanken falder på ham, og så vidt jeg kan skønne, er det ikke uden grund.

Onsdag den 10. august

Vi havde også lidt eksercits og teori derude. I eftermiddag havde vi gymnastik herunder bajonetfægtning og spring.

I søndags fik jeg et brev fra Kristiane Holtegaard, hvori hun klagede over, at jeg ikke har skrevet til hende, som jeg lovede. Grunden hertil er, at jeg er ked af vort forhold over for hinanden, og nu vil jeg gerne ønske, at det kan få en ende, og det tænker jeg nok, at det kan. Jeg kender ikke Kristiane rigtig, skønt vi har haft godhed for hinanden i næsten 2 år.

Torsdag den 11. august

Kl. 4.25 stillede 3. korporalskab til skydning – vi andre stillede kl. 6.55. Vi skulle skyde på 1.000 alen – jeg lånte 324' gevær. Jeg mangler nu kun 3 points for at være pladeskytte. I eftermiddag havde vi gymnastik med bajonetfægtning og spring. Til sidst kunne de fleste springe over hesten med 2 puder – vi var kun 2 til at springe over hesten med 1 pude.

Fredag den 12. august

Kl. 6½ stillede vi til eksercits – vi marcherede ud i Vejgaard området og videre op til Signalbakken, hvor fjenden stod. Efter teori førte premierløjtnanten os hjem – han gav os en lille løbetur. I eftermiddag stillede vi til felttjeneste og marcherede ud i området ved Uglsig huse, hvor vi øvede sikring. Vi kom hjem lidt over kl. 6 og så pudsede vi og spillede kort.

4 underkorporaler har overfaldet en fra Nørre Sundby – de er nu i varetægtsarrest.

Kaffekonen har sagt, at Christiansens forlovede har 2 børn, som har hver sin fader, men Christiansen er ikke fader til nogen af dem. Jeg forundrer mig over, at sergenten vil have hende, når hun er sådan en kanalje og tillige er et grimt fruentimmer.

Lørdag den 13. august 1887

Kl. 6½ stillede vi til bataljonsøvelse. Vi skulle ud i terrænet ved Vejgaard. Vi skulle have sluttet skydningen i eftermiddag, men det blæste for meget, så eftermiddagen gik med pudsning. Da vi var færdige, gik vi i gang med at spille kort – som altid ”66”. Vi havde lamperne tændt i aften – for første gang siden foråret.

Søndag den 14. august

Parade kl. 8.35. Jeg fik at vide, at min frakke ikke var vasket godt nok.

Dagen gik med at spille kort – det var ustadigt vejr. Jeg gik på soldaterhjemmet, hvor jeg skrev et kort afskedsbrev til Kristiane Jensen (Holtegaard).

Jeg var på soldaterhjemmet, hvor 317 også kom – vi spillede dam, indtil vi gik hjem for at spise vor mellemmad. Derefter fulgtes vi ad ud i Blegkilde, hvor der var musik. Det er mest folk fra Aalborg, der kommer der. Jeg kender ingen undtagen soldaterne, men det er da også sommer tider fornøjelse af at se på, hvordan andre folk bærer sig ad.

Mandag den 15. august

I dag skulle vi gøre enkeltmandsskydningen færdig – vi skød på flere afstande. Vi kom tidligt hjem – geværer skulle gøres rene i middagspausen.

I eftermiddag stillede vi til gymnastik og geværeftersyn. Underkorporal Jensen var plakatfuld i eftermiddag. Han stødte bl.a. huden af venstre kind på 316.

Sekondløjtnanten bad ham derfor om at tage det med ro.

Tirsdag den 16. august

Vi stillede til felttjeneste kl. 6½ og marcherede ud forbi Sohngaardsholm til Hedegaard.

Om eftermiddagen havde vi eksercits på den store plads. Først fik vi teori af premierløjtnanten om felttjeneste. Kaptajnen trak derefter alle de, der havde fået skydeplader frem. Der var 9 i 1. deling, 12 i 2. deling, 5 i 3. deling og 6 i 4. deling. Han roste den bedste skytte, 324, i høje toner og beklagede kun, at han ikke var til stede. Dernæst blev der udtaget 13, der skal være underkorporaler. Vi havde pakket tornyster for 1. gang – vi fik så ad oversergenten at vide hvordan tornysteret skulle være pakket. Vi måtte pakke om.

I eftermiddag stillede nogle svende i gården. De sendte bud efter spillemanden – i mellemtiden var næsten hele kasernens mandskab kommet i gården. De fik så spillemanden, 361, til at følge med hen i en port, hvor den ene af svendene så gav ham et knivstik i højre hjørne af panden. Spillemanden kom så til læge og blev forbundet. Man troede, at knivstikkeren var hos smed Søndergaard, men der var han ikke.

Onsdag den 17. august 1887

Kl. 6.20 stillede vi til bataljonseksercits. Om eftermiddagen var der skydning. Der er kommet et beridderselskab her til byen – de logerer her i gården. De har 7 heste og 12 hunde. De har en lille sort hest – det er den mindste hest, jeg har set. Der er fra Shetlandsøerne.

Torsdag den 18. august

Vi stillede til felttjeneste kl. 6.20. Vi marcherede til Nr. Uttrup og senere til Hvorup bakker. I hviletiden var vi nogle stykker, der var oppe ved mølleren for at få øl at drikke. Efter hvilet havde vi en øvelse med at sende snigpatruljer ud, og så gik vi endelig hjem. Da vi kom til Nørre Sundby, og der var kommanderet gevær i hvil, sprang kaptajnen hen til 328 og skældte ham ud, fordi han snakkede i geledet. 328 fik så bud på at stille hos oversergenten ½ time efter, at vi var kommet hjem med fuld oppakning og vel pudset. Vi var hjemme kl. 12 og skulle så igen stille kl. 3½, hvor vi skulle have teori og geværgreb. Der kom en politibetjent, som bad 317, 328 og 361 møde i politiretten for at fortælle om, hvorledes spillemanden var blevet stukket af smedesvenden, der går omkring lige så frit som før.

Fredag den 19. august

Skydning om morgenen – senere afstandsbedømmelse.

2 af de kommende underkorporaler vi være officersaspiranter. Gymnastik i eftermiddag.

Dagen sluttede med spring over palisader:

Lørdag den 20. august

Bataljonsfelttjeneste. Alle de, der fik skydeplader, blev fremstillet for bataljonschefen. Han holdt en kort tale og opfordrede dem til at gå ind i skytteforeningerne, når de kom hjem.

Afslapning og lidt pudsning. Vi skal have vort hvide tøj vasket til mandag.

Søndag den 21. august

I dag holder afholdsforeningen høstfest på Skovbakken. Alle rekrutter har udgangstilladelse til kl. 12.

Vi stillede til parade kl. 8.35 – den varede en times tid. Ved paraden blev mandskabet, der skal på vagt i aften udtaget. Vort kompagni skal nemlig på vagt i aften. Der var jeg også så heldig at komme med.

Da jeg kom fra paraden gik jeg først på Højskolehjemmet for at få en bog byttet og så på soldaterhjemmet.

Kl. 6.15 stillede vagtmandskabet på den lille plads. Jeg blev 2. afløsning af post for gevær. Jeg stod på vagt fra kl. 8 til kl. 10. Feltråbet fra kl. 9 blev Alma. Vi har en meget flink vagtkommandør. Vi kan nok få fri, når vi ønsker det – bare der er 2 a 3 mand

tilbage.

Mandag den 22. august 1887

I nat sov jeg som post for gevær fra kl. 2 til kl. 5. Kl. 5 kom den lille spillemand og blæste reveillen. Fra kl. 8 til kl. 10 og fra kl. 2 til kl. 4 stod jeg post igen. Vi blev aflæst kl. 6 og umiddelbart efter gik jeg i seng.

I aftes var jeg med patruljen ude – vi fik en del nattegn at se. Jeg smagte ikke så meget som en ½ bajer denne gang, jeg var på vagt. Jeg fik 2 kopper kaffe og hvedebrød for 20 øre.

Tirsdag den 23. august

Vi stillede til felttjeneste kl. 6½, og så gik vi ud østen for Vejgaard – vi havde fægtning derfra og hen til Signalbakken. Jeg og 5 andre skal på våbenkammeret i eftermiddag. Jeg kom til at børste og banke oversergentens frakke og pudse knapperne.

Vi pudsede meget, da vi skal have præsentation for regimentschefen i morgen.

Onsdag den 24. august

Vi stillede kl. 6.35 og blev meget nøje eftersat også af premierløjtnant og kaptajn. Kl. 7 marcherede vi ud på den store plads. Eksercits først i kompagniet, derefter kom hele bataljonen på linje. Vi gjorde nogle geværgreb, så kom regimentschefen. Da vi var færdige, sagde obersten: Kompagniet eksercerer godt, men march og geværgreb kunne nok være lidt fastere.

I eftermiddag havde vi præsentation i gymnastiksalen. Efter at have vist nogle øvelser i salen kom hele kompagniet uden for og gik forbi og hilste på obersten et par gange.

Obersten sagde så, at det var særdeles godt.

Torsdag den 25. august

Vi stillede kl. 8.10 og så marcherede vi ud i Hasseris kær. Der havde vi en slags feltskydning. Vi var hjemme kl. 3.

Om aftenen spillede vi kort om brændevin. 324 fik nok det meste – han blev noget beruset. Da vi så kom i seng, blev der et farligt ståhej med at vælte sengene. Min blev væltet en gang. 324' blev væltet 3 gange – herover blev han så forbitret, at han sprang op og gav den, der væltede den sidst, en over hans bare arme med en støvleknægt.

Fredag den 26. august

I formiddags stillede vi til felttjeneste kl. 6.20. Vi skulle til Hvorup Bakker – vi havde hver 22 løse patroner, som vi affyrede under fægtningen.

Lørdag den 27. august

Eksercits om formiddagen. Sundhedsinspektion om eftermiddagen. I eftermiddags, da vi var ved at pudse, gav nogle håndværkere os et par flasker brændevin.

Søndag den 28. august 1887

Som sædvanlig parade kl. 8.35, hvor vi skulle stille i det bedste tøj, iført fedtlæderstøvler. Ved appellen senere blev der oplæst et par straffe.

I avisen læste jeg, at min faster, Karen, fra Sandager er død den 22. august. Hun var meget god mod mig, da jeg tjente hos hende. Hun var lidt gammeldags, men jeg holdt meget af hende.

Vi var ude at sejle i dag. Vi var ovre på vestre side af pontonbroen, hvor der lå en skude lastet med frugt. Vi var oppe på dækket og købte nogle æbler.

I aften var 356 så fuld, som jeg aldrig før har set et menneske være. Han svedte og græd og var aldeles rasende. Fråden stod ud af munden på ham. Så rendte han ud på gaden, der traf han en premierløjtnant, der beordrede en sergent og 2 menige til at følge han hjem.

Mandag den 29. august

Vi stillede til gymnastik kl. 6½. Vi skulle bl.a. have bajonETFægning og klatring over palisader.

I eftermiddag var der eksercits og lidt teori – det gik med munterhed.

Tirsdag den 30. august

Vi stillede kl. 6½ til eksercits, bl.a. bataljonseksercits. Om eftermiddagen var der også eksercits. Det begyndte at regne og så sagde kaptajnen, at vi måtte søge ly under træerne. Da det lysnede lidt, gik vi hjem.

Onsdag den 31. august

Vi startede dagen med at pudse. Kl. 10.40 stillede vi gården og marcherede hen til depotet, hvor der blev udbetalt kantonnementstillæg 25 øre til hver. Vi marcherede så ned på den lille eksercerplads, hvor hele bataljonen var samlet med musikken på højre fløj. En befalingsmand stod med bataljonsfanen på højre fløj. Da bataljonschefen mødte, blev fanen båret hen til midten af bataljonen, medens vi præsenterede gevær, og musikken spillede fanemarchen. Så marcherede hele bataljonen med musik i spidsen ned til banegården, hvor vi så steg ind i toget, som kørte til Randers, hvor vi var ude af toget en snes minutter, inden vi kørte videre, til vi kom til Rindsholm – lidt sydøst for Viborg. Der steg vi af toget, og så skulle vi ud på landet, hvor vi skulle have natkvarter. Mit kompagni skulle til en landsby, der hedder Vinkel, der ligger en mil øst for Viborg. Her gjorde vi holdt ved søndre side af kirken. Derfra marcherede vi så til vort kvarter. Sergent Christiansen og 5 rekrutter, bl.a. mig, kom til en gård i den østre ende af byen, der ejes af Christen Mejlhede, hvor vi fik brød, smør, spejlæg, pølse, ost, brændevin, øl og til sidst te. Det var rare folk. Om natten blev vi vist ud i laden, hvor vi lå i noget halm.

Torsdag den 1. september 1887

Jeg vågnede kl. 5 og var noget ilde tilpas med det natlogi, jeg havde haft. Da vi havde børstet os, kom vi ind og blev trakteret på samme måde som i aftes – med undtagelse af, at vi fik kaffe i stedet for te, og så fik vi vore feltflasker fyldt med øl, da vi skulle af sted. Manden vil ingen betaling have for vor beværtning. Kl. 8 stillede vi ved kirken igen – kaptajnen havde haft logi i præstegården – staben lå på Randrupgaard. Så marcherede vi tilbage den vej, vi var kommet i aftes, til vi kom til en skov østen for Hald skov. Der holdt vi hvil. Så af sted igen gennem Hald skov og Hald Hovedgaard og op til Stanghede, hvor skydningen holdtes. Vi var det sidste kompagni, der kom til at skyde. Hver mand skød lidt over en snes patroner – jeg fik 23 points. Så kom vi ned til en bæk og gjorde geværene rene. Derefter kom vi op oven for og holdt hvil. Efter en stund brød hele bataljonen op og så marcherede vi op gennem Hals skov, forbi den gamle lejr ved Hald og videre, til vi kom forbi Hald, hvor vi holdt hvil i vejgrøften. Derfra marcherede vi ind i Viborg og ned til jernbanestationen, hvor vi straks kom ind i toget, der skulle køre os til Aalborg. Klokken var da 7.40. På hjemturen havde vi et kort ophold i Hobro – vi var i Aalborg kl. 12.

Fredag den 2. september

Jeg vågnede kl. 8, drak kaffe og pudsede mit gevær. Kl. 10 stillede vi i depotgården, hvor vi afleverede patroner og hylstre og fik efterset geværer. Ved 12-tiden var jeg hos høkeren for at få noget at spise. Kl. 2½ stillede vi til eksercits, indtil det begyndte at regne kl. 4. Vi gik så op på Luplaus loft, hvor vi havde hvil og teori. Skydelæreren fortalte, at soldaterne i Viborg var bedre til at skyde end os. Vi fik at vide, at årsagen til, at vi ikke fik set os om i Viborg, var, at der var så mange, der var beruset. Især da vi kørte derud, var der mange, der stod og brækkede sig og ladede deres vand ud af vinduerne. Da vi kørte hjem, skulle vi have været ude af toget i Randers, men da der var en grusom syngen og støjen over hele toget, blev denne frihed også taget fra os.

Lørdag den 3. september

Eksercits om formiddagen. I middags vaskede jeg mit gamle tøj, fordi vi i morgen skal stille i det nye tøj med det gamle tøj over armen til paraden i morgen. I mørkningen spillede jeg skærvindsel sammen med 3 andre.

Søndag den 4. september

Kl. 8.35 parade – kl. 11.20 appel. Der blev uddelt et par straffe.

I morgen rejser regimentschefen til udlandet – oberstløjtnant baron Wedel Jarlsberg træder i hans sted, så længe han er borte.

304 og jeg gik om eftermiddagen ned og så maleriudstillingen på museet. Det kostede 15 øre, og så købte jeg et katalog til 10 øre. Der var mange smukke malerier, der var særlig

et, som jeg syntes godt om, og som så naturlig ud. Det var en lille pige, som var ved at give et lam noget mælk af et horn. Hendes mellemhuds æske og en lille flaske lå ved siden af hende.

I aften skrev jeg et brev til min fader og et til Anders Kaultved.

Mandag den 5. september 1887

Gymnastik fra kl. 6.35. Vi havde også bajonetfægtning og militær anstand. Senere havde vi løb og hurtig march. Vi fik sveden godt ud i formiddags. I eftermiddag var der felttjeneste. Kl. 6 marcherede vi hjem og var hjemme kl. 7.

I dag er der marked i Brønderslev – det var til dette marked i fjor, at der var spektakler. I år har der vist ikke været nogen særlig tumult.

Tirsdag den 6. september

Felttjeneste i Hvorup bakker. I eftermiddag havde vi eksercits – derefter teori.

Kortspil om aftenen.

Onsdag den 7. september

I dag er det Dronningens fødselsdag. Eksercits hele formiddagen. I anledning af fødselsdagen havde vi fri fra øvelse i eftermiddag – mit kompagni skulle dog stille til geværeftersyn. I eftermiddag købte jeg æbler, pærer og blommer for 15 øre. I aften var der musik i Blegkilde, der var smukt belyst med kulørte lamper.

Torsdag den 8. september

Felttjeneste for hele bataljonen. Det foregik sydvest for Vorbjerggaard ude af Thistedvejen. Vi skulle kæmpe mod 9. bataljon – vi drev dem op i Hvorup bakker. Vi marcherede hjem ad Hjørring Aalborg vejen. Om eftermiddagen eksercits, teori, afstandsbedømmelse og endelig teori ved kaptajnen.

Fredag den 9. september

Vi stillede til gymnastik kl. 6.35. I eftermiddag var der eksercits og lidt teori. På Højskolehjemmet stod der en kurv fra min fader – der var smør og ost. Fader har indhøstet – i Houen har de havren ude. Fader skrev, at han ventede, at jeg kom hjem til næste år. Jeg blev meget glad for brevet – jeg kan ikke nægte, at jeg har været en smule bange for at høre ubehageligheder fra andre steder i min hjemegn. I middags var der en mand her med frugt – vi var 3, der købte frugten for 25 øre. Frugt er ikke særlig dyr i år.

Lørdag den 10. september

Bataljonseksercits kl. 6. Vi marcherede ud på den store plads med musikken i spidsen. Vi tog tidligt hjem, da det regnede stærkt. Derefter teori på Luplaus loft, hvor vi havde teori med oversergenten og skydelæreren.

Kl. 3 var vi til sundhedseftersyn. Derefter pudsnings. Kristian Taagaard – 398 – tager til Hjørring i morgen – der er stor skyttefest i Bagterp plantage – han er medlem af Uggerby

Skytteforening. Han lovede at tage min smørkrukke med. Hver aften tænder jeg den ene lampe, og så går jeg ned for at skrive dagens begivenheder i denne bog – det er i øvrigt noget af det kæreste arbejde, jeg har haft her.

Søndag den 11. september 1887

Vi stillede til parade kl. 8 i det bedste tøj. En tur på soldaterhjemmet inden appellen kl. 11½. 3 rekrutter fra kompagniet skal have 1 eller 2 dages mørk arrest.

Jeg fik nattegn og så gik jeg sammen med 302 ud til Hvorup Kjær til Kristian Kusks gård, hvor 302 tjente sidste år. Vi blev beværtet med kaffe og hvedebrød senere med brød og brændevin. Vi var der til kl. 8½, så fulgte gårdens pige og en anden pige os op til Hvorup by.

Mandag den 12. september

Kl. 6.25 stillede vi til eksercits. Senere havde vi teori. Om eftermiddagen felttjeneste i terrænet ved Bakgaarden. Pudsning sidst på eftermiddagen. Om aftenen gik 334 og jeg ned til havnen og ud på en skude, hvor vi købte æbler for 30 øre.

Tirsdag den 13. september

Vi stillede til felttjeneste kl. 6½ og marcherede ud til Vejgård området. Kl. 9½ kom generalinspektør Hammer og inspicerede. Senere havde vi fægtning mod hverandre, og til sidst havde vi revymarch for generalen. Han roste os, så det var forfærdeligt at høre på. Vi var hjemme kl. 4, og kl. 5.20 skulle vi stille til appel.

Onsdag den 14. september

Om morgenen havde vi eksercits. Derefter skulle der i hver deling vælges 2 mand til at købe gevinster til præmieskydningen. 317 og jeg blev valgt. Vi havde meget teori i dagens løb. Skydelæreren fortalte os hvor mange point, hver enkelt havde fået. Nr. 324 fik flest med 205 points – jeg var nr. 37 med 162 point.

De, der var udpeget til at købe præmier, blev nu kaldt til kaptajnen, der så holdt en tale om det ærefulde hverv, vi havde fået. Senere mødtes vi og valgte 341 til formand. Og efter at have diskuteret lidt, gik vi ud i byen 2 og 2 for at se på hvad, vi skulle købe. 317 og jeg var hos en pibehandler og hos en boghandler.

I eftermiddag var en af korporalerne dygtig fuld, så premierløjtnanten bad ham gå hjem.

Torsdag den 15. september

Felttjeneste fra kl.6.30. Vi marcherede ud til Altonagaarden og så hjem igen. Undervejs øvede vi sikring. Da vi kom til byen, kaldte kaptajnen på de 8 gevinstkomitemedlemmer og fortalte, at vi kun skulle have øvelse ½ time i eftermiddag, så kunne vi gå ud i byen og købe gevinster. Vi gik så ud, til det blev mørk aften. Vi købte 36 gevinster til en værdi af 180 kr.

317 og jeg morede os fortrinligt over, at vi var fri for gymnastik, og flere steder fik vi

cigarer. Hos bogbinderen fik jeg 2 old penne, og hos pibehandleren købte jeg en pung til 35 øre.

Fredag den 16. september 1887

Vi havde først eksercits, herunder kompagnieksercits. Vi havde teori med Petersen Hald. Det er en stor fornøjelse, når vi har teori med ham – han er altid så morsom.

I middag var gevinstkomiteen ude at købe yderligere 3 gevinster, så nu har vi brugt hele det indsamlede beløb, 190 kr. Kaptajnen vil yderligere skænke os en gevinst – et billede af Kong Christian IX i forgyldt ramme.

I eftermiddags stillede bataljonen kl. 2½ og marcherede med regimentsmusikken i spidsen ned til jernbanestationen, hvor vi øvede os i at stige ind og ud af et tog.

Lørdag den 17. september

Jeg fylder 23 år i dag.

Vi kom ned i gymnastikhuset, hvor vi havde forskellige øvelser. Gymnastiklæreren var lidt beruset, og øvelserne var hårde for os. I eftermiddag var der pudsning.

Søndag den 18. september

I formiddags stillede vi til parade kl. 8. Det gik godt for mig – der var lidt rust på bagsiden af bundstykket på mit gevær, men det blev ikke noteret. Vi fik løn og fik hentet brød. I mellemtiden var fotograf Jensen mødt, og så blev 30 mand af anden deling stillet op sammen med befalingsmændene, og så blev der taget 2 billeder af os. Så var jeg på Højskolehjemmet for at få bøger byttet. Appel kl. 11½. Senere spisning, besøg på soldaterhjemmet og en tur ned på en frugtskude, hvor jeg sammen med 317 købte æbler for 35 øre. Så var jeg i militæranlægget og hørte på musikken, inden vi var nogle stykker, der gik op til værtshusholderen på hjørnet af Kattevad og St. Hansgade, hvor vi spillede kort. 397 og jeg var makkere, og vi tabte det hele – 4 bajere og 4 små sorte.

Da jeg kom hjem, var der et farligt spektakel. 394 var døddrukken og var blevet fulgt hjem af en sergent og en korporal. De havde ladet ham binde og havde sendt bud efter kaptajnen, der nu stod inde ved sengen.

Mandag den 19. september

I formiddags havde kompagniet præmieskydning. Vi 4 gevinstkøbere mødte 6.50 hos kaptajnen, bar præmierne ud på skydebanen og stillede dem op i kaptajnens telt. Kaptajnen holdt så en kort tale for os, og der blev trukket lod om i hvilken rækkefølge, vi skulle skyde. Alle skulle skyde 5 skud på 400 alen. Jeg fik 65 points og måtte i omskydning med 392, da vi havde lige mange points. Jeg fik 11 – han fik 10. Nr. 383 fik flest points – og fik 1. præmien et ur til 20 kr. og kaptajnens præmie. Jeg fik 11. præmie en vadsæk til 5 kr. Om eftermiddagen havde vi først gymnastik og så sluttede vi med håndvægtsøvelser og bajonetfægtning.

Tirsdag den 20. september 1887

Felttjeneste fra kl. 6½. Vi gik ud ad Gugvejen og havde fægtningsøvelser derfra og til Hedegaarde. I anledning af at der var marked i byen, forsøgte vi at få fri fra øvelser i eftermiddag, men det ville oberstløjtnanten ikke vide af.

I eftermiddags havde vi megen eksercits. Først 1½ time med kaptajnen – så 2 timer med premierløjtnanten.

I aften købte jeg 1 fotografi af den fotograf, der fotograferede os forleden dag.

Onsdag den 21. september

Vi havde eksercits det meste af dagen. Der blev undervejs oplæst nogle straffe for os: 394 fik 2 dages mørk arrest for drukkenskab og uorden på gaden søndag aften.

En underkorporal fik 5 dages mørk arrest på indskrænket kost for drukkenskab. En korporal blev indsat i varetægtsarrest fra i går aftes.

Vi lavede en forening, der går ud på, at de, der skal hjem til oktober, skal give 5 kr. til de, der skal blive her til jul.

Torsdag den 22. september

Dagen gik med eksercits, teori og felttjeneste. Da vi kom hjem, afskød vi 15 løse patroner pr. mand.

Fredag den 23. september

Om formiddagen eksercits og teori. I middags vaskede vi vinduerne på kasernen. Om eftermiddagen gymnastik med en række spring m.v.

I dag fik jeg fotografiet af delingen – det kostede 1 kr. 25 øre – vi var nede på en frugtskude for at købe æbler. I aften kl. 8 kom kaptajn Schleppegrell ind i 4-mands stuen efter først at have stået og slidt i døren et stykke tid. Endelig blev der åbnet for kaptajnen, der spurgte, om de var tilfredse, og om de havde ordentligt lys.

Lørdag den 24. september

Eksercits hele formiddagen, sluttende med bataljonseksercits. I dag gik vor 5 kroners forening i stykker. Kaptajnen fik nemlig bestemt, at hver mand i kompagniet, der hjemsendes i oktober, skal betale 5 kr. til de, der skal blive her til jul.

I dag blev 3. deling fotograferet – af fotograf Tønnies.

Søndag den 25. september

I dag parade kl. 8.20. Inden appellen kl. 11.20 var 304 og jeg først på Højskolehjemmet og dernæst på soldaterhjemmet.

Jeg spiste til middag hos hører Thomsen i Slotsgade og derefter var vi nogle stykker, der gik ud i byen, inden vi kl. 3 begyndte at spille skærvindsel om brændevin.

Uden for kasernen fik vi kontakt med 3 piger fra Hvorup. De fulgte med ind på kasernen, medens vi spiste mellemmad.

316, 317 og jeg gik sammen med de 3 piger ned til havnen, hvor jeg lejede en båd. Vi sejlede over fjorden og satte den ene af pigerne af. Da vi kom tilbage, fulgtes de 2 piger og vi ud i Frederikskilde for at høre musik. Da klokken var 9, fulgte 316 og jeg pigerne over pontonbroen.

Mandag den 26. september 1887

Vi marcherede ud på den store plads, hvor vi skulle præsenteres for generalen. Da vi var kommet derud, kom generalen og hans stab ridende. Der blev præsenteret gevær for ham, medens musikken spillede fanemarchen. Mit kompagni havde først præsentation for ham i geværgreb, march og spredt orden. Vi hvilede os så, medens de andre kompagnier havde præsentation. Omkring kl. 12 havde vi bataljonspræsentation, hvorefter generalen takkede os og roste os meget.

Kaptajnen gav os fri i eftermiddag, da vi havde været så flinke ved præsentationen. I aften var vi 4, der spillede kort om hvedebrød for 60 øre – vi tabte hver 15 øre.

Tirsdag den 27. september

Vi var ude på den store plads, hvor premierløjtnanten i 3 kvarter fortalte om gravning med fodfolksspaden. Derefter havde vi lodtrækning om hvem, der skal blive her til jul. Jeg var heldig og trak nr. 43 – numrene 1 til 37 skal blive her til jul. Derefter havde vi sigteøvelse og militær anstand. Senere eksercits og afstandsbedømmelse.

Om eftermiddagen gymnastik og bajonetfægtning.

Om aftenen blev der drukket en del bajere i kvarteret.

Onsdag den 28. september

Kl. 6.35 stillede vi til bataljonsfelttjeneste. Bataljonen samledes i grusgraven ved Skovbakken, og så marcherede vi ud af Aalborg Hobro vejen, til vi kom til den vej, der går til landsbyen Dall. Vi gik hen i Svalebakkerne, hvor vi havde fægtning med 9. bataljon. Derefter marcherede vi ned til et par gårde, der kaldes Gultentorp, hvor vi holdt hvil. Jeg var inde på en af gårdene og fik noget at drikke. Vi marcherede hjem og skulle stille til appel kl. 5.15, hvor vi skulle stille med rengjorte geværer.

I aften holdt vi gilde her i bygningen, hver gav et halvt dusin bajere, ligesom der blev givet rom. Der var temmelig stor spektakel, således at sergenten kom og bad om ro.

I dag flytter Højskolehjemmet ned i Jernbanegade.

Torsdag den 29. september

Vi stillede til gymnastik kl. 6.35. Vi havde bajonetfægtning. Jeg fik et par skrammer på venstre overarm, og et stykke skind blev revet af min venstre tommelfinger.

I eftermiddags stillede vi kl. 2½ og marcherede ud til markerne ved Vejgaard, hvor vi prøvede at lave skyttegrave med fodfolksspaden og kaste dem til igen. Der er flere, der bytter nummer. 305 har byttet nummer med 348 og skal give 35 kr. i bytte. *Det vil sige,*

at 305, der skulle været soldat til jul, nu kommer hjem i oktober mod at betale 35 kr.

Fredag den 30. september 1887

Felttjeneste. Vi marcherede forbi Sohngaardsholm til Vejgaard, hvor vi havde fægtning. Vi holdt hvil ved siden af Aalborg Hadsund vejen. I eftermiddag havde vi eksercits. Først blev der oplæst nogle straffedomme. Sergent Christiansen blev straffet med 5 dages vagtattest for ikke at have anmeldt uorden begået af de underordnede. En korporal blev degraderet for en større uorden.

Vi skulle have eksercits, men på grund af regnvejr gik vi hurtigt ind til byen, hvor vi havde læsning på Luplaus loft.

Lørdag den 1. oktober

Eksercits fra kl. 6.15 på den store plads. Vi havde også tornysterpakning. Derefter teori med Petersen Hald, der ville have den bedste ud fra hvert hold. Vi skulle selv vælge den pågældende – jeg blev valgt for 2. deling. Pedersen Hald sagde, at det var sidste gang, han var samlet med kompagniet, og han ville derfor bringe os alle en tak og ønske os et lev vel. Han har hele sommeren været et meget flinkt menneske og meget afholdt af sine undergivne.

I eftermiddag havde vi sundhedsinspektion – ellers pudsede vi.

Nu i aften om 14 dage vil jeg håbe, at jeg sidder ved arnen i mit hjem, Grøntved, vel modtaget af alle dem derhjemme. Det bliver nok nogle kedelige 14 dage, vi har tilbage. I dag rejser alle de gamle soldater og de fleste af underkorporalerne. De sidste bliver der vist ikke mange, der vil længes efter. Dem har vi haft døje af i lang tid.

Søndag den 2. oktober

Vi stillede til en let parade kl. 8.20. Derfra gik jeg på Højskolehjemmet, hvor jeg mødte Peter og Trine Steffensen fra Høngaard. Kl. 11.20 var der som sædvanlig appel.

I eftermiddags var der musik for sidste gang på Skovbakken

Sergent Pedersen Hald, se ovenfor, er blevet sekondløjtnant i dag.

Mandag den 3. oktober

Kl. 6.35 stillede vi til gymnastik. Jeg blev fri for håndvægtsøvelser, da jeg foregav, at min venstre arm var dårlig. Efter hvil havde vi højde- og længdespring samt til sidst løb ude på pladsen og spring over palisaderne.

I aften var vi på vagt. Vagtkommandøren udtog mig til patruljefører, men så sagde stabssergenten, at 294, der skal være korporalselev, skal være patruljefører.

Tirsdag den 4. oktober

I formiddags kom en oversergent hen på hovedvagten og ville have en mand med ned til dampskibet. Jeg fulgte med ham og kom ned til dampskibet H. P. Prior, der var fyldt med unge karle, der kom fra lejren på Sjælland og andre soldater, bl.a. ingeniører og andre

våbenarter. Jeg måtte op til en købmand for at låne en trækvogn, og så kørte jeg ned til skibet efter nogle pakker, der skulle afleveres i et hus på Algade. Jeg fik 35 øre i drikkepenge. Vi var færdige med vagten kl. 12. Jeg var på Højskolehjemmet, hvor der var et brev fra Anders Kaultved, der havde været på session og var blevet erklæret tjenstdygtig.

Onsdag den 5. oktober 1887

I formiddags skulle vi stille i grusgraven kl. 6.30. Vi marcherede ud af Aalborg Nibe vejen ud mod Restrup, hvor vi havde fægtning mod et andet kompagni. 2. deling kom til at stå under kaptajn Jensen fra 3. kompagni. Da vi var færdige med øvelsen, skældte kaptajnen vor oversergent så frygteligt ud – men det faldt heldigvis på et tørt sted. Vi var hjemme kl. 2½ - det var ellers en streng tur, vi havde i dag – den længste vi endnu har haft.

Torsdag den 6. oktober

Vi skulle stille til eksercits kl. 6½ - 8 fra de 4 kompagnier blev udtaget til at komme på våbenkammeret – det blev 314 og jeg fra vores deling. Vi skulle banke og børste frakker og kapper.

I eftermiddag skulle vi ud at grave – vi kom til at grave på en bakke syd for vejen. Det var et grumt arbejde i dag. Det blæste meget stærkt, og vi kastede jorden op mod vinden. Sandet røg så nederdrægtigt tilbage på den, der gravede. Da vi var færdige med at grave skyttegravene, tog oversergenten og vi 8, der var på våbenkammeret i formiddags, tilbage til våbenkammeret.

Om aftenen spillede vi kort.

Fredag den 7. oktober

Vi var til gymnastik fra kl. 6½. Efter et hvil havde vi morsomme øvelser – vi legede bl.a. blindebuk. Vi havde gymnastiklærer Johansen for sidste gang – han rejser til Kronborg. Jeg kan ikke klage over sergent Johansen. Han har aldrig gjort mig fortræd. Det er et dygtigt menneske med en ualmindelig god kommandostemme.

Kl. 5 stillede vi til natmanøvre – vi marcherede ud til Øster Sundby. Da vi marcherede hjem, sang vi af fuld hals. Vi var hjemme kl. 9. Den øvelse, vi har haft i aften, har været en af de morsomste, vi har haft. De fleste havde nok en lille pægl med, og så gik det jo livligere til.

Lørdag den 8. oktober

Kl. 8½ stillede vi til bataljons felttjeneste. Vi kom ifølge med 3. kompagni. Fra Øster Sundby marcherede vi i hurtig march forbi Sohngaardsholm ud til Gug, hvorfra vi løb til Sdr. Tranders. Det var den værste tur, jeg har været med til. Vi gik også 1½ mil på 3 kvarter. Jeg var så udmattet, at da vi kom til et dige, hvor vi skulle tage stilling, så vi kunne skyde, kunne jeg ikke løfte geværet op. Jeg fik mig hvilet lidt.

Efter hvilet marcherede vi hjem – vi var hjemme kl. 2½, og så pudsede vi til aften.

Søndag den 9. oktober 1887

Frost om morgenen. Vi stillede til parade kl. 8½. Det regnede stærkt, da vi gik ned på den lille plads, så vi kom ind i gymnastikhuset.

Kl. 11½ var der appel, hvor stabssergenten fortalte, at vi skulle aflevere vore geværer torsdag formiddag.

Om eftermiddagen var jeg på Højskolehjemmet og på soldaterhjemmet og nåede da også at spille kort. Ved aftenstide kom en af pigerne af Hvorup, Stine, ind i gården og spurgte efter mig. Jeg fulgte med hende hjem og var hjemme igen kl. 10.

Mandag den 10. oktober

I formiddag var der bataljonsfelttjeneste, men da regnede stærkt, fik vi i stedet teori på Luplaus loft.

Kl. 10½ kom premierløjtnanten. Han tog en gammel almanak op af lommen, og så fortalte han en morsom historie derfra. Det var den mest fornøjelige teoritime, vi har haft her i tjenesten. Fortællingen blev jævnlig afbrudt af en lattersalve. Vor premierløjtnant er i grunden en gjævt menneske.

I eftermiddags regnede det stærkt, men vi skulle ud at marchere. Vi gik ud til møllen i Vejgaard og ind på den store plads, hvor vi havde noget eksercits. Vi blev gennemblødt. Vi var hjemme kl. 4.

Vi har fået en streng kasernesergent. Ved aftenstide var han oppe ved os og spurgte, om vi var færdige med at pudse og gøre geværer rene. Vi var ikke begyndt på det endnu, og så begyndte 306 at snakke om, at lamperne ikke duede, og at det regnede gennem loftet.

Tirsdag den 11. oktober

Gymnastik fra om morgenen. Lidt eksercits. Så havde vi ½ time i gymnastikhuset, hvor kaptajnen gennemgik geværgreb med os.

Også om eftermiddagen skulle vi have eksercits, men vi kom i stedet ned i Gabels Gaard, hvor vi fik teori.

Onsdag den 12. oktober

Lidt af hvert om formiddagen, bl.a. afstandsbedømmelse under kaptajnen. Om eftermiddagen afleverede vi, der skal hjemsendes, vore gamle frakker, og så gik vi i gang med at gøre geværer rene.

Nu i morgen og i overmorgen gælder det om at være heldig, når man skal aflevere sine munderingsgenstande, således at man ikke kommer til at betale for mangler.

Sidste søndag døde Søren Krattets søn fra Bjergby – han var taget som infanterist på sessionen i efterår.

Torsdag den 13, oktober 1887

Vi var tidligt oppe for at pudse geværer. Kl. 7 stillede vi i gården og marcherede hen til våbenkammeret, hvor vi afleverede geværene.

Herfra gik jeg ned på Højskolehjemmet, hvor der lå et brev til mig fra min søster, Stine – hendes ene ben er blevet dårligere. Jeg skal op til læge Lorentzen for hende.

Kl. 11.20 stillede vi igen og marcherede hen på våbenkammeret, hvor vi afleverede tornyster med remme, patrontaske, sværdtaske, brødpose, feltflaske m.v.

I eftermiddag var jeg henne hos høker Christensen og hentede min sidste 10 krone seddel. Jeg gav madammen 2 kr. Kl. 4½ afleverede vi vort hvide tøj samt fodfolksspaden.

Om aftenen var jeg og andre hos restauratør Justesen på Gammeltorv, hvor jeg gav kaffepunche.

Fredag den 14. oktober

Sne og morgenen og hen på formiddagen. Aflevering af kappe m.v. Jeg var hos fotograf Tønnies efter 6 fotografier – jeg betalte 2 kr. Jeg var hos læge Lorentzen og afleverede brevet fra min søster – han skrev en recept, der kostede 2 kr. og så købte jeg salve på apoteket for 65 øre.

I eftermiddags hentede jeg mit civile tøj hos høker Christensen. I aften kom høker Larsen op på kasernen med en bolle punch. Det gjorde han en gang til – så gik vi med høkeren i spidsen til restauratør Eriksen på Bredegade, hvor vi købte mere punch for 3 kr. pr. bolle. Jeg skyndte mig hjem, da jeg mærkede, at der blev uro iblandt os.

Lørdag den 15. oktober

Kl. 7½ stillede vi i depotgården, hvor vi afleverede resten af det militære tøj. Jeg fik udbetalt ca. 11 kr. i afregning – heraf måtte jeg betale 5 kr. til dem, der blev på kasernen. Kl. 9½ stillede hele bataljonen på den lille plads. Bataljonschefen og kaptajn Schleppegrell talte. Den sidste sagde, at det var ham en glæde at have haft kommandoen over os.

Vi gik så og daskede, til vi kunne komme med toget til Hjørring kl. 12½. Vi var i Hjørring kl. 2.45, og jeg gik straks op på torvet, hvor jeg traf min fader og broder Jens. Vi kørte så hjem – fader var i den store kassevogn. Der var efterårsmarked i Hjørring i dag, så der var mange folk i byen, men jeg fik ikke tid til at tale med nogen.

Søndag den 16. oktober

Konfirmation i Tversted, hvor søster Mine og Niels Andreassens datter, Lise, blev konfirmeret. I aften var der stor bal inde hos Niels Andreassen.

Tirsdag den 18. oktober

I dag tog vi resten af kartoflerne op – jeg kom nogle i en kule. Julius pløjede. Der var marked i Sindal. Fader var dernede med en sortbroget ko, som han solgte for 85 kr.

Onsdag den 19.oktober 1887

I dag var jeg i Degnbøl sammen med Gine og Mine for at hjælpe dem med at tage kartofler op.

Lørdag den 22. oktober

Jeg såede hvede i en mark på østre side af gården.

Søndag den 23. oktober

Julius kørte til Uggerby Kirke med fader, moder og Mine. Mine skulle gå til alters.

Onsdag den 26. oktober

Julius pløjede. Pigerne og mig tog roerne op.

Fredag den 28. oktober

I dag var Andrea (Johan Portgaards datter) her. Hun kom med bud fra Ane Stokholm til fader om, at han ville komme til begravelse med Anes afdøde mand, Niels Kristian, i Stokholm på torsdag.

Mandag den 31. oktober

I aften drak Sõttrups 2. karl sig ihjel – han drak en flaske brændevin

Tirsdag den 1. november

Skiftedag. Julius flytter bl.a. ned til Martin Lassens enke i Tronsmark.